

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNITO POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXII. - Núm. 8.669 - Dissabte, 28 de gener de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Na Josepa Antònia Buixó i Llampallas

vídua de Jaume Serra Monnà

morí cristianament amb la Benedicció Apostòlica a l'edat de 70 anys
el dia 19 de gener de 1921

(A. C. S.)

Els seus fills i filla, filles i fill polític, néts i nètes, germana, germà polític, nebots i parents tots, preguen als amics i coneguts que la recordin en llurs oracions i que vulguin assistir als sufragis que, per a l'etern repòs de la seva ànima, se celebraran el dilluns, dia 30, a la Capella de Religioses Concepcionistes (València, 252) d'aquesta ciutat.

Barcelona 28 de gener de 1922

No es convida particularment

En sufragi dels Advocats de l'Il·lustre Col·legi d'aquesta ciutat

D. Joan Bta. Orriols.—D. Bartomeu Bosch i Puig.—D. Joaquim Cabañes i Rabassa.—D. Enric Font del Sol i Armengol.—D. Josep Mir i Miró.—D. Trinitat M.ª Oms i Riera.—D. Ramon Cantó i Figueras.—D. Narcís de Linàs i Arnau.—D. Josep Fàbregas i Solà.—D. Lluís Janer i Blanco.—D. Simeó Muguera i Sáenz.—D. Trinitat M.ª Basíl i Matas.—D. Joan Duran i Sellés.—D. Alfred Pascual i Soldevila.—D. Agustí Soro i Martínez.—D. Joan Antoni López Guerrero i D. Josep Rato i Vázquez Queipo.

MORTS DURANT L'ANY

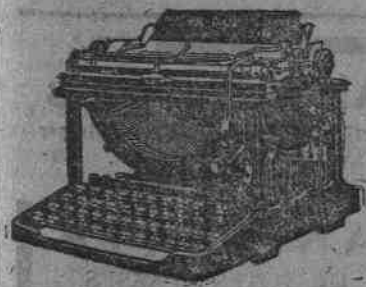
(A. C. S.)

Se celebrarà un solemne ofici en l'església de Nostra Senyora del Roser (Auzies March, 54) a les deu del dilluns, dia 30 del corrent.

La Junta de Govern del dit Col·legi i les famílies dels advocats esmentats agrairan l'assistència al piados acte per a encomanar a Déu llurs ànimes.

No es despedeix el dol

Barcelona, gener de 1922

Màquina d'escriure «JAPY» RESISTENT, PRACTICA I ECONOMICA PREUS ANTICS

Agents generals:

UNIO COMERCIAL ESPAÑOLA, S. A.
RAMBLA SANTA MONICA, 7

Dr. Camps Puntes Ronyons, Vies urinàries i sa Cirurgia
Rda. Universitat, 14.-De 3 a 5 i de 7 a 9 nit.

Hipofosfits Sant Jordi

De venda: Farmàcies i Centres d'específics

reforcen,
fan gana
i sang nova

TOS

Curació prompta i segura
amb un sol flascó de
XAROP PECTORAL
200 anys d'èxit.

De venda: Menéndez, 10, farmàcia. Barça.

ELS TAN ANOMENATS CARMELS I BOMBONS MARCA "SOL", REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid i províncies. - J. BERNABÉ BARCELONA.- Proveedor de la Reial Casa.

FETS, NO PARAULES

Demostració pràctica de la superioritat
del PIANO-AUTOMÀTIC

"MEHLIN"

i altres acreditades marques

Companyia Espanyola de Música, S. A.
Consell de Gent, 361 (prop del Passeig de Gràcia)

DR. BREMON Sols Raigs X. Radiografia instantània visceral. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH, 40. — De 4 a 6.

BANCA MARSANS

RAMBLA CANALETES, 214

Sucursal a Madrid: Comta de Peñalver, 18

Ens encarreguem de l'estampillat, a l'acte, dels

BONS 6 per 100

de la

Catalana de Gas i Electricitat, S. A.

sense comissió

Dr. Montaña dels Hospitals de París—Pell i Veneri — Sant Pau, 23, pral., 2.^a

L'èxit del VI PIDEDO

com a tònic i antineurastènic

EL DEU ALS SEUS FETS

EN MÉS DE 25 ANYS D'EXPERIÈNCIA

La Lliga d'Acció Catòlica de la Dona

convida a totes llurs sòcies i a les Associacions Catòliques-femenines del Bisbat al solemne Ofici funeral amb ofertori que en sufragi de l'ànima del

SANT PARE BENET XV

celebrarà a la Parròquia Major de Santa Anna, el dilluns, dia 30, a dos quarts d'onze del matí.

(A. C. S.)

Donya Antònia Giralt vídua de Mestres

Al Cel ens puguem veure!

En llur cristiana desolació, son fill Rvd. Dr. D. Manuel Mestres i Giralt, Pvre., germà, cunyades, tia, nebots, cosins i parents tots, demanen als qui l'havien coneguda i estimada, que es dignin acompanyar-los en la missa exequial i misses ressesdes que, en sufragi de la difunta, es diran el vinent dilluns, dia 30 de gener, a dos quarts d'onze, en l'església parroquial de S. Antoni Abat i Nostra Senyora dels Àngels.

El dol es dona per acomiadat

Barcelona 28 de gener de 1922

L'Emm. senyor Cardenal Primat, Arquebisbe de Tarragona, i els Il·lms. senyors Bisbes de Barcelona, Urgell, Avila, Vich, Solsona i Ordinari de Girona, s'han dignat concedir indulgències en la forma de consuetud.

Vida religiosa

Avui: Sants Julià, bisbe de Cuenca; Flavià i Tirs, màrtirs. — Demà: Sant Francesc de Sales, bisbe i doctor, i Valeri, bisbe i màrtir.

Quaranta hores: Demà, a la Reial Basílica de Nostra Dona de la Mercè. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Dominica quarta després de l'Epifania, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Misericòrdies, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de Maig, a Santa Anna.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Antoni de Pàdua.

Vetlla en sufragi de les Ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Corona d'Espines, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn del Mont Calvari, a la mateixa capella.

Església de Nostra Dona de Montsac (Rambles de Catalunya, núm. 115).

Diumenge es començarà ja devoció dels set diumenges de Sant Josep. Els exercicis es practicaràn durant la missa de les vuit.

Festa Missional a la Concepció. — El difunt Papa Benet V desitjava fervorosissimament que tot el poble cristia s'interessés per la magna obra de la Propagació de la Fe entre els infidels.

Barcelona, corresponent a aquestes desigs, organitza festes missionals.

Demà, diumenge, se'n celebrarà una a la parròquia de la Concepció. Al matí, en totes les misses, es repartirà als fidels una fulla explicativa de l'Obra de la Propagació de la Fe, i des de la trona se'ls instruirà després el problema interessantíssim de les Missions d'infidels. A la tarda, a les sis, solemnitat funció missional, Rosari, Trisagi cantat i sermó per l'Il·lustríssim senyor bisbe Manuel Prat, O. P., vicari apostòlic de la Xina.

Hi ha gran expectació per a escoltar dels autoritzats llavis de l'Il·lustre missioner català les peripècies de la vida apostòlica a la Xina i el poderós moviment que es nota en l'esmentada nació pagana envers el Catolicisme.

L'Arxiconfraria del Miraculós Infant Jesús de Praga, celebrarà solemnitats cultes demà, al Santuari de la Verge del Carme (PP. Carmelites, Gran Via Diagonal, xamfrà Lúria).

A les quatre de la tarda, solemne imposició de medalles, Coroneta resada, plàtica doctrinal pel reverend P. Fra Anicet, director de l'Arxiconfraria i processó per les naus del temple.

Els nois i noies tindran el seu lloc reservat.

Demà, diumenge, les Escoles Salesianes de Sarrià celebraran solemnement la festa del seu Patró Sant Francesc de Sales. Hi haurà misses de les sis a dos quarts de dotze. La Major serà a les deu. Oficiarà el rector de Sarrià. Predicà el P. Daniel Conde, professor de Dret

a l'Institut Salesià de Mataró. El seu sermó servirà de conferència als cooperadors salesians.

Diumenge, a les vuit, missa de Comunió general per als socis de la Pia Unió d'Amants de Jesús Sagramentat, amb plàtica preparatòria pel Rvd. D. Josep Ugas, pvre.

Aquesta pia i pia associació celebra en aquest dia l'onze aniversari de la seva fundació en aquesta parròquia.

Seguidament començarà el torn de vetlles de les senyores a la capella del Santíssim Sagrament.

A les deu, conventual cantada per la reverenda Comunió de clergues. A dos quarts de dotze, ensenyament del Catecisme a les noies, amb missa a dos quarts d'una per als infants. A les dotze, plàtica doctrinal pel reverend senyor rector.

A les tres de la tarda, ensenyament del Catecisme als infants, a dos quarts de set, es resarà el Rosari i es practicarà la visita al Santíssim Sagrament.

Parròquia de Sant Agustí. — Demà es diran misses cada mitja hora, des de les sis fins a dos quarts d'una. A les vuit, missa parroquial amb homilia de l'Evangeli. A les deu, missa cantada per la Rda. Comunió i poble fidel; i durant la missa de dotze el Rvd. senyor rector explicarà un punt doctrinal.

A les tres de la tarda, ensenyament de la Doctrina; a les sis, res del Sant Rosari i visites al Santíssim i a la Verge Maria.

Església de Nostra Senyora de Pompeya (PP. Caputxins), Diagonal,

núm. 450.—Demà, a la tarda, a les sis, res del Sant Rosari davant de S. D. M. exposat, Trisagi cantat, motets al·lusius a l'acte, benedicció i reserva.

Solemnes cultes que a l'església parroquial de Sant Josep (Santa Mònica), celebraran els chors de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família.

Dia 29. — Al matí, a les vuit, missa de comunió general i plàtica preparatòria pel celador general reverend don Lluís Nin, prevere.

A la tarda, a les sis, res del Sant Rosari, Trisagi cantat a la Sagrada Família, i sermó pel reverend P. August Hüpfeld, S. S., finalitzant amb els goigs a la Sagrada Família.

Dia 30. — De dos quarts d'onze a dotze, se celebraran misses en sufragi dels associats, que a continuació s'esmenten:

Don Antolí Molina, don Francesc Martínez, don Vicenç Morera, don Jaume Assens, Antoni López, donya Antonia Sabater Puig, donya Maria dels Dolors Aisa, vídua de Guillen, donya Ramona Espinal, donya Clementina de Ballester i de Torres, donya Filomena Aymerich de Balaguer.

Notes: La capella de música, augmentada amb valuosos veus, interpretarà, demés, boniques composicions religioses, sota l'encertada direcció del seu mestre, reverend senyor Colomer.

Es prega l'assistència.

La visita mensual s'efectuarà durant la missa de dos quarts de dotze del quart diumenge de cada mes.

Parròquia de Santa Madrona. — Cultes de la Setmana: Demà, diumenge, misses a cada hora. A les deu, missa solemne de pregàries amb exposició de S. D. M. «pro eligendo Pontifice», resant-se al final les Lletanies dels Sants. A les onze, tercer dels set diumenges en honor de Sant Josep. Es prega als fidels, una almoïna per la construcció del nou altar de Sant Josep, fent-se per a aquest fi col·lectes durant les misses. A les dotze i dos quarts d'una, plàtica doctrinal.

Tarda, a les tres, Catecisme. A les cinc, funció del mes de la Sagrada Família.

Tots els dies fèiners, a les nou, continuarà el mes en honor de la Sagrada Família.

Dilluns, dia 30, a les deu, solemne funeral en sufragi de l'ànima de S. S. Benet XV.

Dijous, dia 2 de febrer, Abans * La Purificació de la Verge Maria, dita de la Candelera. Misses cada hora com els diumenges. A dos quarts de deu, solemne benedicció de ciris i candel·les i processó per l'interior del temple, després missa solemne «cum jubilo» i adoració de l'Infant Jesús. A les cinc de la tarda, Rosari, Trisagi i funció pròpia del dia.

Divendres, dia 3, Sant Blai, b. i m., a dos quarts de vuit, missa i exercicis a llor del Sagrat Cor de Jesús en son propi altar. A les vuit, benedicció de pa, vi i fruites en honor de Sant Blai.

Diumenge, dia 5, misses cada mitja hora. A les onze, quart dels set diumenges a Sant Josep. A les dotze i a dos quarts d'una, plàtica doctrinal.

Seguirà a la parròquia de Sant Jaume, la Novena de la Pia Unió de la Santíssima Trinitat, començant cada dia a les sis de la tarda, predicant-hi el senyor canonge Josep M. Llobera, amb Nostre Amo exposat.

Demà, misses com de costum, essent la parròquia la de les set, en la qual el senyor rector explicarà l'Evangeli. A les vuit, comunió general, per ésser l'últim de la Novena, fent la plàtica l'esmentat senyor canonge. A les deu, missa cantada. A les dotze, visita espiritual a la regina dels catalans, i a dos quarts d'una, lectura catequística.

Tarda, a les sis, es farà l'últim acte de la novena, sermó pel mateix predicador, acabant-se amb una solemne processó i reserva.

Bisbat

Un diari de Girona assegura que el nomenament de Bisbe d'aquella diòcesi ha recaigut en l'actual Prelat de Tenerife.

La subscripció oberta en aquest bisbat a favor dels nois desvalguts de l'Europa central ascendeix actualment a 29.967 pessetes.

En aquest Palau Episcopal s'ha rebut un edicte de l'arquebisbe de Burgos convocant a oposicions a una plaça de benefici que hi ha vacant a aquella Catedral.

El Col·legi d'Advocats celebrarà demà, diumenge, a l'església dels PP. Dominics la festa del seu gloriós Patró Sant Ramon de Penyafort.

El sermó ha estat confiat a l'Il·lustre canonge d'aquesta Seu doctor don Carles Cardó.

La part musical anirà a càrrec de la capella de Sant Felip Neri, que dirigeix el mestre Millet.

Al convent de les Concepcionistes de Sant Gervasi hi ha fet la seva professió religiosa Sor Assumpta Roca i Vilardell, havent estat apadrinada pels seus germans don Valentí i donya Carme Roca de Illa.

Ha mort l'econom del Col·legi de Tramp don Miquel Ilados i Mir, prevere.

Demà celebraran una festa en nom del seu Patró Sant Francesc de Sales les Escoles Salesianes de Sarrià.

Sardanes

PER A DEMÀ

Matí, a les onze. — La Joventut Sardanesca de Les Corts, ha organitzat una audició a la plaça de la Concòrdia, a càrrec de la cobla «Catalunya».

El Pòdell de Joventut «Júnior» ha organitzat una audició a càrrec de la popular cobla «Barcelo». Aquesta audició tindrà lloc a la plaça del Sortidor de la Rambla del Poble Nou. En cas de mal temps a l'Ateneu Democràtic Regionalista.

Tarda, a les cinc. — La Joventut Nacionalista Pau Claris (Nou de la Rambla, 16), donarà una audició a càrrec de la cobla «Catalunya».

Al Casal Giró (Tallers, 22) hi haurà una audició a càrrec de la cobla «La Selvatana» de Cassà de la Selva.

Nit, a les deu. — La cobla «La Selvatana» de Cassà de la Selva, donarà una audició al Casal Democràtic Nacionalista (Sant Honorat, 7).

Ateneu Obrer Català de Sant Martí. Audició a càrrec de la cobla «Els Montgrins» de Torroella de Montgrí.

Reumatismo

El Linimento de Sloan

es el mejor remedio para el Reumatismo; quita inmediatamente el dolor.

Como no es necesario el masaje, puede aplicarse a cualquier parte delicada del cuerpo. Es un remedio enérgico y penetra inmediatamente al lugar adolorido, aliviando cualquier inflamación o congestión.

El Linimento de Sloan

es un excelente antiséptico germicida. Sana las cortaduras, quemaduras, heridas, contusiones, etc.

También de gran alivio en las picaduras de insectos malignos.

(De venta en todas las Boticas)

Linimento de Sloan

Alcohols purs

rectificats de 90/97°. Especials per a Clíniques, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries

ANISSATS DE TOTES CLASSES

Venda al major i al detall A. ANTICH

Ronda Sant Pau, 32.—Telè. 810 A

PALMIL purga bé i té més bon gust

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

FIRMA DEL REI

Madrid, 27, 8'30 nit.

De Foment. — Reial Decret autoritzant el ministre de Foment per al subministre de material ferroviari a la companyia de ferrocarrils de Zafra a Huelva.

D'Instrucció. — Reial decret concedint la Gran Creu de l'Ordre civil d'Alfons XII a don Valerià Márquez, president interí que fou a la República de Venezuela quan el viatge de l'infant don Ferran.

Un altre ídem jublant a don Josep Roquero, catedràtic supernumerari de la Facultat de Medicina a Sevilla.

EL CARNESTOLTES

Com a protesta a la moció presentada pel senyor regidor republicà don Emili Regero a la sessió de l'Ajuntament del dia 17 de gener de l'actual, en la qual es pretén la supressió del Carnestoltes, ha estat presentada a l'alcalde-president, per una nodrida comissió formada per persones de la nostra indústria i comerç, una demanda, pregonant que es desestimí la petició del senyor Regero, fonamentant els motius i suplicant ensem l'estor de del Consell perquè pel contrari es doni tot l'esplendor que es pugui a la festa, organitzant-la i dignificant-la fins on sigui possible arribar.

Aquest document va avaluat per més de 7.000 firmes, representades pels grans i societats següents: bisuteria, cotxers, fotògrafs, ultramarins, sabaters, sederes, venedors ambulants, objectes d'escriptori, estorers, Societat Industrial de Fites i Atraccions d'Espanya i per altres industrials de diversos articles, especialment fàbriques de confetti, serpentines, cassetes i disfresses.

ELS NOTARIS I LES ELECCIONS

El senyor Franco Rodríguez ha dit que avui es proposava conferenciar amb el President del Consell per a indicar-li la conveniència d'aplicar en les properes eleccions de regions el R. D. de 1918, que habilita determinats funcionaris per a exercir la missió notarial.

NOMENAMENT

Ha estat acordat el nomenament de don Pius Escudero per al càrrec de subcomissari de la Banca privada.

LA VIGILANCIA DE LES VIES FERRIES

Acordada la creació d'un Tercer de la Guàrdia civil destinat exclusivament a la vigilància de les vies feries, s'està procedint a l'estudi i organització de les forces que han de començar aviat tan important servei als trens.

EL TEMPS

Notes de l'Observatori. — A l'oocident d'Irlanda hi ha avui el centre principal de les borrasques, allunyant-se, per tant, d'Espanya. A causa del camí recorregut, la perturbació atmosfèrica ha arribat intensament per tot Espanya.

La temperatura màxima d'ahir fou de 18 graus a Gijón, Sant Sebastià, Tortosa, Castelló, Alacant i Almeria, i la mínima d'ahir ha estat de zero graus a León.

A Madrid la màxima d'ahir fou de 13 i la mínima d'ahir ha estat de 5.1. Temps probable: Cantàbria i Galícia, vents de l'oest i pluges; centre d'Espanya, cel núvol i lleugeres pluges; resta d'Espanya, temps insegur.

CARTA DEL TENOR LAZARO

El tenor Hipòlit Lázaro ha escrit una carta a l'alcalde de Madrid, de la qual reproduïm les següents ratlles: «Em sento altament orgullós de pendre part en la funció organitzada a favor dels soldats, els meus germans, que lluiten en terres africanes, sentint que la meua modesta cooperació no pugui donar a la festa tot l'esplendor que mereix.

Li prego que en nom meu faci extensiva al poble de Madrid la meua gratitud i afecte per les proves de simpatia i consideració que he rebut durant la meua actuació al Teatre Reial.»

NOTA BURSATIL

Madrid, 27, 9'15 nit.

Els fons públics estan fluïdus i perd la partida de Deute regulador 10 cèntims, en tancar a 68'25.

La majoria dels valors industrials milloren llurs preus anteriors, especialment els ferroviaris, pujant els

Nords tres pessetes i els Alacants tres i mitja. Les accions bancàries, ben disposades. El Banc d'Espanya guanya dos enters i mig; l'Hispano-Americà, tres; l'Espanyol de Crèdit, un, i el Rio de la Plata vuit.

La moneda estrangera acusa poc negoci i alguna irregularitat. Els francs cedeixen cinc cèntims i els marcs deu. Les lliures en pugen dos i les llires deu.

ROBATORI

Un telegrama oficial de Salamanca diu que al poble de Bermilla de Zullaga s'emportaren la caixa de cabals de la casa de Correus, que contenia 6.000 pessetes.

LA DOTACIO DEL «LAYA»

Pel ministeri de la Guerra s'ha concedit la Medalla Militar del Marroc, amb el passador «Melilla», al capità de fragata, comandant del canoner «Laya», don Francesc X. de Salas; al tinent de navell, segon comandant del dit vaixell, don Joan Pastor; als alferes don Josep Maria Lazaaga i don Pere Pérez de Guzmán; al comptador de fragata, don Gaspar Núñez; al metge primer, don Josep de la Vega; al maquinista oficial primer, don Felip Martínez; al maquinista oficial segon, don Joan Mansó, i a diverses classes i individus de marineria pertanyents a la dotació de l'esmentat vaixell.

DE GUERRA

Pel ministeri de la Guerra es convoca a un concurs d'observadors d'aeroplans, al qual concurs seran cridats 20 oficials entre aquells que ho tenen sol·licitat, i s'annuncia una convocatòria de classes i individus de tropa que aspirin a ésser pilots d'aeroplans i una altra per als que aspirin a ametralladores i bombarders per al servei d'aeronàutica.

ELS DEPENDENTS DE COMERÇ

S'ha celebrat a la Casa del Poble, una assemblea general de dependents de comerç per a adoptar mesures contra les infraccions de la jornada que cometin els patrons.

S'ha acordat la formació d'un Comitè que vigili el compliment dels contractes de treball.

Aquest Comitè serà secundat per sots-comitès de barriada.

També s'ha pres l'acord d'auxiliar el sindicat de dependents de l'alimentació, les condicions de treball del qual són molt penoses.

EL CARBO ANGLÈS

Avui es deia que el Govern anglès es proposa denunciar el «modus vivendi» amb Espanya, en el cas que no es rebaixin els drets d'importació del carbó anglès.

PROTESTA

En la seva reunió d'ahir passada, el Sindicat d'Actors acordà protestar contra l'assassinat de l'actriu Concepció Robles.

SOLDATS AL MARROC

Madrid, 27, 10'30 nit.

Aquest matí han arribat a Madrid soldats del regiment de Garrellano, de guarnició a Bilbao, que van a cobrir les places dels llicenciats de l'esmentat regiment.

Aquesta nit han sortit en direcció a Màlaga i Melilla, tributant-se'ls hi un afectuós comiat.

LA SITUACIO POLITICA

L'«Heraldo» assegura que el senyor Maura es troba molt preocupat i que la seva preocupació és molt justificada, perquè la motiva un problema de difícilíssima solució en aquests moments i que afecta a un dels ministres que més combatut ha estat aquests dies per determinats elements.

Afegeix que potser una elevada personalitat veuria amb gust una crisi parcial perquè aquest ministre passés a encarregar-se d'una altra cartera. Però es topa amb la dificultat que això podria semblar pressió dels elements que han decidit no tornar a immiscuir-se en les qüestions polítiques.

Finalment, diu que els ministres, en general, aprecien la importància del problema plantejat, i algun jutja en termes molt pessimistes la preocupació del senyor Maura, fem avinent que aquest es mostra molt poc assequible per a recular en el camí emprat en front de determinats elements.

AFERS MILITARS

S'ha parlat aquesta tarda del disgust que hi ha en una part del generalat, el qual no transigeix amb l'actuació, i menys amb la influència de les Comissions Informatives.

A propòsit d'aquestes lluites intestines, es recordava que els generals que es distanciaren el 191 de les Juntes, han reconegut llur error, i es parlava d'un general que a la Cambra regia exposa la seva admiració per les Juntes.

Aquest general, segons una informació que publica l'«Heraldo», se'l creia en condicions de lluitar cara a cara amb el senyor Clavero, fins al punt que l'actuació més amagada del ministre seria repel·lida gallardament.

Arriba el moment culminant, i el senyor Clavero, al qual tothom creia estemordit pels presidents de les Juntes, els parla de generals un xic ambiciosos.

La Junta d'Infanteria va posar el fet a conèixer d'aquell general al qual s'al·ludeix, i no se sap el que va succeir, però sí que se sap que la Junta d'Infanteria no vol ni sentir parlar d'aquell cabdill.

Afegeix la informació que les persones que componen les noves Juntes es disposen a treballar amb fe per a corregir deficiències i implantar reformes i que estimularan els generals, evidenciant-los que no es pot avui manar un oficial que estudia sense descans amb el criteri de vint anys enrera.

«La Correspondencia de España» tracta del problema militar, i diu:

«S'ha parlat aquesta tarda de l'efecte que ha produït entre els elements militars la darrera R. O. donant regles per a la designació de les Comissions Informatives.

La major part dels comentaristes reconeixien que l'esmentada disposició no ha produït bon efecte en l'Exèrcit, puix l'electivisme en que s'inspira no satisfà ni als partidaris de la conciliació ni als reaccionaris adversaris de les antigues Juntes de Defensa. Amb tot, no és de creure que es produïxi de moment cap moviment que condensi l'opinió militar, degut a la desorientació que en dissoldre's l'antiga organització ha hagut forçosament de produir-se.

Continua parlant-se de reunió de caps i oficials d'una Arma de l'Exèrcit, que amb estricta subjecció al Codi de Justícia Militar pretenen aclarir conductes seguides durant el desenvolupament del darrer conflicte militar. També es comenta el desviament que es nota en el criteri del ministre de la Guerra, respecte de la qüestió que no era estrany al desenvolupament de l'al·ludit conflicte. Expressió de la seva actitud és la R. O. que establa l'antiga legislació referent a destins a Àfrica, un «pase» de la sots-secretaria que permeti la concessió del retir, la reserva i la llicència absoluta als caps i oficials de l'Exèrcit, utilitzat ja per alguns metges militars, i algunes RR. OO. manuscrites que disposen la incorporació d'alguns reclutes.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat d'aquesta nit diu així: «Segons participa l'alt comissari, avui no hi ha hagut res de nou als territoris de Melilla, Ceuta, Tetuán i Larraix.

Regna fort temporal a la zona occidental.»

CONCURSOS DE TIR

S'ha disposat que aquest any se celebri dos concursos de tir al blanc amb fusell Mauser per les classes de marineria, que tindran lloc al Camp del Tir Nacional d'aquesta Cort els dies 25 de maig i 5 d'octubre.

El personal que pendrà part en aquests concursos serà designat per la Junta Central del Tir Naval entre els tiradors de primera i segona que reuneixin milions condicions.

Consistirà el primer dels dits concursos en una tirada en cadascuna de les posicions dret, assegut i de genolls. Es faran 15 disparos per individu en cadascuna de les posicions, en un temps màxim de 15 minuts.

Els premis s'adjudicaran en aquesta forma:

Un de 1.000 pessetes al que obtingui la major nota sobre 115 punts.

Tres de 500 pessetes als que obtinguin la major nota sobre 100 punts.

Cinc de 300 pessetes als que obtinguin major nota sobre 95 punts.

En el concurs del mes d'octubre, les condicions del qual es publicaran oportunament, el nombre de premis s'augmentarà amb el remanent dels que no s'atorguin en el primer concurs.

Els noms dels tiradors premiats es publicaran al Diari Oficial del Ministeri de Marina per a general coneixement.

EL PREMI ECHEGARAY

La Reial Acadèmia de Ciències exactes, físiques i naturals, en sessió general celebrada el dia 25 del corrent, acordà per unanimitat i amb veritable satisfacció concedir el Premi Echeagaray corresponent al primer trienni, al senyor don Santiago Ramón i Cajal, el sol nom del qual, tan conegut a Espanya com a l'estranger, justifica sobradament l'encert de l'Acadèmia.

CONVOCATORIES

La Direcció general d'Administració pública a la «Gaceta» ho que segueix:

Autoritzada aquesta Direcció, per Reial ordre de 25 de gener actual per a obrir concurs, pel termini de 40 dies, per a l'admissió de sol·licituds dels aspirants a les vuit places que hi ha vacants i les altres que vacaren durant el sudit termini al Col·legi d'Orfenos de La Unió, i essent preferides, entre altres, les que reuneixin, ultra les condicions que determina l'article 11 de l'esmentat Col·legi, la d'ésser orfes de militars morts en campanya o de resultes de ferides o de lesions rebudes també en campanya, ho fa públic pel present anunci, per tal que puguin les instàncies esser enviades al ministeri de la Governació dins del dit termini, que començarà de comptar-se des del dia següent al que aparegui publicada a la «Gaceta» aquesta convocatòria.

Les sol·licituds hauran d'ésser acompanyades dels documents que marquen els articles 9 a 13 de l'esmentat reglament aprovat per Reial decret de 30 de juny de 1891.

La «Gaceta» publica la següent Reial ordre del ministeri de Finances:

«S. M. el Rei (q. D. g.) s'ha servit disposar que la convocatòria publicada a la «Gaceta» de Madrid de 6 de desembre de 1921 per a proveir 360 places d'auxiliars del cos general de l'Administració de la Hisenda pública s'entengui modificada en el sentit que podran presentar sol·licituds per a pendre part en les dites oposicions, aspirant al terç de les esmentades places els individus de l'Exèrcit i d'Infanteria de Marina que haguessin estat en servei actiu sis anys almenys i d'ells quatre amb l'empleu de sergents, i que aquestes sol·licituds es cursaran per conducte d'aquest ministeri a aquest de Finances abans de les dues del dia 6 de març del corrent any, que expira el termini d'admissió fixat en la sudita convocatòria, la qual es declara subsistent en tot el restant.

ARTICLE DEL SENYOR OSSORIO

Amb motiu de l'exaltació del senyor Sanchez Guerra a la «Jefatura» del partit conservador, el senyor Ossorio i Gallardo ha publicat un article a «El Debate», comentant el contingut ideal del dit partit, allunyat — diu — dels corrents que segueixen els partits de dreta de l'estranger.

Opina el senyor Ossorio que així com el segle passat fou d'emancipació política dels treballadors, l'actual ha d'ésser d'emancipació econòmica, canviant tot en el sentit d'una preponderant autoritat dels productors sobre l'economia.

L'agrupació política que no es dona compte d'això quedarà inútil per al bé públic.

Aquest canvi no pot operar-se mitjançant la terapèutica exclusiva de la tècnica política. Davant les ansies econòmiques cal oposar els anhels dels socialistes evolutius i dels cristians socials.

No és la taumaturgia d'un home ni d'un partit ho que manca. El que es necessita és una federació d'idees i d'acció perquè totes les cristianitzacions que ja hi ha coincideixin en una tàctica comuna que pesi damunt tota Espanya.

Troba puertil la preocupació del partit conservador de conservar casinos, sufragar comitès electorals i fer ostentació de tenir algunes dotzenes de representants parlamentaris.

Dues coses — diu — cal tenir en compte: ço que a Espanya mereixi conservar-se, i no es conserven sinó

les coses que evolucionen i es renoven les conservara una forta dreta social democràtica que sapiga resoldre la revolució latent emparant-se en l'ecall del poble; i l'altra que aquesta dreta no és ja ni pot ésser ho el partit conservador.

El Consell de ministres

Madrid, 28, 12'30 matinalada

A un quart de nou ha acabat el Consell de ministres.

El senyor Maura, que ha estat el primer d'abandonar la sala, ha dit als periodistes que s'havia arribat a donar cima a la tasca d'estudi del nou aranzel.

Hem acabat — ha afegit — inclús l'aranzel d'exportació, i fins el difunt no tornarem a reunir-nos en Consell. Després transcorreran alguns dies sense celebrar noves reunions a fi que els ministres puguin laborar en la confecció del pressupost dels respectius departaments.

El ministre del Treball ha dit que el Consell s'havien resolt els següents expedients:

Un sobre concessió de material per al ferrocarril que partia del port de Burriana i les pedreres de Sant Sebastià de Viavella, arribi fins a Castelló.

Autoritzant l'Ajuntament de Saragossa per a imposar un arbitri sobre el rodatge.

De Guerra. — Adquisició de material i exempcions de subhasta.

El ministre d'Estat ha manifestat que havia presidit la constitució de la Junta encarregada de preparar els temes que Espanya ha d'eleva a la Conferència de Ginebra.

Ha estat preguntat, després, el ministre de Marina sobre l'exactitud dels rumors circulant aquesta tarda que Anglaterra havia fet a Espanya mitjançant el seu ambaixador, determinades reclamacions sobre carbons.

— No se res d'això — ha contestat — perquè aquelles coses afecten a la jurisdicció del ministre d'Estat.

Després el marquès de Cortina, més explícit que els seus companys, ha dit que la reunió havia tingut molta importància.

Ha confirmat que l'estudi de l'aranzel està acabat, si bé manquen algunes cosetes de detall respecte a carbons, i que el Consell havia entrat en la reforma tributària, adoptant interessants acords.

— No podem saber res?

Somrient, el marquès de Cortina ha replicat:

— Precisament, d'aquí a un parell de dies apareixerà a la «Gaceta» un decret, i amb aquesta disposició comencem a donar-li voltes al cargol. També us tocarà a vosaltres, encara que no sigui cosa major.

No han pogut els periodistes obtenir una contestació completa.

AMPLIACIO DEL CONSELL

El Consell ha tingut indubtable importància.

Hi ha hagut, en primer lloc, una discussió sobre els drets fixats a la importació de blat, precisament per ésser molt baixos i considerant-se perjudicials els productors espanyols. No obstant, la discussió, ha prevalgut la xifra de dues pessetes els 100 quilograms.

El punt de veritable dificultat per al Govern estava en la qüestió relativa al carbó.

Resulta que el ministre d'Estat ha fet present als seus companys que no podia seguir negociant amb Anglaterra el tractat comercial si no es reduïen els drets per a la importació del carbó anglès.

Això no ha estat comunicat per nota ni reclamacions, sinó que es desprèn de les converses mantingudes pels gabinets de Madrid i Londres.

Al mateix temps el Govern poseix reclamacions apremiants dels productors espanyols que desitgen que e, re-carregui aquest producte en l'aranzel d'importació.

Aquesta qüestió es tractarà en el Consell del dilluns.

S'ha entrat després, en l'aranzel d'exportació, que ha estat aprovat sense grans modificacions.

El suro ha produït una ampla discussió.

Per més que el marquès de Cortina ha dit a la sortida del Consell que s'anava a publicar un decret relacionat amb noves tributacions, ens consta que no està ultimada i

Serà matèria de deliberació en el Consell del dilluns.

Es refereix aquest decret a les restriccions necessàries en el personal dels diferents departaments, de conformitat amb la llei de funcionaris que preparen els sots-secretaris de Finances, Governació i Presidència.

La disposició relativa als periodistes, de què ha parlat el marquès de Cortina, es refereix a la necessitat que té el Govern de fer tributar a tots els diaris pels conceptes de timbre de conformitat amb la tirada, i utilitats, cosa que, segons sembla, no es feia.

Un punt molt interessant del Consell, encara que no s'ha fet sinó anunciar-lo, és el de la necessitat de tractar en el Consell del dilluns dels assumptes del Marroc. Aquest serà el divi d'aquesta reunió.

Els dos aspectes més interessants seran: presoners i Alhucemas, i precisament, per a donar compte al Rei de tots els aspectes actuals, el senyor Clavero s'ha traslladat al Palau i ha conferenciat amb el monarca tres quarts d'hora.

El ministre de la Guerra, parlant aquesta nit de la campanya sobre repatriació de tropes, ha dit que aquestes no es repatriaran sinó quan ja no siguin necessàries per a complir els acords del Govern i la defensa d'Espanya en aquell territori.

PRACTIQUES MILITARS

L'Acadèmia d'Infanteria desenvoluparà el pla de practiques en 11 dies, des del 17 al 27 de març vinent, en la forma següent:

Dies 17 i 18. — Marxa als Alijares i organització defensiva d'un sector, tornant a Toledo tots dos dies al toc d'oració.

Dia 19. — Descans.

Dia 20. — Assaig de dispositius d'assalt a la posició atrincherada dels Alijares; marxa nocturna i tornada a Toledo al matí del dia 21.

Dia 21. — Ocupació d'una posició en guerra irregular i organització defensiva de la dita posició, romanent-hi tota la nit.

Dia 22. — Marxa convergent de dues columnes per a l'ocupació del poblat de Covisa, en el supòsit que es portin combats en guerra irregular. Etapa 14 quilòmetres. Marxa, en retirada, a Covisa i Toledo.

Dia 23. — Exercicis de combat de doble acció als voltants de Toledo. El supòsit, per a una de les forces, és la conducció d'un comboi a Alger, i per a les altres, atac al comboi. Etapa 16 quilòmetres. Tornada a Toledo en marxa retrògrada.

Dia 24. — Avançament d'un batalló de Burguilles a Nambroca i reconeixement de tots dos pobles. Etapa 18 quilòmetres. Assaig d'establiment d'un vivac als Alijares. Tornada a Toledo.

Dia 25. — Marxa de maniobres de Toledo a Afof i Soussou, per carretera, i acantonament del batalló entre tots dos pobles. Etapa, 20 i 22 quilòmetres.

Dia 26. — Exercicis de combat als voltants de Soussou, descansant a la tarda a Afof i Soussou.

Dia 27. — Tornada de la columna a Toledo per camí veïnal. Etapa 18 i 21/2 quilòmetres.

En la marxa, acantonarà la secció ciclista el 25 a Mora, el 26 a Ypres i el 27 tornarà a Toledo.

L'ELECTRICITAT

A la sessió de l'Ajuntament d'avui, s'ha posat a discussió l'informe que ha d'elevar al Govern civil de la província, respecte a la petició de les empreses productores i repartidores d'electricitat per a pujar el preu del subministre d'energia.

En el dictamen s'informa al governador en sentit contrari a la puja.

Per unanimitat s'ha aprovat el dictamen.

ELS COTXERS

S'han reunit a la Casa del Poble les societats de conductors de carruatges i similars de Madrid, i després de tractar alguns assumptes de tràmit, ha estat examinada la situació creada als conductors de carruatges amb el canvi de l'alcalde, reglamentant la circulació dels mateixos.

Alguns dels reunits s'han mostrat disposats a adoptar una enèrgica actitud de protesta, arribant a dir que la vaga, però ha dominat el criteri més sensat, i després de llarga discussió s'ha acordat presentar a l'alcalde un escrit, en el qual raonadament s'exposin els danys que als conductors de carruatges causa la reglamentació del trànsit rotat en la forma que s'ha fet.

INTERVENCIÓ

El capità de fragata don Arseni Róji, que ha estat rebut aquest matí en audiència pel Rei, marxarà aviat a Melilla per a posposar-se del càrrec d'interventor dels assumptes de marina a la zona del protectorat.

CANDIDATURA

La candidatura liberal conservadora definitivament acordada per a les eleccions municipals, és la següent: Centre. — Antoni Montero Villegas, advocat.

Palau. — Antoni Pelegrin Medina, metge.

Congrés. — Antoni Herrero, advocat.

Universitat. — Bernat Island Bravo, industrial i propietari.

Hospis. — Ricard Varela, advocat.

NOTÍCIES DE MELILLA

Melilla. — Segueix en augment el nombre de moros que es presenten.

Fins ara van remesos més de mil fusells.

Notícies del camp diuen que com que els rebels que se sotmeten no són objecte de cap dany, ha produït entre els moros una sorpresa, perquè els caps rebels propagaren la notícia que els sotmesos eren fusellats ràpidament, fins les dones i criatures.

El temps continua plujós i fred, però el vent està encalmat.

El coronel del regiment de Segovia, senyor Núñez, ha pres el comandament de la mitja brigada de guarnició a Dar Drius.

Per notícies d'Alhucemas s'ha desmentit el rumor circulant d'haver estat mort el capità don Sigfrid Sáiz.

A Batel s'han presentat alguns moros, remetent algunes ametralladores i tanques de canó.

Les darreres notícies rebudes d'Alhucemas confirmen que arriben amb tota regularitat els combois als presoners espanyols d'aquell camp.

Forces de la columna del general Cabanellas razziaren alguns pobles rebels de l'Aach i el Burrai i agafaren un canó.

El coronel d'artilleria senyor Pérez Herce ha acabat de revistar el primer grup de plaça i de muntanya i ha marxat a Ceuta per a practicar el mateix acte en aquella zona.

El dia primer de febrer veurà la llum pública en aquesta plaça el diari «Espanya y Marruecos».

El dirigirà el president de la Cambra de la Propietat, don Leopold Quelpe.

Fa alguns dies que no funciona el cable Melilla-Ceuta.

Això obliga a l'Alt Comissari a servir-se del fil de Màlaga.

Notícies del camp moro asseguren que s'han format algunes concentracions enemigues.

Es diu que les cables de Beni-Said, Tàfersit i Beni-Usin es troben disposades a aturar l'avanç de les tropes espanyoles.

Les bateries de Tàfersit dispararen contra alguns contingents rebels que es trobaven a la desembocadura del Quert.

La policia indígena ha fet algunes razzies en els duars rebels propers a Kardur.

L'alferes indígena que es presentà ahir a Nador i que pertanyia a les forces regulars, ha estat conduït al fort de Rostro-Gordo, on romandrà reclus, a resultes del sumari que se li instrueix per a esbrinar si prengué part en els successos de juliol.

Diuen d'Alhucemas que Abd-el-Krim es mostra molt disgustat per la freda acollida que li han dispensat les cabiles de l'interior.

DE TETUAN

Tetuan. — Diu que el Raisuli ha demanat que se suspengui el bombardeig, afirmant el seu propòsit de sotmetre's a una negociació fa pocs dies interrompuda.

L'acció aèria ha cessat immediatament.

NOTICIA DESMENTIDA

Badajoz. — El Comissari de Policia

don Jesús Sáiz, sogre del capità d'estat major don Sigfrid Sáiz, ha rebut un telegrama des de Melilla dient que el rumor d'haver estat assassinat el seu fill polític és completament infonamentat, puix el dit senyor es troba en perfecte estat de salut.

ACCIDENT FERROVIARI

Bilbao. — En entrar l'express de Madrid a l'estació del Nord ha descarriat la màquina prop del pont del Cantaloja.

No han ocorregut desgràcies personals.

VAGA CONJURADA

Cádiz. — Aquest matí s'han declarat en vaga els obrers de la Patronal, però mitjançant una ràpida i encertada gestió ha quedat resolt el conflicte.

VAGA

Alacant. — El governador ha comunicat als periodistes que els obrers metal·lúrgics d'Alcoy s'havien declarat en vaga, per haver faltat els patrons a diverses de les condicions pactades arran de l'última vaga i haver-ne imposat d'altres que els obrers no aprovaren.

Els patrons es neguen a parlar amb els metal·lúrgics.

Es diu que l'origen del conflicte està en què la Hidro-Elèctrica només facilita fluid per a la indústria tres dies a la setmana.

Els patrons, en vista d'això, demanaren als obrers que aquests tres dies treballassin hores extraordinàries i els obrers s'hi negaren, a no ésser que les dites hores les cobressin de conformitat amb el jornal extraordinari.

Fins ara l'ordre és complet.

Es tem que la vaga s'estengui a altres oficis.

DEFUNCIO

Cádiz. — Ha mort l'enginyer inspector de Canals, Camins i Ports don Juli Marelló Alberti.

NOTES DE GOVERNACIO

Madrid, 28, 2 matindrada.

Els periodistes han estat rebuts aquesta nit pel Director d'Ordre públic i el sots-secretari de Governació.

El senyor Millán de Priego ha dit que aquesta tarda, a la Plaça d'Orient, dos guàrdies ciclistes i un motorista, també pertanyent al cos de Seguretat, amb gran perill de llurs vides, han aconseguit subjectar dos cavalls que marxaven desbocats.

Referint-se a l'estada a la societat Metal·lúrgica Luxemburguesa, ha dit que el caixer Guillem Moreno havia abandonat Espanya del 15 al 16 d'aquest mes, i com que la denúncia no es presentà fins al dia 25, la policia no havia pogut evitar-ho.

No obstant —ha afegit— es practiquen actives gestions per a aclarir el lloc on és.

Per la seva part, el sots-secretari ha facilitat els següents telegrams oficials:

Avila. — S'ha solucionat la vaga que mantenien els obrers del ferrocarril en construcció d'Avila a Peñaranda.

Salamanca. — Tots els obrers de la línia de Medina a Salamanca que estaven en vaga han sol·licitat el reintegrar a la companyia.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Associació de Música «da Camera»

La senyora Ninon Vallin és una excel·lent cantant que a les primeres notes que emet es fa seu tot l'auditori. És un encís l'escoltar-la. La seva veu pastosa no és d'un volum esclatant — el gènere del «lido» — tampoc ho demana, — però la senyora Vallin la modula amb un art superior, i el timbre és d'una gran pureza. La bona escola que posseeix aquesta cantant francesa es reconegué tot seguit en la manera com interretà l'aria de «Paris et Hélène» de Gluck, i encara més la «Acis et Galathée» de Haendel, una vera joia musical, aquesta, per la gràcia i frescor que tota ella irradia. La primera part del programa la completaran dues melodies de Schumann, la segona de les quals, «Les deux Grenadiers», fou dita per la senyora Vallin amb gran intensitat d'expressió.

Cinc melodies russes, originals de Borodine, Glazounov, Tchaikowsky i Grieg, ocuparen la segona part. Dintre llur divers caràcter, varen agradar-nos totes; però a l'auditori va complaure'l d'una manera especial la de Tchaikowsky «Pendant le bal», que volgué oir per segona vegada.

Salvant les dues cançons finals d'Enric Strauss, una d'elles la «Serenada» tan coneguda, les altres de la tercera part eren originals

d'autors francesos: Saint-Saens, Séverac i Debussy, els diversos caires de llur estil fou cosa fàcil de distingir. La influència clàssica en el primer, l'ambient popular en el segon i l'humor inquiet en el darrer, donaren per tant a l'audició de dites cançons una varietat rica de sentiments.

La senyora Vallin estigué molt justa en la interpretació de les mateixes, excel·lent sobre tot en «Fanchette» de Debussy, que merescué els honors del «bis».

Diguem també que l'apludida cantant trobà un bon acompanyament en el molt desitjat pianista senyor Franco.

Una «Tonadilla» del pïorat Granados es donà fora de programa.—S.

SALA MOZART

Recital Antoni Sala

Antoni Sala és un molt notable violoncel·lista. Feia ja anys que no l'havíem sentit. En presentar-se novament a Barcelona, tothom sentí vives desitjos d'anar a oïr-lo. Un públic ben nombros (malgrat el mal temps) acudí, doncs, ahir a la Sala Mozart. Antoni Sala interpretà una Sonata de Valentin, un concert de Saint-Saens i pàgines de Chopin, Póper i Fauré.

Antoni Sala posseeix un molt fàcil mecanisme i té, demés, un veritable temperament de concertista. L'esdevinidor, creiem, li somriurà. Tocà amb ritme i aridesa el Concert de Saint-Saens i assolí un gran èxit amb la Sonata de Valentin. La Gavota, però, de la susdita Sonata, hauria pogut ésser tocada amb una més pura simplicitat.

Antoni Sala fou xaradorosament aplaudit.

El pianista Bial Net acompanyà amb la seva cura ja habitual.—F. L.

Excursionisme

El «Nostre Casal» efectuarà una excursió el dia 2 de febrer pròxim a Arenys de Mar, Arenys de Munt, Sant Iscle, Montnegre, Olzinelles, Vallgorina i Sant Celoni.

El Centre Excursionista «Els Plans» de Sarrià, té projectada per a demà una excursió a l'ermita de Bragues i al Castell d'Arambrunya.

Lloc de reunió: Parador del Pas-seig de Gràcia, a les 5.30 del matí.

Demà, el Centre Excursionista «Rodadons» farà una excursió al Montseny amb aquest itinerari:

Balenya, Brull, Canç, de Clac Sous, Matagalls, Sant Andreu de la Castanya i Balenya.

El Grup «Montcau», farà una excursió demà, al Montseny, sota el següent itinerari:

Gualba, Santa Fe, Riells i Breda, sortint per l'estació de França, a les 6.40 del matí.

Lloyd George, bromista

Conta un diari francès, que Mr Lloyd George va baurar a l'estació de Llo (Paris) procedent de Canhes: la primera persona que veu és M. Briand, i el rostre se li il·lumina amb un somriure joïós.

Briand feia poques hores que havia presentat la dimissió de tot el gabinet.

—How do you do? (Com us trobeu?) — fa M. Briand, que en certes circumstàncies sap prescindir de l'interpretet.

—Well. (Be) — respon Lloyd George.

—Heu tingut bon viatge? — interteix M. Briand, aquesta vegada va francès.

—Yes, — contesta el president anglès. —Sí... millor que vos... certament que sí...

I esclatant en una gran rialla, se posa la mà al coll fent acció d'escañar, tot dirigint uns ulls guspirejants ironia al ex-president francès.

—Ja, ja, — anava dient Lloyd George, donant al seu interlocutor una forta estreta de mà.

A M. Briand li va fer molt poca gràcia aquest fort impuls de bon humor britànic.

I, sobretot, acaba dient el diari francès, — que no diguin que Lloyd George està afligit per la dimissió de M. Briand.

Anuncis oficials

TELECOMUNICACIO I ELECTRICITAT, S. A. «TESA»

Es convoca els senyors accionistes a la Junta general extraordinària que se celebrarà el dia 31 del corrent al domicili d'aquesta Societat, Ciutat, 9, per a resoldre sobre l'acord del Consell d'Administració referent a l'augment del capital social, en vista de la importància extraordinària i el creixent desenvolupament dels seus negocis.

Barcelona, 2 de gener de 1922. — La Direcció.

CREDIT I DOORS DE BARCELONA

Es convoca els senyors comptecorrentistes d'aquesta Societat a la Junta que se celebrarà el dia 6 del pròxim mes de febrer, a les quatre de la tarda, en local social (Passatge del Comerç, 7), a l'objecte d'eleger, complementant l'article 11 dels estatuts socials, un representant, el qual, junt amb dos accionistes elegits per la Junta general, hauran de comprovar si l'aplicació que la Societat ha donat als saldos dels comptes corrents és conforme al disposat en l'article 10 dels mateixos estatuts.

Barcelona, 28 de gener de 1922. — El sots-administrador, Josep M. Talleda.

D'ací d'allà

Amb el número de GENER

D'ací d'allà

entra al cinquè any de la seva publicació.

Començant-se, doncs, amb el fascicle actual, el volum IX de la nostra publicació, preguem als senyors corresponents i amics que recomanin la subscripció al nostre MAGAZINE des del present mes, puix així podrà col·leccionar-se per anys sencers

Subscriuiu-vos a D'ACI D'ALLA, la millor revista gràfica de Catalunya i la més apropiada per a les famílies.

Subscripció anual
Barcelona. 13'50 ptes.
Fora ..... 14'50
Estranger. 18

Número solt
1'25 Ptes.

Grans rebaixes

El pròxim dilluns dia 30 donarà principi a la

QUINZENA

BLANCA

EN ELS
MAGATZEMS
Santa Eulalia

L'obra de l'Ajuntament de Barcelona

COMISSIÓ DE FOMENT

Importants obres i projectes

No és la primera vegada en el present bienni que hem parlat als lectors de LA VEU de les importants obres que s'estan executant a Barcelona per l'ajuntament. Amb ocasió de discutir-se els pressupostos donarem sucintament una idea de les obres que hi venen compromeses. Avui, alguna de les que donarem com a projecte estan en camí d'èsser una realitat i d'altres esperen només l'acabament d'una tramitació per a veure's començades.

MILLORES URBANES EXTRAORDINÀRIES

Hem dit moltes vegades que l'actual Ajuntament, en confeccionar els pressupostos, va tenir molt de compte que fossin uns pressupostos veritat, consignat als ordinaris els ingressos i despeses ordinàries i als extraordinaris els que tinguessin aquest caràcter.

Gràcies a l'esforç dels nostres parlamentaris, l'Ajuntament fou autoritzat per a recarregar una dècima sobre les contribucions territorial i industrial, la qual cosa permeté formar dos pressupostos extraordinaris: el de sempre i el que té exclusivament per base l'esmentat tribut de la dècima, aplicat tot ell a millores urbanes extraordinàries.

Aprovat aquest pressupost per l'Ajuntament, per la Junta municipal de Vocals Associats i pel governador civil, manca només l'aprovació del Govern per a ésser aplicat i començar les importants reformes projectades.

Una d'aelles és el dotar la ciutat d'una esplèndida comunicació amb la part alta i amb les muntanyes veïnes de la ciutat, aixamplant una part del carrer de Salladur, urbanitzant els voltants del viaducte de Vallcarca, facilitant l'entrada al carrer de Gràcia, urbanitzant la plaça de la Bonanova i carrers que hi donen accés, ampliant la part alta del carrer de Montaner i tot dit abans carrer de Garriga i altres reformes indispensables per a facilitar la connexió d'indrets tan bells als nostres visitants quan se celebri la pròxima Exposició Universal.

A la barriada d'Horta, fins avui tan abandonada, es prolonga la Rambla de Santa Eulàlia, s'han de dur a terme les expropiacions corresponents al passeig de Torres i Bages i l'urbanització d'aquest i sobre la Gran Via de Ronda entre el passeig de Maragall i la Rambla de Santa Eulàlia, obrint-se encara un altre passeig entre aquesta Rambla, el manicomí i la carretera de Cornellà.

A la part alta de Barcelona s'ha d'obrir la Gran Via Diagonal des de la carretera de Sarrià.

A la barriada de la Barceloneta s'ha de realitzar l'obrimet del carrer de Balboa i un altre de perpendicular entre l'esmentat carrer i el de Gineta.

En el mateix pressupost extraordinari vénen compromesos altres projectes referents a obriment o urbanització dels carrers següents: Riera de Cassoles; Ros d'Oliano; carrer del Sol, fins al Torrent de l'Olla; els de Montseny, Sant Joaquim i Pere Serafi; la plaça davant el parador del ferrocarril del Nord a Sant Andreu; la plaça d'Elvira; carrer de Sant Josep de la Muntanya; carrer de la Legalitat i altres expropiacions i urbanitzacions.

Totes aquestes grans obres deixaran la ciutat extraordinàriament transformada, preparant-la per a la gran manifestació de la futura Exposició.

EMPEDRATS, ASFALTATS I VORERES

No cal ponderar la importància que té per a una ciutat la pavimentació dels seus carrers. A part l'aspecte purament estètic, que no es pot negar, hi ha el de la higiene i de la neteja, que està en gran part condicionat a l'existència d'uns bons paviments.

Malgrat no disposar la Comissió de Foment de consignacions d'importància, en el transcurs d'aquest bienni

ni s'han fet els següents treballs i s'ha acordat l'execució d'altres:

Carretera d'Horta

Passeig d'En Maragall.

Era aquesta via l'única carretera del pla de Barcelona que no estava empedrada, i com sigui que no comptava la barriada d'Horta amb cap altra via directa d'enllaç amb la ciutat, es va donar la importància de la millora. Actualment està acabada i sols resta completar-la fent-la enllaçar amb vies laterals que van adquirint importància. La Comissió de Foment se n'ha ocupat i en principi ja ho té decidit.

Carrer d'En Guillem Tell

Està acordat fer la subhasta d'aquesta obra tan necessària pel nombros transit del barri on està enclavada.

Carretera de Madrid a França per la l'luquera, Des de Coll-Blanc (Sans) en direcció a Molins de Rei.

Aquesta obra, que ve a completar les d'empedrat de les carreteres que s'afueixen a la ciutat, està acabada fins a l'extrem del poble de Sant Just Desvern. Ha de posar-se la millora en l'obra de l'Ajuntament de Barcelona per tal com aquest, a proposta de la Comissió de Foment, ha subvencionat els pobles d'Hospitalet de Llobregat i d'Esplugues amb les dues terceres parts de la quantitat amb que havien de contribuir a l'obra feta per l'Estat. L'Ajuntament de Barcelona pagà la integritat de la part que li corresponia pel trajecte que per un costat fa l'enllaç amb la ciutat.

Altres carrers

Les barriades respectives han vist en el transcurs del corrent bienni reparats totalment o parcial els carrers que més necessitaven d'arranjament. Els carrers d'Alvarez, Tantarantana, gran part del de Tallers, etcètera, han vist molt millorats llurs empedrats. Però la gran millora vindrà tot just pugui disposar-se dels crèdits consignats en l'esmentat pressupost extraordinari de la dècima, que donaran abast per a renovar la major part dels paviments de la ciutat, tant pel que es refereix a empedrats i asfaltats, com a les voreres.

CLAVEGUERES I OBRES DE SANEJAMENT

Barriada d'Horta

En camí de millora les circumstàncies que foren que per dues vegades quedés deserta la subhasta per a la construcció de clavegueres en aquesta barriada, que n'està absolutament mancada, s'ha aconseguit últimament adjudicar la subhasta per la quantitat de 537.000 pessetes. Es debades remarcar la importància que aquestes obres representen per al poble d'Horta.

Sans. — Les Corts

S'ha construït en aquest bienni la claveguera des de la Travessera al carrer de Miquel Angel, passant per la Riera de Tena. Amb dir que no soament es facilità el desguàs a totes les aigües que estan prop del trajecte construït, sinó que també se'n dona a la Casa de Maternitat, que n'estava mancada, queda palesada la importància de la millora.

Font Castellana, entre Alegre de Dalí i Sardenya, amb un ramal a la Barriada de la Salut.

Es troba a punt d'acabar-se aquesta millora, tan demandada pels veïns i amb la qual es comença l'evacuació del subsol corresponent a la barriada de valets que construeix la Cooperativa de Periodistes.

Xarxa general de clavegueres. — Neteja, conservació i higienització.

Està ja anunciada per un d'aquests dies la subhasta d'aquest importantíssim servei, que costarà «en deu anys uns quinze milions de pessetes». Amb la realització d'aquest contracte la millora afectarà la major part de la ciutat, a tota la que disposa de clavegueres, que a no trigar cap bar-

riada n'estarà mancada, car en un pressupost extraordinari hi ha crèdits per a tot i els projectes, plans, pressupostos i niques de condicions estan llistos i aprovats.

OBRIMENT DE CARRERS I URBANITZACIONS

Carrer de la Providència

Aquest important carrer de la barriada de Gràcia es trobava interceptat entre la plaça de Rovira i el carrer de l'Escorial, obligant el veïnat a donar una gran volta. Disponibles els terrenys indispensables, la Comissió de Foment anterior contractà les obres de desmunt i explanació que s'han acabat en el corrent bienni, donant-se la via al transit públic.

Carrer de Sant Genís

prop del Viaducte de Vallcarca

Aquesta obra, d'importància per a la dita barriada, facilitarà considerablement l'accés a la plaça de Mons, a un extrem de la qual hi ha el Viaducte de Vallcarca. Realitzades les obres durant l'actual bienni, han solucionat un problema de viabilitat i de transit que coneixen prou bé els que tenen precisió de passar per aquells viaransys perillosos, fins al punt que, ja adjudicades les obres i no començades, ocorregué una important ensoledada. Ara, l'obra està acabada amb satisfacció de tot el veïnat.

Viaducte de Vallcarca

Obra aquesta de transcendental importància per a la barriada alta de Vallcarca — importància que transcendirà a les barriades del Coll i Carmel fins a Horta — és alhora una millora de caràcter general i constituirà un esplèndid mirador.

Vençudes les dificultats de tota mena que entrelliguen els treballs, durant l'actual bienni ha aconseguit l'empresa la contracta que tenia adjudicada i es farà molt aviat la recepció provisional.

Per a donar al públic i a tota mena de transit el Viaducte de Vallcarca manca la construcció de l'empedrat i voreres del pont, els murs de contenció en els extrems i l'accés de les clavegueres, però l'Ajuntament ja ho té acordat, destinant-se per a tot això els crèdits necessaris. Per a fer-ho amb rapidesa, donada la urgència i interès públic de la millora, s'ha demanat al Govern civil l'exempció de subhasta.

Barriades de la Salut i de la Font d'En Fargas. (Cooperativa de Periodistes.)

Han seguit durant el bienni les obres d'urbanització d'aquestes pintoresques contrades, si bé es topa amb les dificultats de les grans diferències de nivell que imposen rasants molt pronunciats. Recentment s'hi han fet altres millores de les quals s'ha ocupat la premsa.

Barriada del Guinardó, Dos-Rius i Font Castellana.

Pot dir-se que durant tot el bienni s'hi ha estat treballant sense parar, car són barriades que creixen cada dia i van adquirint importància fins al punt d'haver-se'hi alçat alguns edificis sumptuosos que honoren l'arquitectura i l'art català.

Sant Andreu

Aquest antic poble agregat ha vist prosseguir les millores que, iniciades fa anys, l'han transformat en gran manera i si l'actual Comissió no ha fet més, és degut a les dificultats originades per la manca d'habitacions que fan gairebé impossibles els enderroc de cases necessaris per a obrir i allargar els carrers i passeigs acordats.

Carrer d'En Gros (Sans)

Amb l'adquisició feta per l'anterior Comissió d'una casa que hi havia a l'entrada mateixa del carrer i passatge d'En Gros, s'ha pogut aixamplar l'entrada d'aquesta important via, que ha vist millorada en gran manera la seva visualitat des del carrer principal de Sans.

Cal afegir aquí que, vençudes les grosses dificultats per a l'obrimet del carrer d'Ozpinelles, en el tros obstaculitzat, de la mateixa barriada, serà un fet la millora dintre un breu termini.

Allargament de la Granvia de les Corts Catalanes i urbanització d'aquesta i del carrer-passeig de la Indústria.

En aquesta importantíssima millora, que constituirà una esplèndida via de comunicació amb la part del Pla del Llobregat que ha d'ésser Port Franc, amb el Cementiri Nou i la barriada de Can Tunis, ha estat molta la feina feta en el transcurs de l'actual bienni. Resoltes les dificultats oposades per un propietari que no sent l'amor a la ciutat, es té el camí expedit per a la construcció de la claveguera collectora que ha de donar desguàs a la barriada d'Hosfranchs i part de la de Sans.

Carrer de Dos Rius, entre el Passeig d'En Maragall i el carrer del Fonógraf.

Subhastades les obres d'urbanització d'aquesta important via en 23 d'abril de 1920, estan enllestides completament, si bé per la importància de la barriada caldrà que es continuï.

ALLARGAMENT DEL CARRER DE BALMES

Mereix un deteniment especial aquesta obra importantíssima, ja començada amb l'enderrocament d'algunes cases i amb alguna explanació.

Des de la Travessera fins al carrer de Victor Hugo, límit superior del traçat, tindrà una longitud de vora dos quilòmetres. Les amplituds són diverses. De vint metres des de la Travessera fins a quaranta cinc metres abans del carrer de la Noguera, on, mitjançant una corba de gran radi, es forma una gran plaça davant del Mercat de Sant Gervasi. En la confluència amb el carrer de Buscarons s'estableix una amplada de vint-i-cinc metres en línia recta i en una longitud de quatre cents metres. Des d'aquest punt i mitjançant corbes de gran radi, adoptades per a les alineacions del carrer, es produeix un aixamplament que des de vint-i-cinc metres va augmentant fins a la màxima de cent quaranta metres de bocana en la corresponent alineació que fa front a la part superior del traçat, o sia el carrer de Victor Hugo.

Des de l'estació de Sant Gervasi del ferrocarril de Sarrià, l'emplantament amb aquest, es projecta al pas per a un ferrocarril subterrani d'una longitud de 1.650 metres.

Es una de les reformes que més aspecte de grandiositat i més belles perspectives ha de proporcionar a Barcelona.

EDIFICIS MUNICIPALS

El d'administració d'Impostos i rendes

Aquest edifici, de gran utilitat, s'aixeca en front del Palau de Belles Arts. Degut a l'encariment del preu dels jornals i materials no pogué enllestir-se amb la consignació que es disposava. Està adjudicada la contracta per deixar-lo enllestit. Serà de línies senzilles i elegants. El seu cost, sense el solar, passarà de set centes mil pessetes.

Pavelló per a dipòsit d'arrestats

En el gran solar de l'antic Escorxador de Sant Martí, Passeig d'En Pujades, se construeix un edifici que reunirà totes les condicions necessàries per al fi a què es destina. Amb la seva utilització acabarà la vergonya de l'actual dipòsit d'arrestats del carrer de Sadurn, que no té cap de les més elementals condicions d'higiene i seguretat. Està en part construït i acordada la subhasta per a deixar-lo llest, en disposició d'ésser ocupat.

Església de la Ciutadella

Començada la restauració d'aquest històric i bell edifici del Parc, s'està ultimant el projecte per acabar-lo. El

seu destí serà per a ampliació del Museu.

Decoració de la Sala de Cent

Acordada ja fa anys la decoració apropiada d'aquesta Sala, que tantes glòries barcelonines i de Catalunya recorda, se celebrà un concurs, que guanyà el conegut artista senyor Moncada. Entreguts els treballs durant els anys de la guerra i post-guerra han entrat en un període d'activitat, havent-hi una gran quantitat de treballs fets que, en exhibir-se, cridaran fortament l'atenció del públic.

Reforma de les Cases Consistorials i Tinències d'Alcaldia.

Durant el corrent bienni s'ha treballat força en aquestes obres, essent pocs els edificis que no han estat objecte d'alguna millora. S'ha fet un projecte d'edificis de nova planta per a Tinència d'Alcaldia del districte I, tal vegada massa sumptuós i que da moment no es porta a la pràctica, entre altres raons, perquè està prevista una possible variació dels actuals districtes municipals.

El Municipi ha adquirit la propietat de la finca on està instal·lada la Tinència del Districte III i una Escola i com que té també l'Ajuntament la nuda propietat de l'edifici adjunt, que fou propietat d'En Valentí Almirall, es preveu la pròxima ocasió d'enllaçar les Cases Consistorials amb els dos edificis indicats, amb la qual cosa estarà resolt el problema de la deguda instal·lació de totes les oficines municipals, fent possible la completa restauració de la Casa Comunal, en forma que respongui a la importància de Barcelona.

Edifici central de bombers

Per tothom reconeguda la molt deficient instal·lació d'aquest importantíssim servei, estan projectades les construccions per a dotar degudament totes les necessitats dels Bombers i adequada instal·lació i conservació de material modern adquirit en el corrent bienni i del que està contractat i no rebut encara. Barcelona, amb l'una i l'altra cosa, tindrà la seguretat de comptar amb un utilatge de bombers perfecte.

PARCS PÚBLICS DE MUNTANYA

El municipi no ha entrat encara en possessió dels terrenys adquirits per a parcs durant l'anterior bienni, per la qual raó no s'hi ha pogut encara fer res.

En els parcs municipals adquirits de més anys endarrera l'actual Ajuntament hi ha realitzat obres interessantíssimes, seguint les orientacions del cèlebre jardiner parisenc M. Forestier, admirablement secundat pel director de parcs, l'arquitecte Nicolau Rubió.

Els parcs de la Budallera, Tibidabo, «Cal Borni», Font del Recó i del Guinardó han estat objecte d'encertadíssimes reformes, orientades en un sentit semblant al del parc de Montjuich, que han de convertir aquesta sèrie de parcs municipals en indrets que faran digna parió amb el de l'emplantament de la futura Exposició.

Il·lustrem aquesta pàgina amb algunes fotografies de parcs municipals, dotent-nos de no poder-ne reproduir més aspectes i, sobretot, de no poder donar a conèixer el pla d'urbanització del parc de Pedralbes, obra preadíssima de M. Forestier.

El futur Ajuntament ha de continuar aquestes grans millores urbanes i imprimir un impuls definitiu a l'obra de transformació i engrandiment de la ciutat.

Torre a Sarrià

Per trenta mil duros en venç una, en lloc immillorable, mirant a dos carrers, assolellada; calefacció a totes les cambres, bany, jardí, lloc per a garatge. Tracte directe. Adreceu-vos: Major, 48, Sarrià, botiga.

Nonell Germans

CANYI — VALORS — OUPONS
Rambla del Centre, 16

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 27 de gener de 1922.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.
Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 765.9, 767.8, 756.3.

Termòmetre sec: 11.0, 11.5, 12.0.
Termòmetre humit: 9.0, 9.5, 11.0.
Humitat (centèsimes de saturació): 75, 71, 88.

Direcció del vent: O., ONO., SO.
Velocitat del vent en metres per segon: 4.0, 5.2, 4.5.

Estat del cel: Tapat.
Classe de núvols: C.K.N.
Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 15.4; mínima, 7.6; mínima prop del sol, 5.8.

Oscil·lació termomètrica, 7.8.
Temperatura mitja: 11.5.
Precipitació a qualsevol hora, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 124 km.
Observacions particulars: Boira.
El director: E. Alcobé.

-Paragües Cardús Portaferri, 10.

Vaixelles. PORCELLANA. Llorens, Rbla. Flors, 30.

El pròxim dia 31 del corrent, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloc a la Germandat Societat La Unió Ultramarina, Sant Ximpi, 6, principal, reunió general ordinària.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30.

TENEDOR DE LLIBRES, pràctic, llei d'utilitats, correspondència Espanyol i Francès, s'ofereix per honor. Escriure: Floridablanca, 77, pl. 1.ª

Les sòcies de l'Associació Escolar Femenina, demà, visitaran les dependències de la Universitat Industrial (carrer d'Urgell, 187). Per a major facilitat es reuniran al pati de la mateixa a dos quarts d'onze del matí.

Hotel Ritz
Demà, diumenge
TES DE MODA

Per a demà, el Pomell de Joventut Flors Barcelonines, organitza una visita al Grup Benèfic de Protecció a la Infància.

Lloc de reunió: Plaça d'Urquinaona, a dos quarts de deu, per a agafar el tramvia del Poble Nou, núm. 41.

JOIES VILANOVA Unió, 6

La Congregació Escolar Mariana de la Sagrada Família, del Col·legi de Jesús Maria Josep, dedicarà al Nen Jesús una solemnitat festa literariomusical, demà, diumenge, a les sis de la tarda.

-Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

El Foment Autonomista Català celebrarà Consell general ordinari avui, a dos quarts de deu, de primera convocatòria, i a les deu, de segona, essent tractats els assumptes esmentats en la convocatòria repartida a l'efecte.

SABOR DELICIOSO-AROMA ESQUISIT
CAFE LA GARZA

L'Ateneu Empordanès celebrarà Junta general ordinària, demà, a les cinc de la tarda.

El Centre Excursionista de Catalunya farà, demà, els següents actes: La secció de fotografia una visita a l'estudi Masriera.

Punt de reunió: A les deu del matí, a les onze del matí.

La secció d'arqueologia visitarà la casa del senyor Rómulo Malet, a Sant Gervasi.

La secció d'arquitectura visitarà la casa de l'arquitecte senyor Gallicà, a les onze del matí.

La secció d'enginyeria visitarà el "Cocodrill" al Museu de la Comissió Oceanogràfica de Barcelona.

Punt de reunió: A les deu del matí, davant de l'estació de Sarrià (plaça de Catalunya).

La secció d'excursions de l'Institut d'Alumnes i ex-alumnes de l'Escola Elemental del Treball ha organitzat per a demà, a les onze del matí, una sessió pública de projeccions de postals de llocs bells de la nostra terra. Aquest acte tindrà lloc a l'Escola de Belles Arts.

Formatges PEÑAS ARRIBA són els de nata millors.

La secció de festes i excursions de l'Esbarri Folklore de Catalunya ha organitzat per a demà, una visita a la Seu de Barcelona.

Reunir-se a l'estatge social, a dos quarts d'onze del matí.

Resulta un èxit per l'interès de la matèria i notable concurrència, ja conferència que sobre "Dant i la Divina Comèdia", donà el reverend doctor don Josep Tarré, a la sala d'actes de Santa Anna, organitzada per l'Associació Escolar Femenina.

Amb extraordinària mestria i profund coneixement del tema dividí el doctor Tarré el seu treball en dues parts. En la primera va fer un detallat bosqueig sobre la vida del gran poeta italià, il·lustrada amb boniques projeccions, així com també la segona part, que reservà a l'estudi de la seva obra immortal, «La Divina Comèdia».

Capes-impermeables

Model especial per a companyia

Dispossem d'una important partida per a entregues ràpides

Magatzems Santa Eulàlia

CARRER BOQUERIA, 1

Tingné lloc a les Galeries Dalmau, on és oberta la primera exposició d'obres d'art originals d'estudiants, una lectura de poemes d'En Marianne Manent, a càrrec de la senyoreta Na Roser Coscolla, que els digna graciosament amb una veu clara i una entonació impecable. La selecció concurrència que omplia les sales, quedà complagudíssima de l'acte i de l'exposició, que tan bé ha acollit el públic i la crítica.

-Coberts de totes menes en elegantíssims estoigs propis per a presents. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 30.

Ahí vespre va ser auxiliada al dispensari del carrer de Barbara, Maria González, de 40 anys, sense domicili, la qual havia caigut passant pel carrer de Santa Madrona i s'havia deslloriat el tornell dret. Va ingressar a l'Hospital de la Santa Creu.

En una casa del carrer de Busquets, 11, Sant Andreu, la sena Maria Cantero, de 3 anys, va caure des del primer pis, on viu, al pou, que té 15 metres de fondària.

Uns veïns van acudir-hi i seguit i van poder treure la nena sense cap lesió, però desmaiada per la impressió rebuda.

Al dispensari de Sant Andreu va ser retornada.

Restablert de la malaltia que l'ha retingut al llit alguns dies, ha reprès les seves ocupacions el periodista Aureli Joaniquet.

L'Associació Professional d'Empleats d'Assegurances, celebrarà reunió general ordinària al seu estatge social, Plaça Santa Anna, 8 bis, segon, demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí.

- La fabrica del Passeig de Gràcia, 115, té creacions pròpies en mobles de medul·la de jonc.

Demà, a les onze del matí, tindrà lloc l'acte de remesa del document que la Comissió de Propietat i Millores de Sant Martí dirigeix al governador queixant-se del pessim servei dels tramvies.

Al dit acte hi són invitades totes les societats de Sant Martí, Horta, Guinardó, Sagrada Família, Sant Andreu i Poble Nou.

Lloc de reunió, al Parc, a l'entorn del monument d'En Prim.

L'express de Madrid ha arribat amb quatre hores de retràs per haver trobat la via interceptada entre Sara-

gossa i El Burgo, de resultes de la topada de dues màquines.

Hi ha un maquinista i un conductor de tren ferits.

- Per a curar la tisi, és essencial nutrir bé el pacient. El millor nutritiu és la **Carn Líquida Valdès García.**

Aquest matí hi hagué una alarma al carrer de Badal (Sans), per haver-se encès el subte d'elà xemeneia del núm. 147, havent-lo apagat els mateixos veïns.

Estufes a petroli "IDEAL"

Ultims models

E. ELECTRA. — Boters, 14

Dues dones que viuen a una casa del carrer del Vallés (Sant Andreu), manifestaren aquest matí al quarter municipal que un rellotger, Antoni Lucas, de 40 anys, obrer de la Hispano Suiça, estava malalt i sense assistència facultativa.

Quan anaren a mirar com estava el malalt, el trobaren mort.

- En la important joieria, plateria i rellotgeria

La Isla de Cuba

Plaça Reial núm. 12

continua la liquidació veritat, realitzant-se existències amb notables descomptes en els preus marcats.

El fort vent d'aquest matí ha fet caure alguns pals d'una línia de l'Energia Elèctrica als carrers de La Sagrada i de Concepció Arenal, i un tros de pared d'una porxos del carrer de Bofarull, 29.

No ha pres mal ningú.

La nit darrera, el vigilant nocturn del carrer de Viladomat avisà a l'amo d'un taller de mecànica que la porta tenia romput el candau.

Practicat un reconeixement es veié que havia estat robada la caixa de valors, en la qual hi havia uns 400 pessetes, essent el valor de la caixa de 2.000 pessetes.

Sembla que se l'emportaren els lladres en un carretó.

L'encarregat del despatx de la fabrica de gèneres de punt de don Celestí Amari, situat a la Plaça del Pi, núm. 12, denuncià que li havien pres una caixa contenint 80 dotzenes de mitjons, evaluats en unes 1.000 pessetes.

Ahí vespre, a les obres del Metroplita, secció del Passeig de Gràcia i Diagonal, van caure unes pedres d'un munt de Julià Gómez Leal, de 33 anys, habitant al «bar de Les Columnes» del Paral·lel, i li van causar ferides contuses al cap i a la cara, cruiximent general i commoció cerebral.

Va ésser conduït al dispensari de Gràcia. El metge va donar un pronòstic greu i va fer portar el pacient a l'Hospital Clínic.

- Liquidació de 2.000 saboners de cristall a pessetes 1'10 un, en les cristalleries de Lluís INGLADA, de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5 (prop de Sant Antoni).

- Per a joguines i Bebès, Bisbe, 3.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Dolores Daldón i Sormant, vídua en primeres noces d'En Joaquim Bosch i en segones d'En Joaquim Puig. Demà, a les onze. Ballar, 108. Parròquia de la Concepció. Cementiri Nou.

Na Maria Cramols de Gafu. Demà, a un quart de deu. Passeig de Mulet. Parròquia dels Josepets. Cementiri de Les Cortes.

FUNERALS

Sant Pare Benet XV. Funerals iniciats per la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona. Demà passat, a dos quarts d'onze, a la parròquia de Santa Anna.

Na Antonia Giralt, vídua de Mes- tras. Mort el 23 del present. Demà passat, funerals a la parròquia dels Angels.

Na Pilar Ralg i Boix, vídua en primeres noces de N'Edward Borrell i Busquets i en segones de N'Enric Cusachs i Aleix. Mort el 7 de gener de 1922. Demà passat, misses de deu a dotze a l'altar del Sagrament de la parròquia de la Concepció; en el de la Medalla Miraculosa, de la Casa de Caritat i a la Capella Francesa (Bruch, 94).

En Joan Capdevila i Rossell Mort

el 21 del corrent, als 73 anys d'edat. Demà passat, a la parròquia de la Concepció.

ANIVERSARIS

Advocat del Col·legi de Barcelona mort l'any últim. Demà passat, ofici al temple del Roser (Auzies Marc, 54).

Na Josepa Antonia Buxó i Llampa- lles, vídua d'En Jaume Serra i Monná. Mort el 19 de gener passat a l'edat de 70 anys. Demà passat, sufragis a la Capella de les Concepcionistes (València, 252).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Jodn Arrufat i Sureda. Ha mort als 46 anys d'edat. Enterrat aquest matí al Cementiri Nou.

En Francesc d'A. Fàbregas i Sa- gués. Ha mort a l'edat de 63 anys. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Na Francisca Serrallach i Mas de Casademunt. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament.

La mort del Sant Pare

A LLEYDA

A la Santa Església Catedral de la diòcesi de Lleida se celebraren, amb solemnitat extraordinària, els funerals per a l'etern descans de l'ànima de S. S. Benet XV.

Al centre del gran temple s'havia aixecat un túmul monumental, a l'extrem superior del qual figuraven les insígnies del Pontificat.

En llocs preferents del presbiteri tenien seient totes les autoritats civils, militars i eclesiàstiques de la província, figurant entre elles el governador civil, governador militar, president de l'Audiència i delegat d'Hisenda, representacions de la Diputació provincial i Ajuntament de la capital, Consell de Foment i de tots els altres organismes oficials de la província. Hi figuraven també representacions de totes les entitats catòliques, econòmiques, culturals i mercantils de la capital, Comunitats religioses, Associacions religioses i Comunitats parroquials.

Hi havia també alguns grups d'alumnes d'ambdós sexes de tots els col·legis de religiosos i de molts nacionals i particulars, presidits de llurs respectius professors.

A l'hora anunciada i després de resar, començà a l'altar, sumptuosament endolat, la solemne missa de «Requiem», en la qual oficià de Pontifex el senyor bisbe de la diòcesi doctor Miralles, assistit dels capitulars reverend Riera, com a diàcon, i Sales, com a sotadiàcon, actuant de ministres d'honor els caputans doctors Aparici i Arnés, canonges d'aquella Santa Església Catedral.

La capella de la pròpia església interpretà molt afinadament la gran missa de «Requiem» polifònica del mestre Gols. Acabat el solemne ofici, es cantaren les acostumades absoltes. Per disposició del senyor bisbe de la diòcesi, no hi hagué oració fúnebre.

La concurrència de fidels fou extraordinària, donant-se el gran dol que la mort del Summe Pontifex ha causat entre el poble fidel de Lleida.

Amb motiu de la celebració dels funerals del Pontifex, no hi hagué classes a l'Institut General i Tècnic, ni en les Escoles Normals d'aquella ciutat.

A L'ESGLÉSIA DEL CARME

Shan celebrat a la parròquia de Nostra Senyora del Carme solemnes honres fúnebres per l'ànima del maulat Pontifex Benet XV.

L'altar major quedà severament endolat i al centre de l'església s'alçà un sever cadafal que cobrien draps negres i ostentava al damunt els ornaments sacerdotals.

A les deu, l'espaiós temple estava ple de fidels de tota condició social, destacant-se un nutritiu grup de noies i noies, les classes superiors de tots els col·legis nacionals, particulars i religiosos de la fel·ligeria, que en representació de tots llurs respectius alumnes volgueren associar-se amb llurs mestres i mestresses al dolor de l'Església.

Començà la fúnebre solemnitat resant-se, en cant semitonat, Malfines i Laudes de Difunts. Seguí l'Ofici en el que fou celebrant el rector doctor don Joaquim Canis, assistit dels reverends doctor don Fortià Solà, beneficiat, i don Salvador Vidal, sacerdot adscrit. La Rda. Comunitat parroquial cantà en forma gregoriana la missa de «Requiem», entonant al final una absolta. Després, el rector, en forma senzilla i assequible a les classes populars, nuchí

principal d'aquella parròquia, explicà la personalitat del Papa i la tasca paternal de Benet XV, commovent als seus oients.

L'església llumà tota la il·luminació, i hi assistí també la Junta d'Obra.

AVVISO SACRO ALLA COLONIA ITALIANA

Domenica proxima, alle ore 11 del 29. corrente, nella Cappella italiana, alla calle Bot, 24 (cantonada Canuda, núm. 8), avrà luogo una messa solemne in suffragio del Sommo Pontefice, Benedetto XV, con intervento delle Autorità Consolari e delle Società Civili italiane della nostra Colonia.

Si prega la S. V. e Famiglia ad assistere a questa mesta cerimonia.

Segons notícies rebudes a Terragona ha arribat a la Ciutat Eterna el cardenal doctor Vidal i Barraquer.

L'Ajuntament de Vilafranca del Penedès ha acordat fer constar en acta el dol d'aquella Corporació per la mort del Sant Pare.

El dilluns de la setmana entrant se celebraran a Mataró solemnes funerals en sufragi de Benet XV.

Hi pronunciarà l'oració fúnebre l'illustre canonge d'aquesta Catedral Basílica doctor don Josep M. Llovera.

El dimarts, dia darrer del present mes de gener se celebraran funerals pel Sant Pare difunt a la Seu de Manresa.

El dimarts de la setmana entrant se celebraran solemnes funerals a la parròquia de Santa Maria del Mar d'aquesta ciutat.

Als funerals que se celebraran la setmana entrant a Santa Maria del Mar hi predicarà el canonge d'aquesta Seu doctor don Alfons M. Ribó.

El bisbe ha rebut, i l'ha contestada amb agrament, una sentida comunicació de dol de l'Ajuntament de Sabadell per la mort del Sant Pare.

A l'església parroquial de Sant Guag d'aquesta ciutat dilluns vinent, a dos quarts de deu, es cantarà una solemne «Missa de requiem» en sufragi de l'ànima de S. S. Benet XV, que al Cel sigui. Hi assistirà la Junta d'Obra, i estan invidades a l'acte les Associacions parroquials, corporacions, congregacions, entitats i tots els fidels de l'esmentada parròquia, per tal de donar un homenatge d'adhesió generosa a la Santa Seu.

El dimarts se celebrà un Ofici solemne per a demanar l'adjutori del Cel en l'elecció del nou Sant Pare. Començarà a dos quarts de deu amb Nostramo exposat, i al final es resaran les Lletanies dels Sants i pregrries acostumades.

Complint e idente de pietat filial, a l'església de Nostra Dona de Pompeia se celebraran els funerals per a l'etern descans de S. S. el Papa Benet XV dilluns, a les nou.

Sant Ramon de Penyafort

El Col·legi d'Advocats dedicarà demà, a les deu del matí, a l'església de Nostra Dona del Roser (Dominics), una solemne funció religiosa al seu Patró Sant Ramon de Penyafort, cantant la Capella de música de Sant Felip Neri (Orfeó Català), sota la direcció del mestre Millet, la Missa «Te Christe supplices», de Bonvin. L'orador sagrat serà el doctor Carles Cardó, canonge d'aquesta Catedral.

Dilluns, dia 30, tindrà lloc als funerals per als senyors Col·legiats morts durant l'any, cantant-se per la dita Capella de música el Requiem del mestre Pérez Moya.

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32

Gran baratura de preus

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Les reparacions i els inculpatos de guerra

El discurs que acaba de pronunciar al Reichstag el canceller Wirth té una gran importància. Constitueix sens dubte un hàbilíssim plantejament de l'actual situació internacional d'Alemanya. D'una banda, el canceller allarga la mà a França i usa respecte a M. Poincaré paraules falagüeres, més diplomàtiques que franques. D'altra banda, oposa per endavant una negativa rodona a la petició eventual dels aliats perquè Alemanya lliuri als inculpatos de guerra que foren jutjats mesos enrera pel Tribunal de Leipzig.

En resum, el canceller ha ofert el pagament de les reparacions, segons les noves modalitats que han anat dibuixant-se, i ha refusat el lliurament dels inculpatos de guerra. Es segur que en aquest darrer punt la totalitat dels partits alemanys, des de l'extrema dreta a l'extrema esquerra, coincideixen essencialment.

L'actitud d'Alemanya, davant la qüestió dels inculpatos de guerra, era de prevenció. Les paraules de Wirth no podien haver produït sorpresa de cap mena. La cosa que resta a aclarir és l'actitud dels aliats. Sabem quin és el parer de França en aquesta qüestió delicadíssima. Un dels punts del programa ministerial del nou Govern francès és l'exigir el lliurament dels inculpatos. «En cas contrari — ha recordat M. Poincaré — el Tractat de Versalles estableix les corresponents sancions.»

M. Poincaré ha parlat. Però Mr. Lloyd George i el sig. Bonomi callen per ara. Teòricament, França té tota la raó. El Tractat de Versalles dona dret als aliats per a exigir que els signis lliurats els inculpatos de guerra. Però si el compliment de les disposicions del Tractat de Versalles ha de desfer tota la bastida econòmica que està a l'ant el primer ministre anglès, aquest trobarà, probablement, que cal cercar una fórmula que liquidi l'afar dels inculpatos sense gaire soroll i sobretot sense gaire trencadissa.

A. ROVIRA I VIRGILI

El viatge de l'ex-emperadriu Zita

Bèrna, 27. — Es inexacte que ni el Consell Federal ni l'ambaixada de França intervinguessin per a fixar un itinerari a l'ex-emperadriu Zita abans d'empendre el seu retorn a Màdrid. Al següent de l'ex-sobirana tampoc se li ha fixat cap itinerari. — Havas.

Bordeus, 27. — Aquest matí han arribat sis fills dels ex-emperadors d'Àustria. El més petit té nou mesos. Els acompanyen dues dides i un preceptor. Han visitat la ciutat, i després marxaran amb direcció a Espanya i Portugal per a retornar amb la seva mare a Funchal. — Havas.

Els periodistes francesos a Berlín

París, 27. — Comuniquen de Berlín, que els corresponents dels diaris parisiens han protestat contra les mesures adoptades pels buròcrates alemanys, a conseqüència de les quals han estat retirats als esmentats periodistes lliurs carnets de premsa, impedint-los d'aquesta manera assistir a la sessió del Reichstag en la qual el canceller Wirth va pronunciar el seu cèlebre discurs. — Havas.

Venizelos a l'Havana

La Havana, 27. — L'ex-president del Consell de ministres de Grècia, senyor Venizelos ha arribat a aquesta capital acompanyat de la seva esposa. — Havas.

El programa de pagaments alemanys

París, 27. — El Govern alemany ha remès al president de la comissió de garanties, que com és sabut resideix a Berlín, el text del programa que es proposa realitzar referent als pagaments que ha de fer efectius tant en espècie com en naturalesa durant l'any 1922 i demés el text de reforma fiscal amb les garanties demandades per la Conferència de Cannes.

Avui mateix sortirà un correu especial cap a París amb l'objecte de remetre aquests documents a la comissió de Reparacions.

París, 27. — La comissió de Reparacions d'Alemanya ha tramès aquesta nit a la comissió de Reparacions interaliada una nota comunicant-li que el Govern alemany ha tramès als Bancs designats a l'efecte els 31 milions de marcs or que de conformitat amb les decisions de la Conferència de Cannes, ha de fer efectius cada deu dies, fins que recalgui una solució definitiva sobre el programa de pagaments de l'any 1922. — Havas.

Giovanni Vega

Roma, 27. — Ha mort el conegut literari i senador senyor Giovanni Vega. — Havas.

El pacte anglo-francès

Londres, 27. — L'ambaixador de França en aquesta capital ha celebrat una entrevista amb lord Curzon, al qual va remetre el projecte del pacte de garanties.

El document serà examinat detalladament pel Ministeri de Negocis Estrangers. Lord Curzon, després de posar-se d'acord amb el seu Govern, elaborarà un memoràndum que el seu torn serà sotmès al Gabinet i aportarà les indicacions que permetin contestar al Govern francès.

Es confirma, als centres anglesos, que aquesta no s'oposaran a l'extensió que es vulgui donar a la durada de la reciprocitat del pacte, sigui el que vulgui, sinó que, pel contrari, mantindran la seva actitud dins d'una raonable defensa d'ambdós països, davant la possibilitat d'un futur atac a la frontera política. — Havas.

París, 27. — «El Matin», publica un telegrama del seu corresponent a Londres, que diu:

De quina manera proven als cercles militars anglesos la conclusió del pacte de garanties?

Per a saber-ho, diu l'esmentat corresponent, hem dirigit a una elevada personalitat militar anglesa, la qual diu:

L'Estat Major general i el Ministeri de la Guerra, es dir, els elements militars que estan al cap de l'exèrcit anglès, desitgen abans que res, que el pacte sigui bilateral, o el que venen l'agressió d'Alemanya dirigida contra França o Bèlgica com obligatòria per a posar en moviment les tropes dels tres països.

En un cas semblant d'agressió, diuen al Ministeri de la Guerra, que això està previst en el Tractat de Versalles (articles 42, 43 i 44), però que fa falta afegir garanties d'intervenció militar que no existeixen.

En l'esperit dels grans caps militars aquesta concepció tendria per finalitat transportar la frontera estratègica, en combinació anglo-franco-belga sobre el Rin.

Es partidaris de l'acord venen per a l'esdevinidor en aquesta concepció la salvaguarda de l'exèrcit britànic, amenaçat de les reduccions més greus per la Comissió que presideix el senyor Ceades.

Si bé encara no es coneixen en detall les proposicions d'aquell Comitè, s'està quasi segur que el pressupost de guerra serà reduït en prop de vint milions de lliures esterlines.

En contra d'això, els militars anglesos són hostils a tota addició d'obligacions militars clarament definides, però admeten, amb tot que el Pacte tingui una durada de 20, 25 i fins 30 anys.

La clàusula de reciprocitat els sembla que no té cap abast pràctic, puix Anglaterra, segons ells, no corre cap perill i l'argument principal en contra de la introducció en el Pacte d'una Convenció militar precisa, és el de la inferioritat actual de l'exèrcit anglès, reduït a sis divisions i que no pot exigir obligacions que no estiguin en proporció amb els seus mitjans. — Havas.

París, 27. — «Le Matin» fa constar que per a l'exercici econòmic de 1921-22 el pressupost de guerra britànic sense comprendre les despeses militars de les Dominions s'eleva a 5.365.895.600 francs per a les despeses militars; 4.280.908.000 francs per a despeses navals; 957.372.000 francs per a despeses d'aeronàutica, o sigui un total de 10.604.175.600 francs.

Per al mateix exercici, el pressupost de guerra francès, compreses les despeses militars de les Colònies, protectorats i gendarmeria, és de 3.09.343.454 francs. Les despeses navals s'eleva a 613.618.995 francs, i sigui un pressupost de guerra total de 4.532.963.749 francs.

Així, doncs, diu el diari, França gasta menys de la meitat que Anglaterra i només l'exèrcit anglès, sense l'aviació, costa més car que tot l'exèrcit tota la marina i tota l'aviació i tots els cosos colonials de França. — Havas.

Mort d'una parlamentària alemanya

Berlín, 27. — La senyora Ziete, que exercia el càrrec de diputada amb caràcter independent, se sentí repentinament malalta ahir al Reichstag, havent mort a la nit, malgrat els auxilis que li foren prestats des dels primers moments. — Havas.

Servei aeri Londres-París

Londres, 28. — El diari «Star», diu que el diànim viuent s'inaugurarà un servei nocturn d'aeroplans entre Londres i París. — Havas.

Els funerals del Sant Pare

Roma, 27. — Continuen rebent-se a milers els telegrams de condol per la mort del Summe Pontífex, figurant entre aquests nombrosos despatxos bastants de caps d'Estat.

El Rei d'Espanya, don Alfons XIII, també n'ha tramès un molt extensiu. — Havas.

Roma, 27. — Fent-se ressò de la impressió produïda al món per la mort del Sant Pare Benet XV, l'Osservatore Romano posa de manifest que no solament els catòlics, sinó també els protestants, els ortodoxos i fins els pagans s'han inclinat reverenciosament davant la mòrta del Sant Pare mort, reconeixent les seves rellevants virtuts i la seva altíssima personalitat. — Havas.

Londres, 27. — Avui a la Catedral de Westminster s'han celebrat solenns funerals per l'ànima de Benet XV.

A l'acte hi han assistit representacions de les persones reials i una concurrència selectíssima i molt nombrosa.

A totes les esglésies i capelles del Regne Unit s'han celebrat actes anàlegs amb idèntic piados objecte. — Havas.

Varsòvia, 27. — El Consell de ministres aprovà la decisió del ministre d'Instrucció pública que ordena el tancament de totes les escoles públiques i privades el dia 30 d'aquest mes en senyal de dol per la mort del Sant Pare.

Al mateix temps el Consell de ministres ha invitat a la municipalitat a fi que el dit dia ordeni la suspensió de tots els espectacles públics. — Havas.

Emprestit austriac

París, 27. — L'Agència Havas creu saber que el ministre d'Hisenda està estudiant un projecte de llei que tendeix a l'obertura d'un crèdit a Àustria i l'objecte del qual és el de consolidar la corona d'Àustria.

L'Emprèstit serà concedit amb la garantia de la renda d'Aduanes. — Havas.

França i el discurs de Wirth

París, 28. — Comentant el discurs pronunciat a Berlín pel Canceller, «Le Temps» considera que des del punt de mira parlamentari, un període de negociacions difícil acaba amb un èxit del Gabinet.

Espera que els partits de l'esquerra arribaran a fundar definitivament la República i que els partits monàrquics no aconseguiran, malgrat d'ells mateixos, «no servir-los».

En examinar a continuació la política exterior del Canceller, «Le Temps» fa ressaltar les paraules consagrades a França, a les quals aquesta es guardarà molt bé de contestar per mitjà d'una altra polèmica.

Després fa ressaltar, particularment, el paràgraf, que cap francès podrà oblidar, en el qual el Canceller declara que si el Govern està disposat a satisfer els interessos francesos en la qüestió de la reconstrucció i en altres qüestions, és perquè espera que Alemanya es veurà lliure dels temors que sofria fins ara amb respecte a la seva llibertat com a Estat i a la integritat de les seves fronteres.

Així, doncs, afegeix «Le Temps», Alemanya paga perquè ha tingut fins ara per d'èsser subjugada i desmembrada.

En examinar després el projecte financer, «Le Temps» diu que l'equilibri del Pressupost alemany decansa sobre l'emprèstit forçós i fa sobre això algunes consideracions.

Acaba dient que ara més que mai és necessària una operació internacional de crèdit. — Havas.

Els socialistes txeco-eslovacs

Praga, 28. — El Congrés socialista ha aprovat per tres cents trenta nou vots contra dos cents vint-i-set, una moció favorable a la Internacional d'Amsterdam, essent-ne rebutjada una altra presentada pels comunistes a favor de la Internacional de Moscou.

En elegir-se el Comitè executiu han triomfat els social-demòcrates per 306 vots contra 220.

També ha adoptat el Congrés una moció preconcitant una acció laborista internacional per a aconseguir que siguin posats en llibertat els socialistes empresonats a Hongria, Iugoslàvia, Espanya i Rússia, i amnistia als comunistes que van ésser condemnats amb motiu del cop recentment realitzat a Txecoslovàquia el dia primer de desembre de 1921. — Havas.

De Bon als Estats Units

Washington, 28. — Ha arribat a Nova York l'almirall de Bon sortint seguidament cap a Washington, on romandrà fins a la conclusió de l'acord naval.

Indiscreció diplomàtica sobre Orient

París, 28. — A propòsit de l'afirmació que fa un diari oficial anglès, el qual pretén que el Memoràndum sobre l'assumpció d'Orient remès a Cannes pel ministre anglès Lord Curzon a l'aleshores president del Consell de ministres francès, senyor Briand, havia estat comunicat als kemalistes, el diari «La Liberté» afirma que el ministeri de Negocis Estrangers francès declara que no sap res d'aquesta indiscreció i que el dit Memoràndum va ésser tramès per l'ex-president senyor Briand al seu successor senyor Poincaré, i va ésser mantingut absolutament secret per l'actual president del Govern.

Acaba «La Liberté» dient que si hi ha hagut alguna indiscreció, aquesta no ha partit de França. — Havas.

Les relacions comercials entre Espanya i França

París, 28. — «Le Petit Journal», examinant els motius que impulsaren el Govern espanyol a practicar el proteccionisme a «outrances», fa constar que obrà d'aquesta manera per a evitar una crisi social i financera, més bé que per coimir França a una prova penosa.

El dit periòdic expressa la seva esperança que les negociacions actuals, que es troben en bones vies, terminin feliçment per un acord de caràcter definitiu a mitjan febrer.

França i Espanya — diu — s'han d'entendre sobre un règim duaner equitatiu. Són les dues nacions del món més afavorides en ferro. La ruptura dels convenis tingué desagradables repercussions en ambdues bandes de la frontera, però França no podia fer altra cosa, sinó denunciar el «modus vivendi» davant la ruïna certa dels seus importadors i la debilitació tan temible com certa de les seves indústries. — Havas.

El comerç franco-anglès

París, 28. — En el banquet anual de la Cambra de Comerç Britànica a París, el senyor Dier, ministre de Comerç francès, pronuncià un discurs, en el qual posà de relleu l'esperit d'estreta col·laboració que anima a la indústria i al comerç de França i Anglaterra, fàu constar la importància de la crisi que travessa Europa, degut molt menys al tancament del mercat rus que a la política econòmica d'Alemanya, la qual sosté la desvalorització del marc i indemnitzà les seves indústries, a les quals ha donat ja 75.000 milions de marcs.

Acabà el senyor Dier formulant els seus vots per a una estreta col·laboració entre França i Anglaterra, basada en els seus propis interessos, tan semblants que es complementen.

El ministre de Comerç fou ovacionat al final del seu discurs. — Havas.

De Bon als Estats Units

Washington, 28. — Ha arribat a Nova York l'almirall de Bon sortint seguidament cap a Washington, on romandrà fins a la conclusió de l'acord naval.

Tornarà a França a bord del «Lorraine». — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 28 de gener de 1922

La nota d'En Cambó

LA impressió causada arreu per la publicació de la ja famosa nota d'En Cambó sobre l'estat actual de la Hisenda espanyola i els seus remeis possibles i inajornables ha esdevingut unànime. Tota la premsa de Madrid, des d'El Imparcial i El Liberal a La Acción i El Debate, ha reconegut la importància i la transcendència de la nota. I tots els homes polítics, des d'En Sánchez Guerra al comte de Romanones, han compartit i exterioritzat aquest judici.

Sembla, doncs, que la gestió de l'illustre cabdill nacionalista per a endegar les finances de l'Estat espanyol no hauria d'ensopegar amb obstacles de cap mena i hauria de trobar a les Corts i a la Premsa la cooperació necessària i les majors facilitats.

Tot hom ha reconegut la sinceritat i la competència d'En Cambó. Tot hom ha reconegut la necessitat dels sacrificis que proposa i anuncia. Fins i tot alguns diaris li demanen que sigui inexorable.

Cal, però, que no ens fem gaires il·lusions sobre les facilitats que trobarà En Cambó quan arribi el moment de concretar en resolucions efectives les conseqüències ineludibles de la situació angustiosa de la Hisenda pública. Potser els mateixos que avui li demanen una actuació inexorable seran els primers de cridar i protestar-ne quan arribi l'hora de realitzar els propòsits anunciats suau i acollits per tot hom amb tants elogis.

Fora desconeixer la realitat política espanyola suposar que al Parlament i a la Premsa no serà aprofitada aquesta avinentesa per a combatre En Cambó. És clar que aquesta seguretat no fa sinó augmentar el mèrit de la sinceritat amb què ha procedit el nostre illustre amic. I és clar també que no faltará al Ministre de Finances l'assistència dels polítics sincers i de l'opinió pública.

Caldrà, doncs, quan arribi el moment de concretar aquests propòsits que teòricament i en abstracte accepta tot hom, comprovar quins són els homes públics i els diaris que serveixen lleialment l'interès permanent del país i quins els que anteposen a tot llurs maniobres polítiques.

AL DIA

L'obligació de votar

Si no tinguéssim tota la confiança en el patriotisme dels nostres amics, les eleccions municipals ens alarmarien. Ho diem seriosament.

Són molts els amics nostres que ens diuen: —Aquesta vegada no ens necessitem: us sobren vots; la victòria és segura. —I si ho feien tots els electors, això, on fóra la victòria?

No ho faran, segurament, els catalanistes, els bons catalanistes de sempre, els qui tenen per enemics de Catalunya, i per això els combatem, els lerrouxistes i els de la Unió Monàrquica Nacional. Aquests no ho faran: aquests compendran, en llur patriotisme, que restar un vot de la candidatura de la Lliga és escurçar en una xifra la diferència de la nostra votació i donar, per consegüent, a tot Catalunya, a tot Espanya, que mira sempre amb interès les eleccions de Barcelona, la sensació que el nacionalisme baixa i els partits enemics del nacionalisme pugen. Per tot catalanista de debò, el seu vot, mentre no hi hagi més organització nacionalista que la de la Lliga, no és per tal o qual candidat, ES PER AL NACIONALISME CATALA QUE LA LLI-GA REPRESENTA, perquè té la confiança del nacionalista i perquè els nostres enemics la combaten per ostentar aquesta representació.

Els que no són prou catalanistes, la massa que ens segueix per altres raons, barrejades amb l'amor a Catalunya, encara no fet nacionalista, és la que diu: —Aquesta vegada no ens necessitem... —Error, error que podria portar una derrota.

El senyor Sala, al final del seu discurs en «Junça» a la minoria municipal —i tal municipal— de la U. M. N., deia: —Com s'ho fa la Lliga per a guanyar eleccions? Ah, si l'agulló ens volia donar la recepta! —Doncs l'agulló, per ploma del cronista, li diu al senyor Sala i als electors que volen gaudir-se.

Les eleccions, la Lliga, les fa amb vots: els vots es fan amb la confiança i s'acaben amb l'organització. Les majories de la Lliga no s'ob-

tenen com els vots de la U. M. N. i dels lerrouxistes, amb rodes i falsificacions del cens, sinó vots veritables d'electors que, votant les candidatures de la Lliga, voten per la causa de Catalunya.

A votar, tots, i a treballar tots, amics. Catalunya i Barcelona ho exigeixen: doneu una nova lligó pràctica al senyor Sala.

POL

Polítiques

AL CASINO DE SANS

Demà, diumenge, dia 29, a les quatre de la tarda, se celebrarà junta general ordinària, per a l'aprovació de comptes i elecció de càrrecs. Hi són convocats els seus socis.

LA LLI-GA DE GRACIA

La Lliga Regionalista de Gràcia celebrarà junta general ordinària demà, a les quatre de la tarda.

La campanya del Marroc

ARRIBADA DE LLICENCIATS

A les 9.25 d'ahir vespre va arribar un tren militar conduint 520 soldats llicenciats del contingent del 18, procedents de Ceuta, via Algeciras.

Aquests soldats són de Barcelona i Girona. Els de Tarragona havien baixat del tren quan va passar per aquella ciutat.

A l'estació hi havia el general Mercader, president del Circol de l'Exèrcit i de l'Armada, amb alguns vocals de la Junta i públic molt nombros malgrat la pluja que queia.

Els soldats van entrar a la sala d'equipatges, on hi havia preparades dues llargues taules ornades amb llorer i roure i allí foren obsequiats amb un «luch».

El president del Circol del Liceu va repartir una pesseta a cada soldat, i cinc pessetes als caporals i sergents. La banda del regiment de Badajoz va amenitzar la festa.

Les Idees i les Imatges

OMISSIO

... Abans d'ahir, referint-nos a un sobtat somriure — rosa i blanc — d'un prematur ametller florit espurnejant sota un cel espès de cendra, indicàvem que, per a connotar, degudament, un parell espectacular, una emoció semblant, era necessària la gràcia suprema, somadora i tònica alhora, d'un Anacréon o d'un Li-Tai-Pe.

El nom d'un tercer mereixia, en justícia, estar al costat d'aquells dos noms.

Entre el poeta grec i el poeta xinès calia haver-hi plaçat el poeta català Josep Carner.

JOSEP MARIA JUNOY

L'actualitat social

A LA PRESO DE REUS. — DEL DESCOBRIMENT D'UNA MINA

S'han rebut notícies relacionades amb el descobriment d'una mina a la preso de Reus.

Donada la llargària de la mina es dedueix que feia ja alguns dies que hi treballaven. L'enorme quantitat de terra extreta la tiraven a la necessària i les pedres arrencades dels fonaments de la paret tocant amb la plaça del Rei, segurament les donaven a les persones que visitaven els presos, portant menjar o robes.

A no ésser una visita detallada, realitzada per un inspector de Tarragona, que va descobrir la mina, segurament a aquestes hores ja s'haurien escapat els detinguts, sindicalistes, alguns d'ells autors de l'assassinat de senyor Gasull. Els al·ludits presos, en nombre de catorze, han estat traslladats a les presons del Castell de Pílat, de Tarragona, vista la manca de condicions de la preso de Reus.

SUMARI TERMINAT

Pel jutjat del Sud, ha estat terminat novament, i aviat serà remès a l'Audiència, el sumari instruït amb motiu de l'assassinat d'Ernest Querrelt (a) «El Pintor», fet ocorregut al Montjuich, el dia 15 d'octubre de 1920.

Figuren com a processats Manuel Martínez Castellanos, Josep Cervelló, Jaume Martínez, Bartomeu Llabrés, Joan Tarragó, Joan López i López, Joan Gust, Josep Saleta, Vicens Cervera, Francesc García García, Andreu Batista Giménez i Joan Font, tots els quals estan presos.

Al principi de la incoació del sumari es processà els dos primers, i després els altres en virtut de certes manifestacions de la policia.

LES DETENCIONS DE MANRESA

El governador civil ha manifestat que les detencions practicades a Manresa obelen a haver-se subut que allí hi havia reunions i es feien treballs per a reorganitzar el sindicat únic.

Els detinguts, que són deu, han ingressat a la preso d'aquesta capital.

S'ha donat aquest cop — afegí — i se'n donaran d'altres sempre que convinguin. Certs sindicalistes es creuen que els oblidem i no és així.

NIKISCH

A Leipzig ha mort víctima de la grip, a l'edat de 66 anys, l'eminent director d'orquestra mestre Artur Nikisch.

Nikisch era de nacionalitat hongaresa. Va néixer a Lemberg Szent Miklos, al 12 d'octubre de 1855. Estudià al Conservatori de Viena d'on va sortir com a notable violinista, ingressant en 1878 a l'orquestra de la Cort. En 1882 fou nomenat director de l'orquestra del Teatre Municipal de Leipzig. En 1889 acceptà la direcció de la Simfònica de Boston, i després de dirigir en 1895 els concerts del «Gewandhaus» de Leipzig, va passar a la direcció de la Filharmònica de Berlín.

El 29, 30 d'abril i 1 de maig de 1901, el cèlebre Nikisch, al davant de l'esmentada orquestra, interpretà tres inoblidables concerts al Teatre Novetats de Barcelona. El triomf assolit fou enorme. Nikisch va dirigir les Simfonies Heroica i Quinta i l'«Overtura de «Leonora» de Beethoven; una Simfonia de Mozart; una immensa

Emoció electoral

ES molt difícil reduir qualsevol mena d'eleccions polítiques a un càlcul fred d'ètica electoral. Però potser, entre totes, les eleccions municipals són les que menys podrien ésser reduïdes a una simple qüestió de criteri. Per tot bon barceloní les eleccions de regidors són, també, un episodi ciutadà, fonament emotiu.

Però caldria encara que semblant emoció fos més viva i més pura en la generalitat dels ciutadans. Oh si tots ells participessin de la que experimenten els candidats millors!

En l'acte de presentació de la candidatura de l'altra nit, a la Lliga, En Duran i Ventosa alludia a aquesta situació sentimental dels bons candidats, amb paraules tan sinceres i justes que només podia dir-les un home que ha estat candidat i regidor i que patrocina la candidatura dels qui són amics seus i amics de Catalunya.

La immersió del ciutadà més apte i experimentat en el tràfec, ple de corrents difícilíssims, de la Casa Comunal, provoca a l'interessat esgarriances més invencibles que les d'un bany extremat. I si l'interessat, en altra ocasió, experimentà el que era el remull d'aquelles aigües, encara sol afectar-se'n més. Si les multituds coneguessin les hores amargues que tot bon regidor ha hagut de passar, serien trasbalsades de fervor electoral i no restaria esma als llavis, de formular una crítica, encara que fos, per ventura, justa.

Però l'emoció dels candidats a regidors és agre-dolça. Té caients suavisims. Aquell encís barceloní que és el secret de la nostra psicologia, és un impuls i un premi anticipat. Bellament l'anticipava En Duran i Ventosa, mostrant als candidats l'espectacle de la Barcelona que ells hauran aidat a fer.

La Ciutat és, per a tots, la millor recompensa. Tots nosaltres experimentem una joia, ben personal, cada vegada que descobrim una nova perfecció ciutadana. La joia del regidor és molt més pura. Ell coneix millor les perfeccions de la Ciutat i ell, a qui l'assolir-les. Ell coneix millor les perfeccions de la Ciutat, i ell, a qui l'assolir-les impersonal, fos en l'actuació col·lectiva.

«Suite» de Bach; «El somni d'una nit d'estiu», de Mendelssohn; l'«Overtura de «Freischütz», de Weber, la de «Els mestres cantaires» i la de «Tannhäuser», en la qual, per primera vegada es deixà sentir, al final, el doble cant accidental de les trompetes.

L'últim concert que Nikisch va donar a Barcelona, fou la tarda del primer de maig al Novetats i a dos quarts de tres en punt. El concert havia de terminar abans d'elles cinc, puix a tres quarts de sis, Nikisch i la seva orquestra, en tren especial, havia d'abandonar la ciutat comtal i traslladar-se a París, puix les dates marcades en els contractes eren inajornables.

L'EXPRES

Amb quatre hores de retard ha arribat avui l'express de Madrid, en el qual venia el director de M. S. A., N'Edward Maristany, el seu fill En Carles, ex-diputat a Corts regionalista per Gandesa, i el diputat a Corts i banquer senyor comte de Gamazo.

La causa del retard de l'express fou que a El Burgo, estació prop de Saragossa, la via estava interrompuda pel topament d'un tren de càrrega amb una màquina.

Els passatgers de l'express que va sortir ahir de Barcelona deuen haver arribat a Madrid amb quatre hores de retard també.

El retard no ha estat més gros gràcies que a El Burgo es troben els dos expressos, i fet el trasbordi, cadascun d'ells ha reculat cap a l'estació de sortida.

Tribunals

A la Secció I ha comparegut Antoni Maqueta, ja anteriorment processat per furt, el qual fou sorprès mentre intentava robar el platí d'un parrellam, avaluat en 350 pessetes. L'han condemnat a un mes i un dia.

A la Secció II hi hagué veredicte d'inculpabilitat a favor de J. C., el qual el dia 24 de gener de 1921 disparà un tret contra son germà Isidre, matant-lo. Feia dies que havien intentat robar-lo, i en sentir soroll de què algú entrava a l'habitació, urdida sense que son germà li respongués, i ell cregut que era un estrany disparà.

A la Secció III ha comparegut Ricard Orellana, acusat de que, usant el nom de Manuel Calvet, obri un compte corrent de 500 pessetes a la casa Arnús-Gari, amb l'objecte de procurar-se el títol de mestre de cançons. Després

anà retirant els diners fins a deixar-hi 25 pessetes.

Un dia anà al despatx de don Bartomeu Bosch i Puig, fingint-se empleat del Banc; i dient que havia de fer una revisió, es féu ensenyar el talonari per a saber el nom que estava en porta d'ésser estès, i sabent-lo, n'omplí un amb la quantitat de 50,115 pessetes i falsificant la firma del senyor Bosch.

Aquest judici no acabà amb una sola sessió, havent de continuar.

A la Sala IV ha acabat el judici contra Josep Solé Ramon, acusat d'haver mort en batalla a Salvador Mengual, al Tòrrer de Campanyà, de Sant Andreu. El veredicte ha estat d'inculpabilitat.

ASSENYALAMENTS PER A DILLUNS

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. Oest. Major quantia. Crèdit Mobiliari contra Unió Catalana. Sala II. Figueres. Ordinari. M. Mar-co contra P. Pagès.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. Drassanes. Robatori. Processat G. V. i altres. Secció II. Sabadell. Expedició de bitllets falsos. Processat J. C. Secció III. Sud. Robatori. Processat A. P. Secció IV. Granollers. Robatori. Processat S. B.

La Universitat

El rector ha tramès al cap de secció de Lleida una denúncia de Canet, ja que diuen no haver-hi mestre a l'escola de nois.

Ha tramès també una comunicació a l'inspector cap de Girona perquè s'informi, per l'alcalde de Camprodon, previ dictamen d'un mestre d'obres, si és veritat que l'escola de noies es troba en ruïnes estant.

—Ha visitat al rector l'alumne de la Facultat de Medicina i mestre En Joan Vazquez per a fer-li entrega de la seva obra sobre «Les clàssiques naturals a l'escola primària».

—Comuniquen d'Anglès al rector que malgrat les dificultats trobades, s'ha acabat l'edifici escola de nois i habilitació per al mestre, havent estat inspeccionat per l'arquitecte, dictaminant que dins la seva modestia es troba en bones condicions.

—El rector ha rebut el títol de professora interina de francès en les escoles d'adultes d'aquesta ciutat a favor de Laura Martí Pocat, i també el títol de mestre substitut de Canet de Mar a favor d'Angel López.

Eleccions municipals

Lliga Regionalista

Candidatura per a regidors

DISTRICTE I

Esteve Cortada i Alavèrnia

DISTRICTE II

Josep Rovira i Bruguera

Josep M.ª Sabater i Julià

DISTRICTE III

Bonaventura M.ª Plaça i Tapies

Martí Esteve i Guau

DISTRICTE IV

Ferran Fabra i Puig, Marquès d'Allella

Estanislau Duran i Reynals

DISTRICTE V

Josep Morera i Ferrer

Rafel Closas i Cendra

DISTRICTE VI

Lluís Bosch-Labrus i Blat

Salvador Bremon i Masgrau

DISTRICTE VII

Enric Anglada i Conejos

Gonçal Daura i Piera

DISTRICTE VIII

Francesc Tusquets i Prats

Joaquim M.ª de Nadal i Ferrer

DISTRICTE IX

Josep Cararach i Mauri

DISTRICTE X

Agustí Escolà i Domènech

Als electors

els districtes III i IV

Molt interessant

La Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista, atenent que en els districtes III i IV municipals sobre molts vots a les nostres candidatures, ha pensat, com altres vegades, en la conveniència d'ajudar les més afins, en el concepte d'afirmació autonòmica i d'administració municipal, creient que reuniran les dites candidatures els candidats tradicionals

En Joan Bta. Viza i Caball

del districte III, i

En Miquel Junyent i Rovira

del districte IV, proclamats per la Junta Regional Tradicionalista.

Així, doncs, la C. d'A. P. prega en gran manera a tots els nostres electors de les seccions que més avall s'expressen, que, per a contribuir que no només s'adversaris de la nostra causa, sinó enemics de la nostra ciutat, votin candidatures combinades que reban, que són:

DISTRICTE III

SECCIONS

- I Codols, 29, principal, escola.
- II Nou de Sant Francesc 28, baixos.
- III Escudellers, 66, pral., escola.
- IV Serra, 10, primer.

En Bonaventura M.ª Plaça i Tapies

En Joan Bta. Viza i Caball

SECCIONS

- X Plaça Regomir, Delegació de Policia.
- XVI Santa Anna, 11 i 13, escola.
- XVII Molas, 15, baixos.

En Martí Esteve i Guau

En Joan Bta. Viza i Caball

DISTRICTE IV

SECCIONS

- I Ausies March, 13 i 15, baixos.
- II Casp, 28, cotxeria.
- III Pge. Méndez Vigo, 6, baixos.
- IV Consell de Cent, 332, primer.

En Ferran Fabra i Puig

marquès d'Allella

En Miquel Junyent i Rovira

SECCIONS

- V Diputació, 295, principal.
- VI Aragó, 297, primer.
- VII Llibria, 100, xamfrà Mallorca.
- XXIII Vulcano, 5, baixos.
- XXIV Samsó, 6, baixos.
- XXV Tordera, 31, baixos.
- XXVI Progrés, 14, baixos.
- XXVII Puigmarí, 32, Delegació.

En Estanislau Duran i Reynals

En Miquel Junyent i Rovira

Oficines electorals

Central

Lliga Regionalista, Boters, núm. 4, pral.

Les llistes del cens electoral d'enguany són les rectificades en abril de 1921.

Cal que l'elector s'assabenti de la secció a la qual pertany.

No espereu els darrers dies.

DISTRICTE I

Casal Nacionalista de la Barceloneta, plaça de Sant Miquel, 3, baixos (Cine Marítim).

Ateneu Democràtic Regionalista, Wad-Ras, 208 (Poble Nou).

DISTRICTE II

Mercaders, 38.

DISTRICTE III

Lliga Regionalista, Boters, 4, principal.

DISTRICTE IV

Ateneu Nacionalista Verdader, Nàpols, 215.

DISTRICTE V

«Catalunya», Associació Autonomista del Districte V., Nou de la Rambla, 16.

DISTRICTE VI

Ateneu Autonomista del Districte VI, Plaça dels Àngels, 2.

DISTRICTE VII

Casino de Sans, Sans, 114.

Casino Regionalista de la Bordeta, Segunt, 8.

Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Cortis, 380.

Ateneu Democràcia, Aragó, 135.

Juventut de Les Corts, Plaça de la Concòrdia, 10.

Barriada de Sant Antoni (Poble Sec), Ronda de Sant Pau, 3, entresol.

Casino Lliberal Instructiu, Lamote, núms. 41 i 43.

Centre Lliberal Autonomista, Rocafort, 33, i Passeig de la Creu Coberta, 41.

Renovació Lliberal Autonomista, Vallespir, 85, i Rolanda, 3.

Casino Lliberal Autonomista, Cabestany, 10 i 12 (Les Corts).

Casino Lliberal Autonomista, Gavà, núm. 51.

Centre Polític Autonomista, Sallou, 2.

DISTRICTE VIII

Lliga Regionalista de Gràcia, Salmerón, 73.

Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, Passatge Mulet, 14.

DISTRICTE IX

Centre Popular Català de Sant Andreu, Sant Andreu, 144.

Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.

DISTRICTE X

Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras, 208.

Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.

Ateneu Nacionalista «Verdaguer», Nàpols, 215.

SARRIA

Centre Regionalista de Sarrià, carrer Cuyàs, 14.

ELS LERROUXISTES

A les tres de la matinalada acabava la reunió convocada a la Casa del Poble per a resoldre la candidatura que haurà de presentar el partit.

La discussió durà quatre hores i anà aminorada.

El senyor Iglesias (don Emilià), sostingué molt vivament la revisió de la candidatura dictada pel senyor Lerroux.

Considera que el cap estava mal informat, que no escoltava la veu del partit, i que havia de rebutjar-se procediments renysits amb la democràcia.

Finalment s'acordà telegrafiar al senyor Lerroux transmetent-li la conclusió dels representants del partit.

Se l'instà en el despatx a satisfer les demandes formulades pels centres dels districtes.

Se li assenyalà la conveniència de presentar candidats nomenats de minoria als districtes segons i s'isè.

Se li reiterà la necessitat de presentar al districte quart un candidat genuïnament radical.

I finalment se li digué que ha de figurar en la candidatura del districte cinquè el senyor Gatell.

La Casa del Poble estigué concorregutíssima durant la vetllada, comentant-se amb vehemència l'assumpte del dia.

Municipi

LA PRORROGA DE LA LLEI D'EIXAMPLE

La ponència que entén en el relatiu a la reforma de la llei d'Eixample ha celebrat ja una sèrie de reunions per a la preparació de les bases d'una llei que atorgui la prorroga de les contribucions que a favor de l'Ajuntament i amb destinació a les obres d'Eixample és concedien en la llei de 1892, avui vigent.

Com a resultat dels estudis i treballs portats a cap pels ponents senyors Carreras Candi i Degollada, han resolt aquest que sense perjudici de la redacció del projecte de llei per a ésser aprovat per les Corts, en tot el que es refereix a la prorroga, pel nombre d'anys que es cregui oportú, de la contribució urbana a favor de l'Ajuntament, de les finques enclavades a la zona especial d'Eixample, i del 4 per 100 extraordinari de recàrrec municipal tal com avui està consignat en la llei, o amb les reformes procedents, — s'entregui

Visites electorals

Dimarts, 31 de gener

Ateneu Democràcia

Carrer d'Aragó, 135

Joventut de Les Corts

Plaça Concòrdia, 10

a dos quarts de deu del vespre

els candidats senyors Anglada i Daura visitaran els dits centres, acompanyats d'oradors de la Joventut Nacionalista, representants de l'organització, regidors i diputats del districte i de la Comissió d'Acció Política de la Lliga.

a les Seccions facultatives municipals l'estudi del cost aproximat que ha de representar la terminació de tot el plaol Cerdà i addicions al mateix, a fi de poder, davant la visió sintètica de la despesa que ha de representar la total finalització de l'Eixample, calcular un sistema d'ingressos apropiat que permeti donar fi a l'obra en els anys en que la prorroga de contribucions tingui vigència.

També ha estat criteri de la citada ponència la necessitat que en la nova llei es ratifiqui d'una manera imperativa el precepte de que la Comissió d'Eixample ha d'obrir les vies, però no d'entendre a llur conservació quan estigué acabada, en cada una de les que s'obrin, la instal·lació primera dels serveis. Aquest punt d'obir permetrà de presentar a l'interior el que quedi acabat, i per tant estalviar sumes que podran invertir-se en noves urbanitzacions, en lloc de destinar-les a la conservació d'un pas mort, que no és missió de la Comissió d'Eixample.

LA NETEJA DE LES CLAVEGUERES

S'ha celebrat la subhasta relativa a la neteja, conservació i higienització de la xarxa de clavegueres de l'Eixample i l'interior el tipus de la qual era de 1.502.430'84 pessetes anyals.

Fou adjudicada a la Societat Foment d'Obres i Construccions, amb la rebaxa d'una dècima per cent dels preus consignats al plec.

Fou presidida pel senyor Marial, assistint-hi, en representació de l'Ajuntament, el senyor Degollada.

Autoritzà l'acte el notari senyor Català.

DELEGACIO

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el regidor senyor Puig i Corominas per a la sessió pública que celebrarà demà la Reial Acadèmia de Cirurgia i Medicina.

AVIS

Per a un assumpte que li interessa es presentarà a la Jefatura de la guàrdia urbana, Miquel Farrós, el domicili del qual s'ignora.

ELS FERROCARRILS DE DINTRE BARCELONA

El tinent d'alcalde don Lluís Masot, fonamentant-se que és un fet evident que, de la manera com travessen actualment la ciutat, les línies ferroviàries, són un obstacle per a la seva urbanització i el seu engrandiment, dificultant aixímateix la rapidesa i normalitat del tràfic i causant freqüentment accidents en els passos a nivell, ha formulat una moció davant la Comissió d'Eixample, en la qual demana que s'acordi dirigir les oportunes comunicacions a les Direccions de les Companyies de ferrocarrils del Nord i M. S. A., interessant-les la conveniència que estudiessin urgentment la manera de convertir en subterrànies, sigui en forma de vall o de túnel, les línies que condueixen a les estacions de passatgers de la ciutat, tenint en compte la possibilitat d'enllaçar les dites línies amb les dels ferrocarrils del Metropòlita, actualment en execució o en projecte, o que puguin projectar-se; i que si la contestació de les Companyies o d'alguna d'elles és favorable, en atenció a la millora que per a l'urbanització de la ciutat importaria, s'estudiï per la Comissió d'Eixample, posant-se d'acord amb la de Foment, quina col·laboració econòmica es podria prestar a tals millores.

VEINS AGRAITS A UN REGIDOR

Una comissió de veïns de la Riera de Caselles, entre Travessera i carrer Golondrina, ha visitat el regidor del districte vuitè, senyor Nonell, donant-li les gràcies per haver aconseguit, per al dit carrer, la col·locació de vorades, l'empedrat del pas a nivell del ferrocarril de Sarrià, la dotació d'aigua a la font pública, tancada ja feia temps per impotabilitat de l'aigua, i la retirada d'uns acopis de terra que dificultava el trànsit públic.

Alxi mateix el visità altra comissió de veïns del carrer del Caire, agraïnt-li la col·locació de vorades i rigoles i adob de les voreres de dit carrer.

EL TERÇ ESTRANGER

El senyor alcalde ha rebut el següent telegrama que des de Ceuta li envia el cap del Terç Estranger tinent coronel senyor Millan Astray:

«En assabentar-me per la premsa que V. E. es digna assistir a la festa deportiva a benefici de la legió estrangera, li trameto la manifestació del nostre major respecte i gratitud.»

Pel Dret català

Amb ocasió de celebrar el passat dijous, la Junta general anyal la Cambra del Vallès, va pendre l'acord de recomanar als seus socis que s'abstinguin d'atorgar llur confiança als notaris que es designin pel nou reglament i no siguin catalans.

Al propi temps acordà igualment dirigir-se al degà del Col·legi Notarial de Barcelona, demanant-li que no accepti el setè lloc del tribunal d'oposicions que es convoca a Madrid, per a legitimar amb la seva presència el nomenament per a Catalunya de notaris que desconeixen el català.

A la secretaria de la Presidència de la Mancomunitat ens ha estat facilitada la següent nota:

«La «Gaceta» del dia 22 del corrent publica una R. O. del ministeri de Gràcia i Justícia, constituint un tribunal d'oposicions a Madrid, per al proveïment de diverses notaries, entre elles algunes de territori català, com són les de Girona i Reus.

El tribunal, constituït segons el nou reglament, està compost de set membres, dels quals sis són funcionaris públics residents a Madrid i el setè el senyor degà del Col·legi Notarial de Barcelona. La situació d'aquest és d'una tal inferioritat que, segons l'article 62 de l'esmentat reglament, la redacció del qüestionari de preguntes a fer als opositors és d'exclusiva competència dels sis vocals residents a Madrid, els quals, per si això no fos prou, estan, segons el text del propi article, legalment autoritzats per a refusar les observacions que l'esmentat degà pogués fer al mateix.

Es de doldre que, malgrat les observacions que s'han fet a aquest reglament, sigui portat a la pràctica, prescindint d'exigir als notaris coneixements tan essencials com els del Dret i l'idioma del territori on han d'exercir, i que, demés, encara es reclami la presència d'un català per a justificar designacions en les quals el propi reglament li impedeix tenir eficaç influència.

De tois són, però, prou coneguts la delicadesa i l'alt patriotisme del senyor degà del Col·legi Notarial de Barcelona, per a tenir la seguretat que no acceptarà la designació — so bretot constant — que el susdit tribunal no sols ha de proveir notaries de Catalunya, sinó també d'altres territoris de Dret propi, que es troben en la mateixa situació.»

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO. AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

ELS NOTARIS I LES ELECCIONS

Madrid, 28, 2 tarda. El sotsecretari de la Presidència ha manifestat avui que al despatxar amb el Rei ha posat el senyor Maura a la firma un decret extenent la facultat de la fe notarial a determinats funcionaris, per als efectes de les properes eleccions municipals.

ELS FUNCIONARIS

Entre els empleats públics circulen aquestes dies tota classe de rumors alarmants sobre els propòsits del Govern, per a obtenir mitjançant la seva aplicació de la llei de funcionaris un major rendiment d'aquells i una economia apreciable en els pressupostos.

Aquests rumors han arribat a suposar que es tracta de declarar excedent la meitat del personal, mitjançant l'abonament a aquest sobrant de dos terços del seu sou.

Preguntat sobre aquest rumor el sotsecretari de Governació, que amb els de la Presidència i Finances formen la gabinet encarregada d'estudiar l'execució de la llei de funcionaris, ha manifestat que les notícies circulades eren prematurs.

—La ponència nomenada — ha afegit el senyor Montes Jovellar — no ha passat encara del treball preliminar, i ens hem distribuït la tasca per anar-la estudiant; de manera que, per ara, no hi ha pla assenyalat ni una orientació que permeti calcular el resultat dels nostres treballs.

El que es pot assegurar és que les alarmes produïdes no tenen cap fonament.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Al sortir del Palau el senyor Maura ha manifestat als periodistes que no ocorria cap novetat i que les petites vagues declarades a Salamanca i alguns altres punts, presentaven millor aspecte.

Ha afegit que al Marroc les coses marxen normalment.

Un periodista li ha preguntat sobre el rumor circulat d'un pròxim restabliment de garanties constitucionals, i el senyor Maura ha contestat:

—Es assumeix aquest per a discutir-lo a les Corts. Jo desitjava que s'hagués discutit, i quan es reprenguin les sessions podrà tractar-se del tema.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica: Real decret del ministeri de Foment adjuntant a la forma que es detalla a l'Agència de construccions espanyols el subministre de 65 vagons de diferents tipus, destinats a les línies de què és concessionària la Companyia del ferrocarril de Zafra a Huelva.

D'Estat. — Anunciant que amb data 21 de desembre pròxim passat, han estat dipositats a l'arxiu d'aquest ministeri, els instruments dels quals el Govern de Finlàndia ratifica els convenis i acords que s'emporten, firmats a Madrid el 30 de novembre de 1920, amb ocasió del VII Congrés de la Unió Postal Universal.

Anunciant que el Diari Oficial de la República Portuguesa ha publicat un decret pel qual s'eleva al triple els drets de magatzematge cobrats per les línies portugueses.

Instrucció pública i Belles Arts. — Nomenant, amb caràcter definitiu, a don Pere Toveña Rodríguez, director de l'escola graduada de noi de Lleida (Lleida).

MANIFESTACIONS D'EN SANCHEZ DE TOCA

El senyor Sanchez de Toca, després d'aver-hi estat al moment actual formula els següents judicis.

Davant aquests magnets problemes de veritable transcendència nacional i internacional, cal reconèixer en justícia, amb optimisme conciliador, que cada dia augmenta el prestigi i es consolida més la fermesa del Govern que presideix el senyor Maura.

Mai, cap altre Govern, s'ha sentit amb aquesta plenitud de tanta autonomia i patriotisme, ni de major assistència del poder moderador, del poder legislatiu i dels majors concors d'opinió, com l'única capacitat per a liquidar fidelment el problema del Marroc i últimament amb els majors esforços les complexes i àrdues matèries de pressupostos, aranzels i de ferrocarrils.

Per això mateix resulten més expectants en aquests moments les

confusions formalistes que podrien aparèixer en proclamació de presidència del Circol conservador i de «Jefatura» del partit conservador.

Com és natural, salta a la vista que llurs coses són diferents, com ben diverses són les funcions. La presidència del Circol implica alguna cosa així com a menestres electorals i fins de caràcter igual, preeminència de les funcions ben distintes a les de cap de partit.

Una lleial col·laboració de Govern en pràctica inexcusable del patriotisme obliga, demés, a major mesura en punt a no aparèixer, restant-li autoritat, ni molt menys empenyent-lo al terme de llur actuació profitosa, mai prou plausible ni necessària que ara.

Es precis posar terme d'una vegada a aquesta política de l'últim quadrienni, en el qual s'han vingut succeint els Governos en circumstàncies de no assolir en el poder ni tan sols el promig de cinc mesos per Gabinet.

Règim parlamentari de positiva encarnació en civisme de ciutadania, no de mer frontipici rotulari, en ell ens quedaria fet únic, sotmès a tan dissolvent tractament. Força és, per tant, que aquestes Corts, durant tot el que pugui durar i que aquest Govern del senyor Maura, encarnació efectiva de la consciència nacional en les presents circumstàncies, continuï governant el màxim termini possible per a bé del país.

Tonto serà qui no percebeixi aquesta sensació; i el que davant d'això desitgi el poder, només per a gaudir d'ell, apareixerà en infelicitat de desqualificació a sí mateix, per a la primordial obra de prestació de serveis a Espanya, davant la consciència nacional.

EL CONSELL DE MINISTRES

PORTUGUES

Lisboa, 28. — En el Consell de ministres últimament celebrat es tracta de la qüestió financiera nacional i de les instruccions que han de donar-se al representant de Portugal en la Conferència econòmica de Ginebra.

També el Consell acordà redactar una nota per a remetre-la al ministre d'Alemanya a Lisboa, reclamant contra el dret de 50 marcs que el Govern alemany aplica a les conserves de peix portuguesos.

Per últim, el Govern acordà no tolerar cap manifestació monàrquica, ni de cap altre caràcter, amb motiu de les eleccions. —Havas.

NOTES DEL PALAU

Madrid, 28, 4'15 tarda. La Reina Victòria ha sortit aquest matí, per primera vegada, a passeig, després de l'afeció gripal que ha sofert aquestes dies, roment més d'una hora a la Casa de Camp amb la princesa de Salms-Salm.

—L'ex-emperadriu itàlia, en companyia de l'esposa de l'antic secretari de l'Ambaixada d'Àustria, ha passat aquest matí per la població.

Encara no se sap si sortirà aquesta nit cap a Lisboa o si s'ajornarà novament el seu viatge a la capital portuguesa.

—El Rei ha rebut aquest matí en audiència el bisbe prior de les Ordres Militars, el bisbe de Salamanca, el comte de Manilla, don Joan Josep Ramos, el comte de los Cobos, el marquès de Casa Real, don Francisco de la Prada i don Josep Lluís Uriol.

EL FRANQUEIG DE LA CORRESPONDENCIA

Entre els acords presos abir pels ministres figura el d'elevar a 25 cèntims el franqueig de les cartes que circulen en territori espanyol, amb un pes que no excedeixi de 20 grams.

Per a l'estranger es conservarà la taxa de 10 cèntims.

El Govern ha tingut en compte per a decidir aquest assumpte l'equivalència del valor de la moneda obana i després de la guerra i les tarifes vigents en la major part de les nacions.

La disposició apareixerà d'un moment a l'altre a la «Gaceta».

LES GARANTIES CONSTITUCIONALS

Diu «El Debate».

No és exacte que es tractés en el Consell del restabliment de les garanties constitucionals. Aquest assumpte es tracta ja fa temps, en el mes de setembre acordant el Govern que

en les circumstàncies actuals no podia anar-se al restabliment sense una prèvia modificació de la Llei d'Ordre Públic.

GRATUIT

El Nunci de S. S. a Madrid ha rebut del degà del Sacre Col·legi Cardenalici un telegrama agraïnt el testimoni de condol que tot Espanya ha donat per la mort del Papa.

LA SITUACIÓ A ALHUCEMAS

El «Imparcial» publica una extensa informació sobre Alhucemas, i diu que és cert l'assassinat dels senyors Salto i Vollar, capità i comandant de la policia indígena que intervingueren en la presa de Mont Abarán i negociacions anteriors.

Aquest fet el preveïen els moros que anaven diàriament a la plaça d'Alhucemas.

Hi ha altres dos capitans presoners a Axdir que estan en perill imminent d'ésser assassinats, puix els tenen els cablenys en uns calabos a part.

El general Navarro, des de que està presoner no ha pogut treure a la península una sola carta i han fracassat totes les gestions que s'han fet per a comunicar amb ell.

Aquests dies han circulat rumors de que ha volgut suïcidar-se, perquè creu que amb la seva mort ho hauria menys estorbs a l'alliberació dels seus companys.

Han estat conduïts a Axdir els soldats i classes d'enginyers que hi havia a Annual. Arribaren afeats i despullats, i se'ls allotjà a la cantina de la Duana mora que està a la plaça.

El moro «Pajarito» ha fugit de Beniurriaguel, emportant-se la seva muller i fills i 50.000 duros, import del seu contraband en la remesa de combois a Annual.

Se sap que està a la zona francesa.

L'edement civil ha evacuat la plaça d'Alhucemas fa quatre o cinc dies.

Fara una setmana arriba al Peñon cert misteriós emissari i a les 48 hores dones, nois, vells o sta tots els que no eren militars o empleats marxaren a Melilla o Málaga.

Notícies segures d'Axdir asseveraven que quan menys es pensà començaran els ritens a bombardejar la plaça. Inclos han arribat periodistes francesos per assistir a l'espectacle des del camp enemig, podent esmentar-se al redactor de «Le Journal», Jean du Taidis.

Consta també d'una manera indiscutible que un dels cablenys de Beniurriaguel, Si-Jaddu, acaba de fer una misteriosa excursió per Algèria. Estigué alguns dies a Berckane i després estigué a Port-Said, on s'exerceix actu contraban.

«Le Temps», que i atorga els honors d'una intervint, ha donat compte de la visita, encara que s'ense explicar llurs fins. No se sap a què anà. El positiu és que avui circulen per Beniurriaguel infinitat de billets algerins.

Tot això és públic, notori i de fàcil comprovació pel Govern.

Concluint amb la tornada del dit cableny, els benfurriaguel efectuaran a les deu de la nit un simulacre d'atac a la plaça. Els canons que ténen a les altures veïnes començaran a disparar violentament contra una illa que hi ha entre Alhucemas i la plaça. Dura el foc una hora i més que exerceix de punteria semblava un assaig de peces i projectils.

Ha de consignar-se que els últims dies, malgrat acuden els moros al Peñon, la qual cosa confirma el seu imminent fatat.

Es exerceix — diu — el que diu l'enviat de «Le Journal», respecte a que Abd-el-Krim ha inquirat si Lyantey i el Solda veien amb mala ulls la rebeldia i que la resposta el té envalentonat.

Al cap de poc de tornar Si-Jaddu d'Algèria, a última de maig, se sapgué que a Axdir s'hi havien congregat els caps de fraccions i poblets de les cabiles.

Al dia següent hi hagué junta i Shid-Mohan requirí el concurs de tots per a anteposar-se a una pròxima operació dels espanyols contra els moros.

Abd el Krim convençé als seus i concentrà a les immediacions d'Annual 5.000 benfurriaguel disposats a fer una vigorosa acció que continuï el nostre avanç.

Tingueren el propòsit d'atacar Dar-Drius, però es frustà l'intent per algunes indiscrecions.

Tal és el recel que tenen els benfurriaguel referent a un desembarcament, que han fet grans obres de de-

fensa a les muntanyes que voltan la badia d'Alhucemas.

Allí hi ha una xarxa de galeries, mitjançant la qual s'enllacen els emplaçaments dels canons instal·lats fa mesos.

Ara n'han arribat 11 mes, posant-los a l'esmentada galeria per a cobrir-los dels bombardeigs que efectuen els aeroplans.

Com que, segons sembla, són nous i de calibre distint al dels altres que tenen, això explica l'assaig nocturn a què ens referim abans.

MANIFESTACIONS D'EN CIERVA

Madrid, 28, 5'15 tarda. El senyor Cierva en parlar de la campanya que es ve sent i que pot causar danya a l'acció del nostre exercit d'Àfrica ha manifestat que ara es fan circular insistentment notícies sobre la medata repatriació de tropes a la Península.

Amb tal motiu el ministre ha indicat que les tropes no es repatriaran sinó quan ja no siguin necessàries, per a complir els acords del Govern i per a la defensa i afiançament dels drets d'Espanya en aquell territori.

INSIGNIES

El director de «A B C», senyor Laca de Tena, regalarà al tenor Hipòlit Lazaro les insignies de la creu d'Alfons XII que el Rei li ha concedit.

LA SOCIETAT D'HIGIENE

Madrid, 28, 6'15 tarda. La Societat d'Higiene Espanyola ha celebrat sessió sota la presidència del doctor Fernández Caro.

Quedà damunt la taula la motió sobre si procedeix o no seguir practicant la vacuna anti-fra que s'està prodigant actualment.

Es tractà del tema de la responsabilitat dels governs fent font d'ingressos als vicis socials.

El doctor Franco Martínez disertà contra l'ús del tabac, i digué que a les escoles s'ha de fer aquesta campanya amb grossos cartells murals, i ha de cooperar l'Estat al millor resultat, suprimint la verdures i fent que l'elaboració sigui més delicada i prohibint la venda del tabac als nois.

Després parlà el doctor Derrett, el qual manifestà que l'educació i la cultura general poden ésser els mitjans més eficaces per a combatre els vicis.

Digué que a Europa els únics que poden vanagloriar-se que llur mares no hagin estat borratxes són els espanyols.

Creu que els vicis socials han d'ésser recarregats com ma mitjà per a la seva extinció, perquè l'obrer als lupis pren café i sola ben vi als menjars i que els que fan consum de begudes alcohòliques són les classes elevades, aquelles que per llur educació saben com que els perjudica l'abús de l'alcohol.

Combat enèrgicament la venda clandestina de morfina, cocaïna i éter, els tristos efectes dels quals s'estan notant als cabarets i altres llocs de plaer.

Censura que les malalties secretes, que poden ésser fàcilment combatudes i extingides, persisteixin, no obstant aquestes facilitats per llur extinció.

Terminà el seu discurs afirmant que el joc també ha d'ésser recarregat en els impostos i sobre tot que s'ha de reglamentar.

La sessió terminà amb un breu resum dels doctor Espina.

ESTRANGER

Sessió del Reichstag

Berlin, 28. — En la sessió celebrada pel Reichstag, el senyor Becker, populista, parlant sobre l'emprestít forçat, declarà que entre dos mals calia decidir-se pel menor.

El senyor Petersen, demòcrata, declarà, en nom del seu partit, que el Govern podia comptar amb el seu concurs.

El senyor Levi, comunista, expressà el seu sentiment pel fet que el Govern hagi esperat fins ara per a entendre's amb Rússia.

El senyor Hergt, nacionalista, censurà, en nom del seu partit, la política que ve desenrotllant el Govern. Després, el Reichstag acordà rebutjar una ordre del dia de descon-

fiança al Govern que havia estat presentat pels comunistes.

En la votació s'abstingueren de prendre-hi part els independents i els nacionalistes. —Havas.

Periodistes comunistes detinguts a Finlàndia

Helsingfors, 28. — Han estat detinguts 12 periodistes comunistes per haver publicat crides al poble invitant-lo a apolar Rússia contra Finlàndia.

Es creu que es portaran a cap altres detencions. —Havas.

Cultura

Demà, a les onze, tindrà lloc a la sala d'actes del Centre Benéfico-Social «Parthenon» el repartiment de llibres de la Caixa d'Estalvis d'aquesta ciutat als alumnes de les escoles gratuïtes que sosté el dit Centre, que en els darrers exàmens obtingueren la qualificació d'excel·lent o notable, i als altres se'ls remetrà un premi segons llurs aptituds.

En la reunió extraordinària celebrada per l'Acadèmia de Dret de l'Associació Catalana d'Estudiants foren elegits els socis don Lluís Moles, don Jordi Codina i don Lluís Recasens pels càrrecs respectius de president, secretari i vocal assessor del Consell Directiu de l'Acadèmia.

Al darrer Consell Directiu i al Consell general de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, es va aprovar el cartell del segon premi Akua, a base d'una generosa oferta del mateix senyor, acordant-se transmetre l'agraïment i la satisfacció dels socis de la Protectora per les seues generositats a favor de la seva obra. L'esmentat cartell es farà públic d'aquí a uns quants dies.

La comissió delegada del Poble No ha comunicat a la Protectora que a l'Assemblea celebrada pels socis de la dita entitat, acordaren celebrar el propi mes de maig un curs de Lectura i Escripura catalana i Història de Catalunya, amb un total de 1.300 pesetes de premi.

Teatre Català

Al Centre Autonomista de Dependents demà, a les quatre de la tarda s'hi celebrarà una funció a càrrec de la companyia Adria-Claramunt, representant-se el drama de N'Adria Gual «Silenci» i la comèdia d'En J. Ventura Rodríguez «La dona de gel». Aquesta comèdia serà estrenada.

Publicacions rebudes

Ha sortit el primer número de «Infantia Nostra», revista que es publicarà tots els mesos sota la direcció d'En Ramon Albó, president del tribunal per a nois. Consta de tres seccions: mèdica, pedagògica i jurídica, de les quals la primera i última són dirigides pels senyors don Claudi don Ferran Bassols (metge i secretari habilitat), respectivament, de l'esmentat tribunal), i la pedagògica per don Lluís Folch i Torres, director de la Protecció de l'Infància. El número de gener, conté el següent interessant sumari: Davantall, per la redacció. — A la memòria d'un gran amic dels nois, per don Ramon Albó. — Secció jurídica: Organització dels tribunals per a nois a Espanya, per don Avel·lí Montero-Ros Villegas. — Secció mèdico-pedagògica: «El Mas del Bon Retorn de Plegamans», per don Lluís Folch i Torres. — Secció mèdica: El tractament d'ela coqueluche per les vacunes, pel doctor Carme. — De l'Escola: Malalties de l'aparell respiratori, pel doctor Claudi Bassols. — Revista de Revistes. — Noticiari. — Crònica del tribunal per a nois, per don Ferran Bassols. — Crònica de la Junta de Protecció a l'Infància, per la senyoreta Maria Verdaguera.

—«Revista Popular». Número corresponent a la present setmana.

—«Mundo Gráfico».

—«Blanco y Negro».

LES TERRES CATALANES

VALENCIA TARRAGONA SABADELL GIRONA LLEIDA

La propera Fira Mostuari. — El candidat valencianista. — Una gran manifestació d'art valencià. — El III Concurs Infantil de Lectura Valenciana.

Convocats pel Comitè de la Fira Mostuari, s'han reunit a l'estatge social de la Unió Gremial de València, a fi de coordinar els esforços que tots fan perquè a la propera Fira Mostuari assoleixi un èxit esclatant.

Alguns dels senyors concurrents aportaren encertadíssimes iniciatives, que el Comitè s'apressà a recollir, adreçades a obtenir la concurrencia de cases de Catalunya, Bilbao i altres centres productors més importants d'Espanya, que requereixen una organització especial.

Hi hagué també valuosos oferiments per part dels assistents, i entre ells recordem el de què els Ates d'Alsàcia, així com algunes cases franceses i alemanyes, representades per alguns dels que concorregueren a la reunió, és segur que figuraran a la Fira.

La reunió va acabar amb el propòsit, manifestat unànimement, d'unir la gestió de tots a les que el Comitè realitza.

En la darrera reunió celebrada per la Unió Valencianista, es va acordar ratificar el propòsit, ja anunciat en aquestes columnes, de lluitar en les vinentes eleccions, pel districte del Teatre; fou designat per això el secretari de la Unió, En Maximilià Trous. Aviat se celebrarà un important acte de propaganda, en el qual els valencianistes exposaran el seu pensament municipalista.

La candidatura nacionalista comptarà amb l'ajudada decidida d'altres partits polítics i importants personalitats del districte del Teatre.

El Círcol de Belles Arts, de València, tracta de fer, fora d'ella, una manifestació del poder i valua de l'art valencià (pintura, escultura, música, literatura, ceràmica, orfebreria, vases, teixits, etc.).

Es pretén que aquest mateix any es realitzi la primera sortida a Madrid, seguint després a altres importants poblacions, ben entès que aquesta manifestació de la potència artística de la regió, no es concretarà sols a València, puix els seus organitzadors desitgen que s'estengui també a Castelló i Alacant.

A hores d'ara ha restat ja designada i en funcions la comissió organitzadora, de la qual són patrons: Sa Majestat el Rei, el ministre d'Instrucció pública i Belles Arts, el director general de Belles Arts, els batlles dels Ajuntaments de València, Alacant i Castelló i els presidents de les Diputacions de les tres «provincies».

El projecte és ample i complex, però el nucli iniciador o organitzador creu en el vigor de la seva voluntat i entusiasme pels interessos artístics de València, i confia portar-lo a terme. L'excursió es farà en condicions excepcionals, essent les obres d'art que figuren, depuradíssimes, fins al punt que aquesta selecció és condició primordial, sense la qual l'èxit no podria acompanyar-la. També s'aspira a que la instal·lació de l'Exposició sigui cosa excepcional, com cap altra se n'ha presentat; i com que d'elements no en manquen, és de suposar que les obres dels artistes valencians tindran un superbi març.

El dissabte últim terminaren els exàmens del III Concurs Infantil de Lectura Valenciana, organitzat per Nostra Parla, tenint lloc a l'Ateneu Científic, havent-se examinat, per primera i segona convocatòria, 176 nens en total.

La nota més remarcable d'aquest Concurs la constituï el superior concurs de noies i l'excel·lent preparació dels concursants, que igualment llegien, amb comprensió naturalitat, un fragment de literatura valenciana vulgar que una altra de clàssica.

El jurat s'ha reunit ja per a acordar la qualificació, que oportu-

(Conferència de les 9 h de la nit)

Els tradicionalistes han acordat presentar candidats per tots els districtes, a fi d'evitar que hi hagi cap article 29, però només lluitaran per les minories dels districtes primer i tercer.

—Ha estat nomenat administrador de la Duana, el que ho era de la d'Alacant, don Lluís Herrero Ferrer.

—Quasi tot el dia ha plovisquejat, i de tant en tant, ha fet alguna forta ruixada.

—Avui, s'han celebrat els funerals per l'ànima del Sant Pare, havent resultat solenníssims, i una manifestació imponent de dol de la Tarragona catòlica. La Catedral estava plena de gom a gom, assistint-hi totes les autoritats i les més distingides personalitats tarragonines. Un piquet del regiment d'Almansa, ha donat guàrdia al cadàfal. El canonge jutge metropolità, doctor don Isidre Gomà, ha fet una oració funebre notabilíssima, que ha estat molt celebrada.

—Anit passada, va morir a Gandesa el prestigiós industrial i ferm nacionalista, En Carles Munne, membre del Directori tarragoní i pare del redactor en cap del valent setmanari nacionalista d'aquella ciutat, «El Llamp».

—Al Govern civil, ha estat posada nota de presentació als estatuts de l'«Esport Club Gandesa», entitat de saba catalanesca, en la qual figuren els més distingits joves de la ciutat.

Cardoner

CARDONA. — Amb assistència de les autoritats populars i de totes les corporacions, tant polítiques com d'esbarjo, i presenciat per tot el poble, tingué lloc l'enterrament del soldat fill d'aquesta vila En Joaquim Bajona Escullins, que fa pocs dies va arribar malalt de Llarraix.

Mereix tota mena de lloances la gestió portada a cap per la junta que es va formar arran de l'enfonsament de la comandància de Melilla, ja que des d'aquella tristos moments va procurar que no manqués res als fills de la població que es trobaven en terres africanes.

Entre altres coses, porta remeses 2.518'95 pessetes, repartides en quotes mensuals de 25 pessetes per cada soldat, quedant encara en caixa 2.060'98 pessetes, per anar trameteint. Aquestes quantitats són recaptades ultra les subscripcions, amb el producte líquid dels espectacles que cada festa se celebren.

SOLSONA. — En aquesta ciutat es celebrà la inauguració del primer Pomell de Joventut Resultà, aquest primer i únic acte, un nou esclat d'amor envers Déu i la Pàtria. El format i artístic cambril de nostra Dona del Claustre es vela, a dos quarts de vuit del matí, visitat d'aïxerides pomellistes que anaven a rebre el Pa Eucarístic en la Missa de Comunió que va celebrar el conseller del Pomell «Moreneta de la Claustre», el qual mogué els cors amb una plàtica plena de fervor i entusiasme.

Al començament de la missa, ressonaren fresquilloles veus antonant el cant de la Salve.

Totes les pomellistes anaven abillades amb l'escaienta caputxeta blanca.

Amb el besamans a la Verge i amb l'Himne dels Pomells es va acabar aquest religiós acte.

nament farà pública, i així mateix el programa de la festa del repartiment de premis. La presidència de l'acte ha estat oferta al batlle En Ricard Sempert.

Com es veu, els nobles esforços de Nostra Parla no han resultat infructuosos. I segurament que a l'altre Concurs acudiran molts més nens i alguns mestres que, per manca de temps, no han preparat cap d'infant per al present, ajudaran aleshores d'una manera eficaç.

E. M. F.

València a 26 de gener de 1922

Un número extraordinari de «Garba»

S'ha posat a la venda a Barcelona, a les llibreries Casulleras, Claris, 15, Editorial Poliglòia, Petritxol, 8, i vidua Pla, carrer de Fontanella, el número de la revista sabadellenca «Garba», dedicat, amb caràcter d'extraordinari, als Pomells de Joventut i a les festes nadalenques.

Aquest número està format per una quarantena de pàgines i està bellament imprès per l'impressor Joan Sallent, el qual va fer-se popular per les belles coses que surten de casa seva.

Aquest número de «Garba» ostenta una excel·lent portada, amb un boix molt escalent. I com a text, figura en primer lloc el parlament dit al Teatre Principal el dia de la Festa dels Pomells de Joventut, i de desembre darrer, per En Josep Maria Folch, amb el títol «De la pietat i la catalanitat dels Pomells de Joventut», acompanyant-lo un retrat del fundador d'aquelles entitats.

Segueixen a aquest excel·lent parlament, que haurien de conèixer tots els pomellistes de Catalunya, els parlaments dits en l'esmentada festa inaugural per les senyores Rosa Canals, Irene Miralles, Teresa Bracóns, Rosa Gambús i els senyors J. Arimón, Manuel Baño i Tomás Gorina. I així mateix s'ent al·lusió al mateix acte, hi figuren un vers inèdit d'En Joan Arús, titulat «Cançó optimista», un altre de mossèn Josep Cardona amb el nom «La nostra bandera», d'En Ramon Ribera i Llovet «Soc petita, molt petita...», i proses d'En Jaume Farré, Manuel Folguera i Duran, Jaume Vidal i Vinyes, Miquel Carreras, R. Surinach i Senties i J. Comas Ribatallada.

Ultra aquesta especial dedicació als Pomells, integren aquest número de «Garba» versos de l'Angel Guimerà, Joaquim Folguera, Francis Thompson (traductor Marian Menni), Josep Carner, Maria Antonia Salvà, Juli Vila Ortiz, Joaquim Ruyra, A. Llimoner, Ferran Rindor, Anes Armengol de Badia i Ignasi Iglesias. I encara, proses del doctor Lluís Carreras, prevere; Antoni Avellaneda Manau i Lluís G. Pla.

Intercalats al text hi ha boixos originals del reverent Manuel Ribas Pérez, i dibuixos d'En Vila-Arrut i J. Garriga. I, demés, un grapat de fotografies dels Pomells constituits a Sabadell, de la festa primera que celebraren, de la bandera i els padrins, dels consellers dels Pomells de Sabadell i d'una colla de pessebres organitzats per pomellistes sabadellencs.

Heu's aquí, doncs, una bella demostració de la febre que hi ha a Sabadell amb aquestes institucions tan populars, que d'una manera tan admirable suggereix l'amor dels infants En Josep Maria Folch i Torres, el parlament del qual, sobressortit especialment de tot aquest número extraordinari de «Garba», els redactors i director de la qual mereixen aquesta vagada el nostre més sincer elogi, que astem segurs compartiran tots els que adquireixin ara la revista a Barcelona.

—En la votació celebrada al Círcol Republicà Federal han estat designats per a candidats a les vinentes eleccions municipals En Jaume Vinyet, En Joan Sans, N'Isidre Vivé, En Tomás Marin i En Josep Puig Casañas.

—Quan acabi l'actuació que realitza al Teatre Goya, de la capital, la companyia de l'eminent actor don Francesc Morano donarà una tanda de representacions al teatre Euterpe d'aquesta ciutat.

Es diu que determinats elements, possibles entremetadors en les properes eleccions, estan en pla triplíloc, no entenen-se entre ells per decidir la candidatura oficial.

Sembla que és degut a què els candidats que van designant no es presenten a formar part d'una conxorxa anticitadana.

Baix Empordà

LA BISBAL. — El consell d'aviram organitzat pel Servei de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya tindrà lloc el dia 12 de febrer i no el 9, com s'havia dit equivocadament.

(Conferència de les 9 de la nit)

El Centre Catalanista ha efectuat el seu trasllat al carrer del Progrés, i la Junta de la Joventut Nacionalista hi celebrà, diumenge, una reunió general extraordinària per a tractar de les vinentes eleccions.

—Ha celebrat sessió l'Ajuntament, sota la presidència de l'alcalde, doctor Coll. Ha acordat executar les obres de desguàs dels baluards del General i de Sant Francesc; celebrar els dies 30 i 31 una reunió amb la Cambra de la Propietat i els interessats reclamants per a tractar sobre clavegueres; aprovar l'establiment d'un anunci lluminós; la llista de majors contribuents votants dels compromissaris per a senadors; concedir el teatre a don Alfons Roure; fixar en 6 pessetes els jornals a l'efecte de la llei de quintes, etc.

—Diumenge tingué lloc a l'escola de Crespià, la primera de les conferències pedagògiques organitzades. Don Josep Gallostra tractà de l'educació intel·lectual, moral i física.

—Diumenge vinent serà inaugurat a Cervera el monument a la memòria dels fills de Cervera i Port-Bou, morts a la Gran Guerra. Presidirà el prefecte dels Pirineus Orientals. A les deu hi haurà la inauguració i, després, banquet. La Mancomunitat de la Catalunya espanyola ha estat convidada, havent delegat la seva representació en el diputat per La Bisbal, don Albert de Quintana.

—Diumenge, al Camp de Marc jugaran els reserves de l'U. S. de Figueres i de l'U. D. de Girona. A Blanes jugaran un partit de campionat els primers del C. D. de Blanes i el Port-Bou F. C.

—L'U. D. de Girona organitza un Cross Country per a disputar el campionat atlètic.

La Costa

MATARO. — Les eleccions municipals d'enguany despertien viu interès.

El partit socialista, com ja vàrem indicar, presenta candidats per tots els llocs de majoria i, en canvi, els regionalistes i els liberals en presenten en forma que l'un partit no pugui ocasionar el fracàs de l'altre i derrotar així els socialistes.

La candidatura regionalista és, sense cap mena de dubte, la que desperta més entusiasme, puix tots els homes que la integren són una ferma mança de què continuaran l'obra que estan portant a cap els regidors nacionalistes actuals, de sanejament i millorament de la hisenda municipal.

L'obra realitzada en els dos últims anys, tan assistida de l'opinió pública, fa esperar que aquesta candidatura sortirà triomfant.

Els senyors que la integren són els següents:

En Jaume Arenas i Cabot, propietari, i En Feliu Castany Caballot, industrial, pel districte primer; En Vicens Fité i Matas, fabricant, pel segon; i En Jaume Bertran i Bragulat, industrial, pel quart.

Demés, donat l'entusiasme que hi ha entre els elements nacionalistes d'aquesta ciutat, sembla que es presentarà algun altre candidat perquè lluiti enfront dels socialistes.

El partit liberal s'assegura que presentarà els senyors Enric Arañó, Francesc Palomer i Eusebi Peradejordi, fabricants, i Ramon Miralles i Gregori Feu, del comerç.

Els candidats socialistes ja fa dies que es feren públics, i encara que ja els publicarem, avui els repetim, per a donar una llista completa de candidats. Són els següents:

Ramon Bartra, Domènec Barceló, Lluís González, Andreu Blanchart, Joan Roldós, Daniel Barbarà, Mateu Sánchez i Joan Llinàs.

Segrià

BALAGUER. — Es tema de molts i variats comentaris l'assumpt de les properes eleccions.

El Centre N. Català, «Casa del Pueblo» i U. M. N., encara no han presentat llista.

Pels lerrouxistes es creu que lluitaran el senyor Menchero, actual batlle, i el senyor Barrufet.

La U. M. N. tal volta no anirà a la lluita, encara que és un rumor sense fonament.

(Conferència de les 9'30 de la nit)

L'Ajuntament ha celebrat sessió de segona convocatòria, sota la presidència del tinent d'alcalde, senyor Palacià. S'ha aprovat una proposta del doctor Torres perquè es posi llum elèctrica a la carretera de la Bordeta, la qual és més aviat un carrer, i posar-ne també a les barriades extremes, on ho demanin els veïns. A proposta del senyor Recasens, s'ha fet constar en acta, per unanimitat, el sentiment per la mort del Sant Pare.

—Aquest matí, han arribat molts llicenciats de la quinta del 18, havent-los rebut molta gent a l'estació.

—S'ha declarat oficialment la verola bovina al bestiar de llana del terme de Lleyda.

—Ha estat detingut i tramès a la guàrdia urbana, pel fill de l'amo de la confiteria Monravà, un lladregot que els havia entrat a casa.

—El governador ha imposat multes de 50 pessetes a diversos individus, els quals malgrat la prohibició, fumaven al cinema. Han estat denunciats diversos amos d'autos per no portar bé la placa dels cotxes.

—Avui, tot el dia ha plovisquejat, i cap al vespre, s'ha decidit a fer un fort ruixat, posant els carrers plens de fang.

BADALONA

L'Orfeó Badaloní, ha constituït el seu Consell Directiu en la forma següent:

President, Josep Martí i Amat; vice-president, Francesc Soler i Badia; secretari, Jaume Mas i Arenas; vice-secretari, Carles Bigas i Munne; tresorer, Marià Cuxart i Cuxart; bibliotecari, Ramon Ribet i Graupera; vocals, Joaquim Guardiola i Tos, Bartomeu Rovira i Bosch, Joan Oriol i Guardiola, Baldri Faura i Badia i Martí Brí i Vidal.

Es va dient amb insistència que s'establirà a Badalona una nova institució religiosa dedicada a l'ensenyament primari i secundari dels nens, ja que els elements de què ara disposa la ciutat són insuficients, en atenció al progrés que la població va adquirint, ocasionant que moltes famílies hagin de portar llurs fills a estudiar a Barcelona.

De confirmar-se aquestes veus, l'establiment s'instal·larà a la finca coneguda per «Coll i Pjols», i, segons sembla estaria munida, conforme reclama la pedagogia moderna.

S'han llançat quatre noms propiciats pels dissidents dels tres esmentats centres, a fi d'obstruir l'article 29, del qual es parla molt.

Es esperat amb interès el manifest que es diu publicarà la Joventut Nacionalista, extint-se de l'acció política i anatematitzant — sempre d'acord al rumor insistent, la política dels esmentats tres centres.

—La primera nova que es va tenir de la mort de Benet XV fou comunicada als veïns el dissabte, a la una de la tarda, per mitjà de la pizarra informativa que habitualment posen al carrer els corresponents de LA VEU, senyors Romeu i Saurer. Moments després es va rebre la comunicació per mitjà de l'autoritat eclesiàstica, procedint-se seguidament al brandament de campanes en senyal de dol.

—Segueixen cada vegada més corregudes les audicions diumengueres de sardanes; al local de la Joventut Nacionalista, hom pot veure la viva atracció que la nostra dansa causa a les damiselles de menys de catorze anys, i moltes d'elles de pares que sobresurten en el món de la U. M. N.

—El dia de Sant Antoni, l'Orfeó Balaguerí, que amb tant d'entusiasme dirigeix el Sr. Joan Roig, va donar un concert de Nades, resultant d'una força artística que corona magnament l'obra empresa per tan reconegut patriota.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Pàgina Artística de LA VEU

28 gener
de 1922
548

TIRANT LO BLANCH

Primera pàgina de l'edició Viader, de Sant Feliu de Guíxols.
Mostres de caplletres i començaments de capítol de la mateixa edició.

Una obra mestra de la impremta catalana

«Tirant lo Blanch», edició Viader

S'ha dit reiterades vegades, i nosaltres mateixos ho hem repetit en aquestes columnes, que en la Renascença de Catalunya un dels aspectes més admirables és la bibliografia i un dels millors instruments de la nostra acció espiritual és la impremta, com a creadora de llibres bells.

No podia succeir d'altra falsedat, car, generalment, les coses que reneixen s'emmotllen, per dir-ho així, en les característiques que tenien en el seu primer esplet, ja que el passat no mor mai i resta immanent i preparat a emmotllar el redoriment de les coses mortíferes.

En els primers anys de la impremta, Catalunya encara servava enèrgica la seva viror i pura la seva idealitat, encara que fatalitats dinàstiques i errors inconscientment haguessin primparat la seva posició i l'empenyessin cap a un dels carrers sense sortida que espia els pobles quan els errors i oblitats començos són prou afegidors per a fer transcendir els gèrmens infosos de la decadència.

Catalunya, col·locada en una reconada avinent del Mediterrani, que, per tal com aviat deixaria d'ésser el centre del món, semblava més recollit i sonor, solcada encara per les runes que, des dels romans i abans dels romans, eren camins inextinguibles de civilització, oferia a la impremta els horitzons oberts i els camps treballats per una civilització antiga, prometre a remetre 400 exemplars.

Per això vingueren tants impresors alemanys que encara sentien fresca la influència de Gutenberg, i cortien de la seva pàtria com en fervents missioners de la cultura i del seu instrument més apte.

Un d'aquests fou Nicolau Spindeler, especialment conegut com a impresor de l'edició prínceps de «Tirant lo Blanch» (1).

El 7 d'agost de 1489, contractaren a València aquesta impressió, per una part. En Joan Cervelló, En Lluís Bertran i En Pere Trinxer, i per l'altra, Nicolau Spindeler, qui es va comprometre a entregar 400 exemplars del llibre, i el 30 de setembre els esmentats editors trasparen llur compromís a En Rix de Cura, el qual feu fer 315 exemplars més del llibre. Aquesta edició de València fou acabada d'imprimir el 29 de novembre de 1490, segons diu el colofó.

El llibre tingué bon èxit, puix al

cap de set anys es feu l'edició de Barcelona impresa per Pere Miquel i Diego Gumiel.

En Pere Miquel començà la impressió, i morí no veient estampats sinó 7 quaderns i un full. Aleshores, segons capitulació feta el 17 de febrer de 1497 entre Carmini Ferrer, Joan Trinxer, libreters ciutadans de Barcelona, i Pere Duran, mercader habitant a Tortosa, d'una part, i de l'altra «Diego de Gumiel» (sic), estamper, ciutadà de Barcelona, aquest es comprometé a remetre als altres, que ja devien ésser els editors per compte dels quals En Pere Miquel havia començat l'obra, 300 exemplars, del que faltava imprimir. El termini de remesa era de sis mesos i el preu un ducat per resme...

Així el colofó duu el nom dels dos estampers, consignat la condició de castellà que tenia Diego de Gumiel, i consigna la data de 16 de setembre de 1497.

Mal com tractant-se de les edicions del «Tirant lo Blanch» pot dir-se que «Haben sua fata libelli», puix que un fat advers ha volgut que desapareguessin els exemplars.

Així, de l'edició prínceps, la qual, segons hem dit, fou de 715 exemplars, avui només se'n coneixen tres: el de la Biblioteca Provincial de València, el del «Museu Britànic», de Londres, i el de la «Societat Hispànica», de Nova York, als quals establiments científics anaren a parar després de pertànyer a distints bibliòfils, gairebé tots de raga anglesa. Alguns fragments d'un altre exemplar serviren per embolicar queviures a una botiga d'adroguer de La Bisbal.

De l'exemplar de Nova York se'n feu en 1904 una admirable edició en facsimil, que la munificència de l'hispanista Archer H. Huntington, oferitor de l'incunabile a la Societat Hispànica, que ell havia fundat i enriquit, sufragà, dedicant-la al patrici català N'sidre Bonsoms, benemèrit de la cultura, i oferitor de la seva insuperada Col·lecció Cervantina a la Biblioteca de Catalunya.

De l'edició de Barcelona de 1497, que fou de 300 exemplars, i que l'autoritat irrecusable d'En Salvà diu que és de més valua que la primera, en tingué un exemplar la Biblioteca d'Oporto, però desaparegué, sense donar temps que ningú en fes una descripció completa. Més tard n'ha aparegut un exemplar a Nova York.

La Biblioteca de Catalunya en pos-

TIRANT LO BLANCH

CAPITOL CXCIV.

Com se conseguíx suïcia.

Aquesta se pot aconseguir per cinc coses: la primera per special oració; la segona per propi estudi; la tercera per liberal declaració; la cinquena per continua negociació. Demana mes l'Emperador, quals eren los bens de fortuna. Respos lo Rey.

CAPITOL CC.

Quin deu esser lo pensament del cavaller qui es vent, qut en batalla.

O cavaller qui en batalla es vent deu pensar en tres coses: la primera es que la victòria deu de Deu; la segona es que Deu qui l'ha donada a l'altre la pot donar a ell. La tercera es perquè se humilic a Deu e a gent; la quarta es que dels majors principals del món son stats vençuts; la cinquena es que per ses pecccats mereix axo e mes avant; la sisena es que la fortuna vol que la sua roda li piau axí. Mes li fon demanat de quines coses lo princip es tengut a sos vassalls. Respos lo Rey.

CAPITOL CCXVIII.

Los bens de fortuna.

O bens de fortuna, son cinc: Lo primer es grans riqueses; lo segon grans honors; lo tres, bella muller; lo quart molt infant; lo cinquè gracia de gent. Demana mes l'Emperador, que es lo que pertany a nobles. Respos lo Rey.

CAPITOL CCXIX.

Les virtuts de nobles.

N nobles son quatre coses: especial e singular. Primerament que localment facen coses fets; la segona que s'a verdades; la tercera que son fets de cor; la quarta que haja conexença, cat

sols se'n coneix un exemplar, que posseïx don Isidre Bonsoms.

El bibliotecari Salvà digué en son Catàleg: «Puestos en venta el «Tirant lo Blanch», de la primera edició de 1490, la de Barcelona de 1496 o la traducció castellana del mismo de 1511, no sabria por qual dar mayor precio, porque, com o he dicho antes, del primero conozco tres ejemplares, mientras que del segundo y tercero solo sé que existia un ejemplar y ambos están faltos».

En 1538 fou traduït a l'italià, per Jegni di Manfredi, estampant la traducció a Venècia Pietro di Nicolini, a despeses de Frederic de Torresani, reimpresant-la Domenico Farri (1566) i Lucio Spineda (1611).

En 1737 el comte de Caylus en publicà a París una imitació o reducció, escrita en francès, la qual fou reimpressa en 1775.

(1) Qui desitgi conèixer detalladament tot el referent a «Tirant lo Blanch», pot consultar Clemencin, Gargano, Menéndez Pelayo, Haebler, Bonsoms, i especialment Givanel i Mas, autor de diversos treballs referents a l'obra, singularment «Estudio crítico de «Tirant lo Blanch», «Les edicions gòtiques del «Tirant lo Blanch» treball publicat al «Butlletí de la Biblioteca de Catalunya», n.º 6, gener-desembre de 1916, i les «Notes» que acompanyen l'edició Viader i de les quals parlare més endavant. Dels dos darrers treballs trec, especialment, les notícies d'aquest treball de divulgació periodística, fet sense cap pretensió i sols amb el desig de que sigui l'ample tornaveu, que un diari com el nostre constitueix, a la fama creixent de l'obra i a l'èxit que mereix l'edició Viader.

El «Tirant lo Blanch» fou lectura agradable, especialment per a les persones lletraferides. No cal dir que les imaginacions inflades, propenses a deixar-se ull-pendre per les coses extraordinàries, havien d'estimar més els llibres de cavalleria desbaratats, embogits i embogidors, on la fantasia es llença al paroxisme de l'acció i el moviment inversemblants, que no pas un llibre com aquest en què l'acció és cenyida pel límit natural de les coses i el moviment relisca harmònic i natural.

Però, ferits de mort els llibres de cavalleria truculents i oblidats les innocents i tedioses novel·les pastorils, especialment després del cop de llança de Cervantes, tots aquells que el vulgus havia preferit romangueren oblidats.

Sols el «Tirant lo Blanch» subsistí, perquè era el que més s'acostava a la naturalitat de l'acció i bon seny dels personatges, sense que haguessin

d'oblidar el seu mèrit de composició i bellesa de forma.

Per això és una mica estranya l'oblitat que envolta els orígens de la novel·la i la personalitat dels seus autors.

D'en Joanot Martorell, autor de les tres primeres parts, se'n saben poques coses. Començà l'obra el gener de 1480, dedicant-la a don Ferran de Portugal, fill de l'infant don Alfons, primer duc de Bragança. Segurament el cavaller valencian havia estat afavorit per don Ferran i volgué pagar-lo amb la dedicatòria del llibre, sabent-lo adonant a les obres de cavalleria.

Mort En Martorell, el llibre fou continuat amb una quarta part que hi afegí mossèn Martí Joan de Galbà, a instàncies de donya Isabel de Lorig.

La introducció de la impremta al Regne d'Aragó, per després d'èsser la novel·la, n'afavorí la difusió i nomenada.

No és ocasió de parlar del seu mèrit i de l'afecte en què se la tingué. Però estalvia tot altre elogi i ha esdevingut clàssic el següent, que en fa Cervantes al Cap. 6 de la primera part del «Don Quixot», on explica el seu concepte dels llibres de cavalleria, relatant l'autor de fe que sofria la llibreria del seu cavaller.

«... Por tomar muchos juntos, se le cayó una a los pies del barbero, que le tomó ganas de ver de quien era. Pero estalvia tot altre elogi i ha esdevingut clàssic el següent, que en fa Cervantes al Cap. 6 de la primera part del «Don Quixot», on explica el seu concepte dels llibres de cavalleria, relatant l'autor de fe que sofria la llibreria del seu cavaller.

No li valgué a la novel·la catalana aquest elogi incondicional de Cervantes, fent-ne excepció entre les obres

Vidres esmaltats de Josep M. Gol

VAS ESMALTAT,
propietat de l'Excma. senyora marquesa de Comillas

VAS ESMALTAT
propietat del senyor Josep Sandinmengo

de cavalleria, contra les quals escriu son llibre.

Hi ha quèlcom més fort que la influència d'un geni humà, i és la del geni d'una raça. Per a la nostra havia sonat l'hora de la decadència, i tot s'enfonsà en el menyspreu i en l'oblit, no llurant-se'n pas aquesta obra catalaníssima, en gran part inspirada en la nostra epopeia nacional, l'expedició a Orient.

El «Tirant lo Blanc» no fou reimprès en català fins que, avançada la nostra Renaixença, el patriarca Marquès Aguiló l'inclogué en la seva Biblioteca Catalana, formant-ne quatre volums, el primer dels quals sortí el 1906.

Aquesta edició, en la qual l'il·lustrador bibliogràfic havia introduït petites variacions, ha estat insuficient per a la curiositat i afecte cada dia creixents envers l'obra, i avui, quan en surt algun exemplar en qualque botiga de llibres vells, desapareix de seguida.

Falta falta una nova edició del «Tirant lo Blanc», i el benemèrit imprimer Octavi Viader, de Sant Feliu de Guíxols, ha proveït aquesta necessitat amb excelsa, oferint la seva edició monumental, contenint, a més a més, unes notes d'En Givanel que resulten una guia insubstituïble de l'obra.

Aquesta forma dos volums en foliament enquadernats en pergamí i posats dins d'un estoió especial.

El primer volum consta de 224 folis a dues columnes, distribuïts en 178 de text, contenint la dedicatòria, el pròleg i 188 capítols, 10 d'index i 26 de notes, contenint-ne 177. El color indica que fou acabat d'imprimir el 24 de desembre de 1920; a la casa de l'Octavi Viader, de Sant Feliu de Guíxols.

El segon volum consta de 225 folis, distribuïts en 204 de text, contenint 299 capítols, 11 d'index i 10 de notes.

El color diu que fou acabat d'imprimir a la mateixa casa de l'Octavi Viader, el 23 d'abril, diada de Sant Jordi, de 1921.

Aquesta edició és tirada en 460 exemplars de paper de fil, amb la marca de l'impressor gravada a l'aigua al primer foli de cada signatura. Les polícromades orles i capítols són del mestre Eudald Canibell, el constant i competentíssim impulsor de la tipografia a bella a Catalunya, i les viatges i ex-libris són del fill de l'editor i imprimer En Givanel Viader. Els tipus són d'època, especialment fosos per a aquesta impressió.

N'Octavi Viader era l'home indicatiu per a fer una edició monumental del «Tirant lo Blanc». Artista competent i entusiasta de l'art tipogràfic, tenia un crèdit envorjable i un renom ben estès, degut, principalment, a les seves edicions del «Bernard» de Valbuena, il·lustrat per En Saló, i el «Don Quixot» en sura, que ara, pocs anys després de sortir, és recercat pels bibliòfils en quals se'n disputen els exemplars, fent-los pujar constantment de preu.

L'excessiva llargada que va prenent aquesta notícia impedeix entretenir-nos en l'elogi detallat de les belleses tipogràfiques d'aquest «Tirant lo Blanc», que tan alt posa el nom de la impremta catalana, però no podem estar-nos de fer esment particular de les notes profuses, concretes i atinades que hi ha posat En Joan Givanel. Mas, en el qual l'Institut d'Estudis Catalans té un col·laborador competent, especialitzat en els estudis cervantins i novel·les de cavalleries. La correcció del «Tirant», atenint-se a l'edició príncipal de València, i s'assegura totes les variants, especialment les nombroses que hi introduí el mestre Aguiló, i les notes que posen en son lloc tots els punts obscurs de l'obra d'En Martorell i En Galba, el tenen el director designat per a una edició monumental i definitiva de la mateixa.

Miquel CAPDEVILA

Vidres esmaltats de Josep M. Gol

Aquest delicat artista, artífex expertíssim, deixeble assenyalat de la nostra Escola de Belles Oficis, del qual hem parlat en aquesta «Pàgina» en altra ocasió, ha exposat a les Galeries Layetanes una magnífica col·lecció de vasos esmaltats, que són una veritable delícia de color i d'harmonies transparentes.

Dies endarrera, amb motiu d'una exposició d'obres d'aquesta mena, parlàvem del renovament d'aquest Bell Ofici i auguràvem que abans de gaire veuríem reprisa la gloriosa tradició dels esmaltadors catalans, famosos en altre temps.

amb l'exposició del jove Josep M. Gol, aquest auguri es pot donar per

esplèndidament realitzat. En Gol ha restituit la tècnica del vidre esmaltat a la veritable categoria de Bell Ofici.

En Gol, per assolir aquests meravellosos efectes, ha començat per inventar-se una paleta pròpia, bandejant els productes industrials, molt més pobres de qualitat i de matís. Però crear una nova paleta no és cosa fàcil ni ràpida, sinó que exigeix paciència i atenció provatures: cada tint nova, cada matís inèdit és una victòria guanyada en la intimitat del laboratori, després d'assajar fórmules i més fórmules sotmetent-les a l'acció del foc, element capital, molt sovint traïdor, d'aquest bell ofici.

Gràcies a aquesta nova gama de tons subtilíssims, i al domini de la tècnica, En Gol ha obtingut transparències i acoloriments admirables, arribant a fondre les fines qualitats del vidre amb les avellutades qualitats dels esmalts i llurs coloracions. Aquesta incertada compenetració de l'objecte decorat amb la matèria decorativa, constitueix el prodigi d'aquest ofici. En Gol no es limita a estampar uns temes decoratius damunt la superfície llisa i transparent d'un objecte sinó que valent-se de tots llengües o molts, combinant línies transparents, escampant un tel finíssim en un indret, oposant a una petita massa colorida d'un altre, arriba a transformar l'objecte en una cosa nova, d'una matèria que irradia infinites reflexes i matissos d'una finor insospitada i que pren una qualitat que és una meravella al tacte. En un mot: d'un objecte modest i inexpressiu En Gol en fa una veritable obra d'art.

Però per això no n'hi ha prou de conèixer tots els secrets de l'ofici, no basta saber «a priori» totes les possibilitats de les matèries manipulades, sinó que per damunt de tot cal tenir la sensibilitat i l'entusiasme d'un artista. Cal resoldre veritables problemes pictòrics, lluitar amb els esmalts, arrancar-los nous secrets, i assistir amb profund anhel a la magna lluita amb el foc, sotjant les oscil·lacions del piròmetre, que marca les temperatures elevadíssimes del forn en el qual s'acompleix la prodigiosa transformació. Aquests moments són emocionants, perquè no sempre l'èxit corona l'esforç; molt sovint el foc esguerra més de la meitat de les peces, o devora la rica crosta de l'esmalt. Per això cada obra perfectament reeixida significa una lluita en la qual l'artista hi ha posat l'ànima i la sang per a obtenir la victòria.

En aquesta manifestació En Gol es presenta com un mestre que domina completament l'ofici; així, unit al seu instint artístic, farà que en obres successives es mostri amb inspiració més depurada en els temes ornamentals i amb major compenetració entre la gràcia de la línia i les harmonies colorístiques, assolint el seu ideal, que és donar als seus vidres la sensació d'una polícroma aèria.

En Gol, que ha recollit els ensenyaments dels mestres Quar i Ugarie i que està dotat d'una forta personalitat d'artista, pot renovar els esplèndids d'un art que en els segles XVII i XVIII va omplir de prodigiosos meravelles els nostres palaus i catedrals.

C. C.

Les exposicions

EL CAMARIN

Paisatges de l'Enric Galwey

Aquest formidable paisatgista, la personalitat del qual es manté plena d'interès, una mica al marge del remolí produït pels corrents diversos que agiten el món artístic dels nostres dies, exhibeix una esplèndida col·lecció d'obres seves a la sala d'El Camarin.

En Galwey és un obstinat lector de la naturalesa, igual que aquells homes d'esperit patriarcal, devots d'un sol llibre vast i profund, del qual cada dia en tornen a llegir unes quantes pàgines amb el mateix íntim entusiasme, i que tot i saber-se de cor, cada nova lectura els provoca la incomparable emoció d'un novell descobriment. La lectura d'En Galwey podríem dir que és al peu de la lletra, abandonant-se totalment a la voluntat de l'autor i sense preferències per cap capítol o fragment de terminat. La seva devoció pel magnífic llibre de la naturalesa és absoluta, incondicional; es conforma amb els temes que se li ofereixen amb jolosa submissió, posseït sempre del mateix anhel insaciable. La seva retina clara i tranquil·la no cerca un ordre de sensacions especialitzades, ni el seu esperit necessita inventar un nou ordre dels elements del natural; accepta bonament allò que el natural li dona, convençut que sem-

pre serà millor del que ell podria combinar, i es llença al goig de la interpretació plàstica, amb el fervor d'un creient sincerament humil i enamorat.

Per això En Galwey no és ni el pintor exclusiu de l'hora baixa, ni el comentador sistemàtic de les roses i tendres resplendors matinals, ni ha afinat la seva saborosa paleta en l'esfíndic diapasó del ple sol creixent, ni s'ha consagrat desxifrador obtingut de les obagues misterioses i humides. En Galwey es limita simplement a pintar indistintament la naturalesa; el seu cor d'enamorat incondicional es tan fàcil a l'emoció, que enté prou amb encarrar-se amb el natural per sentir-se subjugat per la bellesa perpètua del paisatge.

És possible que en moltes ocasions hagi sentit trontollar el seu esperit pel tumult i les discussions apassionades de les joves generacions; no fóra pas estrany que alguna vegada, trasbalsat per aquests estímuls, hagi posat les primeres pinzellades a una tela decidit a una risada rectificació: però sortosament, la força del seu temperament s'ha imposat, el seu esperit ha recobrat el seu habitual aplom davant del natural, i allò que hauria pogut ésser un excitant de nervis difícils d'explicar, a ell a poc a poc li ha fet l'efecte d'un sedant i tònic, i ha acabat sentint-se orgullós de la derrotat i més fortificat que mai en aquesta adoració total i candorosa a què l'obliguen amb força abasagadora la seva tradició artística, el seu temperament realista i les seves prodigioses aptituds de pintor. I aleshores, com sempre, l'obra surt plena de digna emoció, robusta, sonora, avalorada per una fènica musculosa i àgil, simple i sàvia, conformada del tot amb la claredat espiritual del pintor.

No obstant, malgrat aquesta constant submissió, En Galwey no s'ha mantingut en una absoluta immobilitat espiritual davant la naturalesa. Basta recordar la seva obra anterior per veure clarament com s'ha anat desplaçant en un sentit d'evident elevació, purificant-se d'una certa vulgaritat inicial. En aquesta darrera exposició és fàcil d'observar-li un positiu afanament, sobretot en els paisatges mallorquins en els quals l'aire és més fi, les llunyanies embolcades en una atmosfera de lluminosa transparència i en els quals els primers tomes remoregen plens d'anímació i de gràcia.

En canvi en els paisatges anteriors predominava una aristocràcia severitat; les masses d'arbres eren de verds sumptuosos i densos, i el dinte d'aquest aspecte del paisatge català austri i esquerp. En Galwey molt sovint obtenia visions de veritable grandiositat. Els paisatges que exhibí a Belles Arts en l'Exposició de Primavera i d'altres que n'hi recordem, són belles mostres d'aquest aspecte seu, com ho és el paisatge gran que exposa a El Camarin, el cel del qual, per la seva magnificència, recorda els celatges meravellosos dels grans decoradors venecians.

En Galwey és senzillament un gran pintor, i això és el millor títol per esperar tranquil·la les revisions de la posteritat. Per la tècnica espontània i sòlida, per la severa emoció, per l'absència absoluta d'enfartes literaris, les obres d'aquest mestre, rebrot de la poderosa raça dels paisatgistes catalans del vuitcents, són d'aquelles que la carícia del temps aïlla elevant-les constantment de categoria. Podran admirar-se amb més o menys fervor ara, però llur destí són les parets dels Museus.

GALERIES DALMAU

Concurs-Exposició d'obres d'art originals d'estudiants.

L'Associació Catalana d'Estudiants, amb aquesta simpàtica i albiradora manifestació artística ha donat una bella mostra d'entusiasme juvenil, de profunda activitat i de seny, encara que això sembla una mica paradoxal, tractant-se de qui es tracta.

En donar compte de la inauguració del concurs deiem que havíem tingut una decepció a la inversa, i en les visites successives que hi havem fet ens havem ratificat en aquest criteri. Fóra cosa evidentment desproporcionada i temeraria exigir d'aquesta joventut obres superiors a les que mostren, tant més quan el propòsit dels organitzadors no era pas una exhibició de professionals, sinó una veritable i franca exploració d'aptituds laients, acoblar diversos elements perquè, posant-los en contacte amb el públic, es produís una reacció de la qual en sortís ben destriats els positius temperaments artístics que poguessin existir entre aquell promotor aplec de joventut.

El propòsit no podia ser més noble i els guanyes han superat les més

optimistes esperances. Cent trenta-quatre obres, corresponents a una quarantena de noms figures en el català; el Jurat ha concedit deu premis a altres tantes obres, de joves expositors, ben mereixedores d'aquesta distinció; la proporció, doncs, demostra un nivell artístic considerable.

I així és en efecte. Han sortit a llum uns quants temperaments de pintor, el descobriment dels quals compensa sobtadament de l'esforç i mercat en organitzar aquest concurs i justifica el modest auxilli que els ha donat el nostre Ajuntament.

Cert que hi ha moltes coses adorablement insignificants, i ben poques de positiuament lamentables, però d'entre tot el munt de manifestacions d'una afició ventissa i encomanada suren línies sensibilitats, i deliciosos intuïcions que fóra un pecat desvirtuar-les o destruir-les.

Entre els «casos» dignes de tota consideració hi ha el d'En Jaume Rassa, guanyador del premi d'Honor de la Mancomunitat, que amb els seus paisatges es mostra un formidable temperament de pintor, àgil de tècnica, sobri de color i amb una visió molt personal. En Lasplansas «cezanista», amb molta gràcia; en les seves flors i les natures mortes de la seva «aula parada», es mostra fi de sensibilitat i amb una notable comprensió de les coses. El seu paisatge (acessit al premi de l'Ajuntament) és molt ben plantejat, encara que una mica torbol i barrejat de colors. En Reig i Corominas, bon dibuixant, i brillant de color; els seus cels de tramuntana, tenen la radiat i vibrant que els caracteritza. (Ha estat guanyador del premi de l'Associació d'Estudiants.) En J. M. Tarrasa n'ha guanyat l'accessit amb una nota de paisatge interessant de color i de tècnica.

El premi del Círcol de Sant Lluç l'ha guanyat En Gabriel Amat, amb la tela titulada «Bosc», plena de frescor i d'execució molt assenyada. En S. Dalí, minyó de disset anys, segons ens diuen, figurent, es presenta amb una empena i una exuberància veritablement sorprenents. En les seves composicions al tremp revela una fecundia, una verba i una agudesada admirables. Es veu que el nostre gran Nogués l'ha impressionat profundament i que ha tingut a les mans moltes reproduccions d'obres clàssiques italianes. Bona cosa, l'una i l'altra, sobretot quan es té el prodigiós instint que revela. En les pintures a l'oli resol problemes amb una gosadia i amb una fortuna que meravellen. En Josep Píoc, amb notables qualitats de decorador, particularment en «Rosina», accésit al premi del rector de la Universitat, adjudicat a En S. Dalí. L'Orlò de Martí, esmaltador, guanyador del premi d'Honor de l'Ajuntament, exposa una vitrina amb vidres esmaltats, bonics d'harmonies i de temes, que revelen notables aptituds per aquell bell ofici.

Són dignes de menció En Ramon Ribas, En Josep Amat, En J. Gil, entre altres.

Es cosa àrdua decidir una vocació i plena de responsabilitats, però a gairebé tots els que hem citat se'ls pot aplicar el «Tu Marcellus eris», sense temor a funestes conseqüències.

Amb motiu del «Tercer Saló de Tardor»

La publicació en la Pàgina Artística anterior de la ressenya-impressió del «Tercer Saló de Tardor», la qual ens veiem impossibilitats de continuar en aquesta Pàgina per falta d'espai, va motivar les lletres que tenim el plaer de transcriure a continuació:

«Barcelona, 20 de gener de 1922.
Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA:

Present.

Molt senyor meu:
Després d'agrair-vos, com a director del periòdic, i al senyor Carles Capdevila, com a crític d'aquest, la distinció que feu a l'Associació d'Amics de les Arts, en dedicar-li l'article comentant l'exposició celebrada a les Galeries Layetanes, ens cal fer-vos arribar que en l'òrbita de l'esmentada crítica que no honorin l'exposició les obres del nostre estimat i admirat pintor l'amic iu Pascual, gloriós fundador de Les Arts i els Artistes, no és pas perquè la nostra Associació no l'hagi convidat per mediació de Les Arts i els Artistes, el secretari de la qual, En Rafael Benet, li va trametre la comunicació com a tots els socis que la componen.

Li estimarem molt, senyor director, que ho faci constar en la plana artística de LA VEU, perquè consti, demés, l'admiració que l'Associació d'A-

mics de les Arts té per aquest pintor que tant ha contribuït a enaltir la pintura catalana.

Amb merces, aprofito l'ocasió per oferir-vos de vostre atn. s. a. q. l. e. l. m.

M. P. Sandiumenge.

Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA:

Molt senyor meu: Us agrairia moltíssim que a la «Pàgina Artística» del diari de la vostra digna direcció, publicàssiu aquestes dècimes, que serveixen per a fer constar que l'Associació de Les Arts i els Artistes, que va convidar el seu molt estimat soci, el nostre gran pintor N'iu Pascual, a l'exposició dels Amics de les Arts celebrada darrerament a les Galeries Layetanes, va rebre la resposta d'En Pascual, dient que, sentint-ho molt, no li era possible exposar.

Les Arts i els Artistes tenen especial interès que els llegidors de LA VEU sapiguin que no va ésser un oblit intencionat o no intencionat, el fet de què En Pascual no exposés, com es podia despendre de la crítica publicada a LA VEU parlant d'aquella exposició.

Agraint-vos per endavant la merced que us demano, aprofito aquesta ocasió per oferir-vos el testimoni de la meua consideració més distingida.

Barcelona, 25 de gener de 1922. — El president, Xavier Nogués.

Amb data 23 del que som, el senyor iu Pascual ens va honorar amb una lletra demanant-nos que féssim constar que havia rebut una atenta invitació per concórrer al Tercer Saló de Tardor, i que ben a desgrat d'all li fou impossible correspondre-li.

Queden complaguts els nostres distingits comunicants.

Per la nostra banda, promotors de la petita alarma que ha motivat les atentes comunicacions que transcrivim, hem de manifestar:

Primer. Que en la nostra ressenya ens limitàvem a doldre'ns de l'absència del senyor iu Pascual i altres notables artistes.

Segon. Que mai no ens ha passat pel pensament atribuir aquesta absència a oblit o descortesia dels organitzadors del Saló o dels que tinguin facultat per a invitar-hi.

Tercer. Que en el parentèsis acotàvem al costat del nom del senyor iu Pascual, no ens referíem a cap mantenir entre aquest artista i els seus companys de professió, sinó a un altre aspecte de caràcter públic i perfectament opinable.

Donem les gràcies als nostres distingits comunicants per l'honor que fan a les paraules que es publiquen en aquestes columnes i sincerament ens sumem a la manifestació de simpatia i admiració que es tributa a l'il·lustre artista iu Pascual.

C. C.

JOIES
ESMALTS
D'ART
R. SUNYER
Granvia, 643, enl.
Telèfon 813 S. P.

EN LA LLIBRERIA
nacional i estrangera

72, Rambla Catalunya, 72
(cantonada València)

Novetats en
llibres d'art
i reproduccions
grafiques

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 27

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	9.72	00.00	9.28			00.00
Futura:						
Gener	9.61	9.28	9.31			9.61
Març	9.55	9.23	9.27			9.55
Maig	9.54	9.20	9.25			9.54
Juliol	9.50	9.14	9.20			9.50
Octubre	9.24	00.00	9.99			0.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura			Març	15.15	00.00	00.00
			Maig	15.50	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	16.70	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Març	16.36	16.28	16.47	00.00
Maig	16.07	16.02	16.26	00.00
Juliol	15.70	15.65	15.96	00.00
Octubre	15.15	00.00	00.00	00.00
Desembre . . .	15.03	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	15.50			00.00
Futura:				
Febrer	15.25			00.00
Març	15.25			00.00
Maig	15.17			00.00
Juliol	14.91			00.00
Octubre	14.38			00.00

Barcelona, 27 de gener de 1922

Moviment del Port el dia 27

VAIXELS ENTRATS:

Vapor noruec «Magnhild», de Gijón, amb càrrega general.
Goleta espanyola «Capitán Planas», de Vinaròs, amb càrrega general.
Bergantí goleta itàlia «Maria», d'Ajaccio, amb carbó llenya.
Vapor espanyol «San Sebastián», de Algeciras, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Sotileza», de Cetta, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Balear», de Mahó, amb càrrega general i 3 passatgers.
Vapor belga «Gironde», de Màlaga, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cirilo Amorós», de La Corunya, amb càrrega general i 11 passatgers.

Goleta espanyola «Maria Luz», de Cartagena, amb mineral.
Vapor espanyol «Mar Adriàtic», de Galveston, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Canosa», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Pedro», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «A. Cola», de Gandia, amb càrrega general i 9 passatgers.
Vapor espanyol Tintoré, de Cartagena, amb càrrega general i 59 passatgers.
Vapor espanyol «Andalucía», de Santa Cruz de Tenerife, amb càrrega general i 4 passatgers.
Goleta espanyola «Lola Pulgarc», de Cartagena, amb mineral.

Pallebot espanyol «Teodora», d'Alacant, en llast.
Llagut espanyol «Pepita Alfara», de Castelló, amb garrofes.

VAIXELS DESPATXATS:

Llagut espanyol «Fernando Gasset», amb càrrega general, cap a Vinaròs.
Pallebot espanyol «Manuel Bionet», amb càrrega general, cap a Ciutadella.
Vapor espanyol «José Maria», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor italià «Bohème», de trànsit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Sotileza», de trànsit, cap a Cetta.
Vapor noruec «Magnhild», de trànsit, cap a València.

VAIXELS SORTITS:

Vapor espanyol «Antonia», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.
Vapor francès «Armenie», de trànsit, cap a Marsella.
Vapor italià «Kossut», de trànsit, cap a Loghorn.
Vapor noruec «Senator», de trànsit, cap a Londres, via de Tarragona.
Vapor noruec «Roald-Jarls», amb càrrega general i de trànsit, cap a Londres i escales.
Vapor alemany «Hamm», amb càrrega general i de trànsit, cap a Tarragona i Hamburg.
Vapor suec «Turbinia», de trànsit, cap a Gènova.
Vapor francès «Asia», amb càrrega general i de trànsit, cap a Nova York i escales, via de Lisboa.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Montevideo», en llast, cap a Cádiz.

«THE TIMES»

I LA FIRA DE BARCELONA

Havent-se dit en alguns centres que «The Times», de Londres, en un dels seus editorials, feia propaganda perquè els industrials anglesos no concorreguessin a la Fira de Barcelona, convé desmentir la dita espècie. «The Times» s'ocupa, en efecte, en la seva edició del dia 24 del corrent, de la Fira de Barcelona, en un editorial que porta per títol «L'Arancel espanyol i la Fira de Barcelona» i comentos que ha dit Mr. R. T. Mung, director de la «Federation of British Industries», que les indústries angleses tindran dificultats per assistir a la Fira, a causa dels aranzels, que jutgen prohibitius, malgrat el seu gran desig de desenvolupar el comerç amb la gran i amical Espanya.

L'article de «The Times» no és un article de propaganda contra la Fira: tot el contrari, demostra la importància que li atribueixen, en valen-se'n per a fer pressió en aquests moments de «pourparlers» aranzelaris.

LA JUNTA GENERAL DEL FOMENT

Demà, diumenge, a les onze en punt, se celebrarà al Foment del Treball Nacional, la junta general ordinària, per tal de llegir i aprovar la Memòria reglamentària dels treballs realitzats per la Junta Direc-

tiva durant el darrer exercici; donar compte de la gestió administrativa; examinar i aprovar el balanç, la liquidació del Pressupost i l'inventari comercial de la corporació i examinar i aprovar el pressupost de despeses i ingressos per al proper exercici.

Tusquets i C. S. en C.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Banc de Catalunya

Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Cren Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 148.
N.º 3: Salmerón, 11.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca, etc.

Apartat de Correus: 588

Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Fills de F. Mas Sardà

80, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

BORSA DE BARCELONA

28 gener
de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIÓ DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 58'60 a 58'65 i a 58'70, i tanquen a 58'80; Alacants de 58'05 a 58'10, Anasusos variable a 30'50, i Plates 44'50. A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 58'65 a 58'75 i a 58'80, Alacants a 58'25 i a 58'30, Andalusos de 49'70 a 49'80 i a 49'90, Andalusos variable a 31'00, Cáceres variable a 33'80, Plates de 44'60 a 44'75, Colonials de 56'25 a 56'30 i Docs a 19'60 i a 19'65.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrita encara en el Catàleg Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6%, a 98'00.
Barcelona Traction and Light Power 7%, a 102'75.
Barcelona de Navegació 6%, a 71'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6%, a 94'00.
Eléctrica del Cinca 6%, a 71'00.
Asfalt i Portland «Asland» 7%, a 102'00.
Grans Molins Bascos 6%, a 89'00.
Ferrocarrils Catalans 6%, a 89'00.
Acers Sant Martí 7%, a 97'50.
Mines de Potassa «Saria» 7%, a 100'50.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guiar del llegidat.
Cotització: Francs, 54'60; suïssos, 129'60; belgues, 52'10; lliures, 28'20; llires, 29'60; dolars, 6'84; marcs, 3'46 i coronas, 0'30.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 58'75 a 58'80, Andalusos a 49'30, i Plates a 44'25.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'05 de Nords.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es puja 0'10 de Nords.

REBLE

L'esdevenidor de les viles modernes catalanes

Pels temps de l'armistici hom assegurava que la importància dels nostres balnearis i viles d'estiueig decauria així que s'obriessin les fronteres i fossin esvaïdes les causes que retenien aquí un tan gros nombre d'estrangers. I s'augmentava encara la magnitud d'aquell èxode amb el dels nostres rics freqüentadors del centre de turisme i curació exòtics.

Malgrat, però, la possible vertenosa d'aquells avaranys, nosaltres en dubitem per dues raons cabdals: perquè el nombre d'estrangers que ens deixarien equivaldria, ben segur, als que vindrien cap ací després de la guerra, i perquè la llarga durada d'aquesta, amb la seva aportació de riqueses, havia creat entre nosaltres costums dels quals no seria cosa fàcil desxir-se'n. Les preferències de la nostra gent s'anaven assemblant a les del viure modern de l'estranger i el corrent trobava entre nosaltres homes prou ardits per a emprendre la tasca de fer-les possibles a casa nostra. Com a les grans ciutats d'ultra fronteres, els ciutadans d'ací abellien la vida familiar fora de la ciutat industrial, però no massa lluny d'ella; en un bell indret assolellat i sà on els fos donada una vida plaent i reposada. Un indret ben a posta, amb vies

per atènyer fàcilment la capital a qualsevol hora del dia i on esp comoditat s'hil trobés a mancar. Va esser llavors que, en viles com Caldes de Stiges, en contrades com Sant Pere Martir, s'hil iniciaren les noves urbanitzacions, base inicial de llur transformació en ciutats del més modern estil i pròsper esdevenidor.

Per ventura fórem sobrerament optimistes en els nostres càlculs?

Unes recents estadístiques dels passatgers que han anat i vingut en tren durant els mesos de juliol, agost, setembre i octubre, a Caldes de Stiges, les nostres dues primeres viles d'estació, confirmen totalment aquelles apreciacions. Puix si bé és cert que en relació amb el de l'any anterior el turisme i estiueig de Caldes minvava en nombre d'alguns centenars de persones, en canvi els estiuejants i turistes de Stiges en aquells mesos augmentaren d'alguns milers. De gusa que el conjunt demostra la tendència del nostre públic a desplaçar-se per a produir entre nosaltres el nou tipus de la vila marítima moderna, tota jardins i casals a quatre vents.

Es evident que les crisis econòmiques i socials dels últims temps paralitzaren quelcom la franca quixança de les empreses d'urbanització; però restablert el corrent, ascendent de la nostra prosperitat pot assegurar-se, sense temença d'equivocar-se, que al riu de la creixença material de la nostra gran Barcelona es

farà efectiva totalment la realització dels projectes que, dintre del radi més ample de la capital, són un bell complement de la seva grandesa. Stiges, Caldes, esdevindran per a Barcelona —per a la Barcelona de l'Exposició— per als barcelonins i per als estrangers que la visitin, les més belles gales: les savies platges d'aire puríssim, la visió de la mar llure que la ciutat avui no ens pot oferir encara.

L'Associació de Periodistes

La nova Junta Directiva d'aquesta Associació ha quedat constituïda pels senyors següents:

President, don Joaquim Pellicena; vicepresident primer, don Antoni Balabruga; vicepresident segon, doctor don Antoni Subirà; secretari, don Francesc Carbonell; vice-secretari, don Marian Viada i Viada; tresorer, don Joan Fabrès Laporta; comptador, don Prudenci Bertrana; vocals, donya Regina Lamo d'O'Neill, don Rafael Valls, don Pere Ribalta i don Miquel de Carvajal.

Comissió d'Investigació i Consulta: don Joan Costa i Déu, don Rafael Borri i Lobet, don Joan Caralt Roca i don Joan Vives i Borrell.

Estafa

Ha denunciat al jutjat el gerent de la casa Fills de M. Condeminas, domiciliada al carrer de Clavé, que un dels dependents de la casa, el passat diumenge, feu avisar que estava malalt, sense que des d'allavors s'hagi tornat a saber res d'ell, fins que ahir es sabé que havia fet efectiva, al Banc Espanyol del Riu de la Plata, una factura per valor de 7.964'35 pessetes que la casa acreditava d'aquest.

Demés aconseguit cobrar un rebut amb la firma i signant poders que noté, important 2.138'50 pessetes.

També es creu que pot haver comès alguna altra estafa per raó del càrrec que a la casa ocupava.

La Lliga espiritual de la Mare de Déu de Monserrat

Demà, a dos quarts de dotze del matí, tindrà lloc al local social (Baix de Sant Pere, 3, principal) la junta general ordinària de la Lliga Espiritual de Nostra Senyora del Montserrat per a elegir, d'acord amb els Estatuts, els càrrecs de la Junta Directiva que han de renovar-se, aprovar els comptes anuals i resoldre sobre

les proposicions que es presentin. S'ha recomanat l'assistència de tots els socis, llevat de les senyores, les quals, d'acord amb el reglament de llur Secció, no deuen assistir-hi.

De Societat

Passen temporada a Barcelona els marquesos de Comillas.

FIVE

INFORMACIONS DEL MAJESTIC HOTEL ANGLATERRA

Gran nombre de caps i oficials, amb assistència del capità general, dedicaren últimament un banquet d'homenatge al capità de cavalleria don Ramon de Armñan pels seus brillants fets en la campanya del Rif.

També s'efectuà en els banquets de les distingides noces de don Enric Ribas Miranda, amb l'angelical senyoreta Rosa Daura Roure, i de don Ramon Casals i Prats amb la gentil senyoreta Remei Roca Umbert.

Avui s'ha festejat la boda de don Manuel Termens Dordal amb Dolores Alfaro Miñana, efectuant-se al mateix temps el lliut banquet de la boda de don Gustau Daurer amb la bella senyoreta Herminia Ciriot, celebrada al oambril de l'església de la Merce.

Entre altres distingits hostes, resten al Majestic el marquès d'Essegui i el comte August de Miniaky.

Festival al Liceu

benefici de la Germandat de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona.

Està ja definitivament ulunat el programa de la funció que, a benefici de la Germandat de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, ha de celebrar-se al nostre Gran Teatre del Liceu.

El benefici havia d'haver-se celebrat, com és sabut, el dia 19 del passat mes de desembre; però dificultats imprevistes, estranyes a la voluntat de la comissió organitzadora i de tots els elements que han de contribuir a l'espectacle, obligaren a ajornar-lo.

La funció, que tindrà lloc la nit del dia 2 del vinent mes de febrer, tal com queda organitzada, constituirà una magna solennitat artística.

Heu's aquí el programa: Es cantarà la magnífica òpera en tres actes del mestre Puccini, «Tosca», les principals parts del qual seran interpretades pel famós tenor Hipòlit Lazaro, la eminent soprano Maria Lacer i el baríton Franci, que últimament, al Refal de Madrid, ha assolit clamorosos èxits.

Dirigirà l'orquestra l'eminent mestre Cav. Pasquale La Rotella.

La celebrada, sopran Genoveva Vix ha ofert, com a homenatge de consideració i simpatia a la Premsa de Barcelona, a cantar durant l'intermezzo del segon al tercer acte, escollides composicions.

L'interès que aquesta festa ha despertat és gran.

A la Comptaduria del teatre s'admeten encàrrecs per a aquesta funció.

Els socis de l'Associació podran entrar al teatre mitjançant l'exhibició d'un carnet d'identitat.

...

Tot just anunciada la festa que es farà al Liceu el dia de la Candelera a benefici de la Germandat de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat, hi ha hagut una demanadissa de localitats que ja es pot donar com a segur l'èxit del festival. El Liceu estarà, la nit de la festa, ple de gent a gom i entre la concurrència figurarà el bo i millor de Barcelona.

Val a dir que, a part que el públic ha correspost sempre a les festes organitzades per l'Associació, el programa del festival d'enguany és dels millors que s'han ofert al públic.

Solament cal consignar que hi hauran part Hipòlit Lazaro, Maria Lacer, Genoveva Vix i el baríton Franci, que preveure l'èxit que assolirà la festa.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

tarda, la primera i tercera part aniran a càrrec de l'Orfeó «Montserrat», donant-se a conèixer en primera audició el «Psalm 150» de César Franck, i es cantaran nombroses composicions de més èxit i les populars «Nadales» catalanes i franceses, que van agradar tant en el concert anterior, prenent-hi part els aplaudits solistes de l'Orfeó, la senyora Assumpció Pera, la senyoreta Roser Carulla i el baríton senyor Nogués i les parts de piano i harmonium aniran a càrrec de la professora senyoreta Montserrat Gispert i de don Jaume Busquets, respectivament, sota la direcció del mestre senyor Pérez Moya.

A la segona part, el famós trio format per En Guillem Gargantà (piano), N'Edward Toldrà (violí), i N'Antoni Planas (violoncello), executaran el «Trio en do menor», op. 1, núm. 3, de Beethoven; Allegro con brio, Andante cantabile amb variacions, Minuet, Quasi allegro, Finales, Prestissimo.

Demà, diumenge, dia 29, a les cinc de la tarda, al Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, Passatge Mulet, núm. 14, tindrà lloc un concert d'inauguració del Club de la Música, en el qual, junt amb altres concertistes, tocarà el guitarrista E. Sainz de la Maza.

La Junta Directiva de l'Orfeó Català, per la present gazetilla, recorda als socis de l'Orfeó Català que demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc al local social la junta general reglamentària de socis per a l'aprovació de l'estat general de comptes, lectura de la memòria del secretari, elecció de càrrecs i altres assumptes reglamentaris.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

mat per dues de les més celebrades creacions del celebrat artista: «Al telefono» i «Sullivan».

A la nit del diumenge es posarà en escena «La mort civil», l'obra famosa que han interpretat a Barcelona totes les grans figures del teatre italià.

En les funcions del diumenge, tarda i nit, pendrà contact del públic aquesta selecta companyia.

A la tarda la funció serà a preus populars, representant-se de nou «La mort civil». A la nit es posarà en escena «El Piccoli Borghesi» i «Uno degli Onesti».

Han començat al Tivoli els assaigs de la sarsuela del mestre Milán «Glorias del pueblo», estrenada darrerament amb gran èxit a la Sarsuela de Madrid. «Glorias del pueblo» serà presentada per l'empresa del teatre del carrer de Casp amb gran luxe i propietat, i en la seva interpretació hi prendran part Tina Lluro, Lluïsa Vela, Emili Sagi-Barba, Pau Gorge i Artur de Castro.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

SANCTIS, Nit, Adeu a Barcelona: I PICCOLO BORGHESE, de Màxim Gorki, i UNO DEGLI ONESTI, treballant en ambdues ALFRED DE SANCTIS. — El dimarts, la gran Companyia Catalana: 2 estrenes importants, 2. La comèdia en tres actes del culte literat Alexandre P. Maristany, LA DUNA QUE SE'N VA DE CASA, i l'obra en un acte, d'En Carles Capdevila, EL QUART DE LA SORT. Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: Ferran Valles i Josep Llimona

Mestres directors i concertadors: Emili Acevedo i Francesc Palos

Nit, a les deu, la sarsuela en un proleg i dos actes, de grandios èxit, llibre d'E. Marquina i G. Martínez Sierra, música del mestre Amadeu Vives.

BERGAMINO

cantant per primera vegada el paper de Nerina i el de Bergamino, els eminents artistes

CLARETA PANACH i PAU GORGE, acompanyats de les senyores Ferrando, Conti, Zaldívar, etc., els senyors Artur de Castro, Ricard Fuentes, Josep Acuña, etc., i el cor general

Decorat exprés dels reputats escenògrafs senyors Batlle i Amigó i Castells i Fernández, Sastreia confeccionada per a la dita obra, als tallers de l'acreditada casa Paquita. Sabateria de López i Artés, armes i atrezzo de la casa Artigano, Ferruqueria Gelda, Mobles Zobel, Figueras i models de mobles i atrezzo, Castells i Fernández. Extraordinària presentació. — Demà, tarda, a dos quarts de quatre, «Del Sacro Monte» i «Bergamino», protagonistes senyoreta Mary Isaura i el senyor Emili Sagi-Barba.

Nit, a dos quarts de deu: «La alsaciana», protagonistes, la senyora Lluïsa Vela i el senyor Angel de León, i «Bergamino», protagonistes, senyoreta Panach i senyor Gorge.

Es despatxa a comptaduria. Aquest teatre està dotat de la calefacció central.

Gran Cafè Restaurant Tivoli

Gran concert cada dia, tarda i nit pel renomnat QUINTE VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Circ Equestre

Novetats

Aquesta nit, a les deu, GRANDIOS PROGRAMA, prenent-hi part tota la companyia. Exit sense precedents del còmic

EL GRAN CHARLOT

el rei de la broma, el còmic dels còmics. Exit dels 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 AN-DREUS, meravellosos saltadors DEBUT dels germans gimnastes TRIO PEREZ, SMARAGDAS, FAMILLA LUFT-MANN, TRIO CAMARA, GERMANS LOZANO. Els divertits i incomparables clowns POMPOFF, THEY, EMU i FRERES BARRACETA. — Demà, tarda, a les quatre, i nit, a les deu, monstruosos programes. — Dimecres, 3 COLOSSALS DEBUTS, 3.

GRAN TEATRE DEL LICEU

El diumenge, dia 2 de febrer, nit, a dos quarts de deu. Funol extraordinària (fora d'abonament), a benefici de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona. Única representació de l'òpera TOSCA, per l'eminent tenor HIPOLIT LAZARO

la cèlebre soprano Maria Lacer i el senyor Franci.

Als senyors abonats se'ls reservaran llocs localitats fins el dia 28, amb el 20 per 100 de descompte. Els senyors propietaris podran recollir llocs localitats a Majordomini, a les hores de costum.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Aquesta nit, a les deu. Magnífic espectacle. Comiat de NATI LA BILBAI-NITA, l'èxit del dia a Barcelona, PILAR ALONSO.

AVIS: Per malaltia del mestre Balcells, el concert de l'ORFEO GRACIENC anunciat per a demà, queda ajornat per al diumenge, 12 del vinent mes de febrer.

Teatre Novetats

6 ELEGANTS BALLS DE DISFRESSES

AURIGEMMA-CAÑADÓ

Dissabte 4 febrer BALL GROC

Dissabte 11 febrer BALL ROSA

Dissabte 18 febrer BALL BLAU

Dissabte 25 febrer BALL MULTICOLORE

Dimarts 28 febrer BALL FLORIT
Dissabte 4 març BALL GLORIA
Per al Dijous Gras, 23 de febrer, a la tarda

GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS AURIGEMMA

A la nit el renomnat i luxós BALL PARE ET TRAVESTI AURIGEMMA

Dia 11 de març

FESTIVAL DE MI-DAREME AURIGEMMA

Per a localitats: Fernando, 53.

Teatre Victòria

Direcció: PEP VINAS

Avui, dissabte, 28 de gener, Nit, a dos quarts de deu, 4 magnífics actes, 4. Primer: «Las perversas»; segon: «El asombro de Damasco», amb emocionants repartiments. Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, dia 28 de gener, Nit, a dos quarts de deu. Primer: «El flechazo»; segon: «Estrena en aquest teatre del melodrama en set actes i quinze quadros, d'E. Graells Soler, «Los tres mosqueteros». — Demà, tarda i nit, «Los tres mosqueteros».

Teatre Poliorama

Companyia còmica

QUELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, dissabte, a les deu de la nit. Popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. «El hijo de Dios» i la joguina còmica en dos actes «La divina Dora». — Demà, diumenge, tarda, a dos quarts d'equatre. Primera sessió, l'obra del dia «Es mi hombre». A les sis, sessió especial, i nit, a les deu, Gran Moda. «El hijo de Dios» i «La divina Dora». Cada dia, «Es mi hombre».

Es despatxa a Comptaduria.

Gran Teatre del Bosc

Avui, dissabte, 28 actual. Primer BALL DE MASCARES, a les deu de la nit. «Banda Circol de Sans», 15 importants premis de gran valor. Gran il·luminació. Esplèndid exornament. Rica catifa. Titol cavalier, 250. — Per a encàrrecs al BOSQ. Telèfon 477 G. — Dia primer de febrer. GRAN BALL DE LA CANDELERA.

Coliseu Pompela

Travessera, 8-10. Telèfon 272-G

Demà, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu: «Mañana de San Juan» (un acte) i «La raza» (tres actes).

Teatre Circol de Sans

Companyia còmica-dramàtica de primer actor DANIEL CASTELLS.

Primera actriu MERCE DAROQUI.

Primer actor director JUST GOMEZ.

Demà, diumenge, tarda, a 3/4 de 4:

LOS AMANTES DE TERUEL

i la renomnada estrella de varietés

RAMONCITA YOLESIAS

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dissabte, extraordinari esdeveniment. Tarda i nit, el record dels programes. Exits de la colosal pel·lícula històrica

DANTON

Emocionant episodi de la Revolució Francesa. Completaran els programes la projecció dels magnífics films: «El i la lògia dels pous trets», per El; «Actualitat Gaudin»; «Últimes informacions de Melilla»; «Com el ro-sari de l'aurora»;

INTERIOR SATISFACCIO

Demà, diumenge, d'onze a una, gran matinal; tarda, de quatre a sis i de sis a vuit; nit, a les deu, estupeficients programes, figurant-hi en totes les sessions

DANTON

El triomf més gran de la cinematografia alemanya. L'èxit del dia.

IMPORTANT: Per a la present temporada aquesta Empresa ha adquirit en exclusiva un gran lot de pel·lícules de la gran marca americana First National Circuit, que es programaran sota el títol de

PROGRAMA CIRCUIT

Diorama

Selecció programada per avui: «Feres humanes», sensacional pel·lícula de gran èxit; «Les set pèries», episodi 9 i 10 d'aquesta super-sèrie, novel·la per Mollie King; «A casa-se l'equen»; «Ventiladors de primavera», tècnica de broda continua per El; «Forces ocultes». Demà, diumenge,

Els esports

LUITA A LA CORDA

El Comitè organitzador del segon campionat de Catalunya de adults a la corda fa públic que ha quedat cert el termini d'inscripció dels quips que hi desitgin prendre part.

Ultra les entitats que s'hi inscriviran any passat, són diverses les que han expressat desigs de poder-hi concórrer.

tarda, grans sessions. Programa monstre. Nit, estrena dels episodis 11 i 12 de l'emocionant sèrie «Les set perles».

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dissabte, grandíssim èxit del Programa Ajuria: «S. M. Buker Bill», per Jack Pickford; «La necessitat del diner»; «El triomf de la dona»; i «El i la lògia», comèdia; «Campanyia del Marroc»; Presa de Dar-Drius. Demà, nit, gran exclusiva: «Per la porta del servei», última creació de la genial artista Mary Pickford (artistes únics de Nova York); Dilluns: «Honor», per Milla May; «Micolín detectiu», comèdia, protagonista el simi Micolín.

PATHE CINEMA

Rambla de Catalunya, 37

Avui, dissabte, 28 de gener. Sessió contínua de dos quarts de cinc de la tarda a dotze nit.

MARROC (suplement núm. 20)

VIATGE DE TENTEMPEU

La preciosa comèdia americana

EN EL PORTELL

EXIT ENORME

ELS MOSQUETERS DEL REI

Segon capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

La divertida pel·lícula

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

ELL I LA LOGIA DELS PEUS FRETS

Demà, diumenge, PRIMERA MATINEE a les onze del matí, figurant-hi el primer capítol de

ELS TRES MOSQUETERS

Palau de la Música Catalana

Dijous, dia 2 de febrer, DIADA DE LA CANDELERE, a les cinc de la tarda

COMIAT NADALENC

PER LA IL·LUMINADA

Sessió extraordinària

CANÇONS I JOCS D'INFANTS

per l'Institut Català de Rítmica i Plàstica. Direcció: mestre Joan Llongueras. Localitats: de tres a set de la tarda a l'Administració del Palau. Programes als magatzems de música.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, a un quart d'onze, grandíssim partit de pilota a cistella, a 40 punts.

Vermells: VICENTE i EMILIO.

Blaus: GORTIA PALAU.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que reuintem a preus sumament econòmics.

FUTBOL

Campionat de Catalunya

Diumenge, 29 de gener a les 3'10 tarda

Sabadell-Barcelona, camp Sabadell.

Internacional-Europa, camp Inter.

Espanyol-Avenç, camp Espanyol.

Martínez-Badalona, camp Martí.

Júpiter-Terrassa, camp Terrassa.

Espanya-Sans, camp Espanya.

GRAN EXPOSICIÓ DEL PESSEBRE

CASA DE CARITAT

Quadrets bíblics de Bulbena, Giral i Blai. Grandiosos panorames de Junyent, Ros i Güell i Massaguer. Figures riquíssimes i úniques a Barcelona. Grans concerts, sardanes pastorils i ballets populars.

Visible els dijous i dies de festa, de cinc a set.

Almoina per a l'entrada, 1 pesseta.

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Exit extraordinari de la màgica de l'elegància.

TERESETA ESPARA

Cada dia als Aperitit Diner Tànger amb la notable orquestra Tzigani Planas.

DIVERSIONS PARTICULARS

Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria

Diumenge, dia 29, a les quatre de la tarda. El drama en dos actes, de l'Adrià Gual.

SILENCI

i estrena de la comèdia en dos actes, d'En J. Ventura Rodríguez.

LA DONA DE GEL

Joventut Jordiana

TEATRE CATALA ROMEO.—Amb motiu d'actuar en aquest teatre, per compromisos de l'Empresa, una companyia estrangera, quedaran ajornats les veïlades d'aquesta entitat, ara es reprendran el vinent dimecres, dia primer de febrer. Vals a casa de Vinyoles, Portaferris, 18.

ENFERMEDADES

de los **RIÑONES**
y de la **VEJIGA**

después de 6 años
de sufrimiento

Haber padecido de los riñones y reumatismo, por espacio de 6 años, debe haber sido una vida de interminable agonía. Cada pinchazo que siente el que padece de reumatismo, es debido a la acción del veneno del ácido úrico que no es más que el residuo descompuesto del cuerpo, que no ha sido eliminado por los riñones; el veneno ataca particularmente las coyunturas y produce la familiar rigidez y dolores desesperados. El reumatismo no es solo un azote, sino la evidencia de un estado grave en todo el sistema, y cada latido de dolor es una señal de peligro de que la circulación contiene el veneno de ácido úrico. Los cristales de ácido úrico son agudos como pedacitos de cristal roto que corren y rajan todo lo que encuentran a mano. Es causa de todo que los riñones no se hallen en su estado normal y todo el que estima su salud, obvia decirlo, debe conservar sus riñones en buen estado. Las Píldoras De Witt son preparadas de tales materias, que van directamente a los riñones (no a los intestinos) y lavan hacia fuera todo el residuo acumulado; ayudan a los riñones a filtrar y expulsar los venenos orinosos que son consecuencia de reumatismo, dolor de espalda y dolores de los riñones y vejiga. Lea lo que dice:

Mr. J. T. Doyle (actor predilecto)
En 1914, escribí: «Por más de 6 años padecí de dolores de espalda y reumatismo muscular, muchas veces no podía andar sin la ayuda del bastón. Probé varios remedios; nada parecía hacerme bien. Hace algún tiempo me aconsejaron tomar las Píldoras De Witt para los riñones y la vejiga y noté tal mejoría, que compré más de dichas píldoras y a los pocos días me sentía ya otro hombre. En muy poco tiempo pude notar que estaba completamente curado. Ahora mi salud es perfecta y puedo andar y trabajar sin fatiga alguna. Nunca me cansé de hacer saber a mis amigos y conocidos el gran beneficio obtenido con tan maravillosas Píldoras.»

CINCO AÑOS COMO PRUEBA DE LA CURA

Cinco años después, el Sr. Doyle escribe: «Todavía sigo en excelente salud gracias a sus maravillosas Píldoras.»

14 Frederick Street, Salford, Inglaterra.

Si desean obtener resultados inmediatos deben comprar las

Píldoras DE WITT

para los Riñones y la Vejiga

El Mejor Remedio en el mundo para

REUMATISMO DOLOR DE ESPALDA LUMBAGO

CIÁTICA GOTA LASITUD

CÁLCULOS CISTITIS DOLOR DE ESPALDA

TODAS LAS FORMAS DE TRASTORNOS DE LA VEJIGA

Se venden en todas las Farmacias y Centros de Específicos.—Concesionarios en España: Andreu y Ramón, Rambla de Catalunya, 118, Barcelona.

CUPÓN DE SALUD GRATIS

Si se echa al correo inmediatamente este cupón dirigido a E. C. De Witt & Co. Ltd., Rambla de Catalunya, 118, Barcelona, y se adjunta Ptas. 0'15 en sellos, cualquier persona que así lo envíe queda con derecho a recibir gratis una caja de Píldoras De Witt para los Riñones y Vejiga y un folleto, si es que se ha enviado el nombre y señas de su farmacéutico. Sólo se enviará una caja a cada casa.

Callicida **ESCRIVÀ**

Unic remei d'èxit segur

per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS, J. UNIAUX I C. BRUCH, 48

EL MEJOR TÈ

THE FINEST TEA

LE PREMIER DES THÉS

Si Ud. quiere tomar té verdaderamente exquisito, pruebe el **TE ABADIA**

Vento en ultramarinos importantes

Depósito general para España
Alsina y Pérez Martín, Diputación, 51-BARCELONA

Màquines Eines
de primera qualitat

COM:

Torns - Estampadores
Taladradores - Fresadores
etc.

Gran rendiment Treball acurat

ELECTROMOTORS de totes grandàries

Immediata remesa, des del magatzem, a preus favorables

Werkzeugmaschinenfabrik

Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

Vendes

COMPRO

Caixes Registradores

Pago millor que ningú i al comptat. Pelayo, 11, pral.

Teléfono A. 2798

Habitació per a senyor

Sols a dormir.

Raó Placa Santa Madrona, núm. 1, principal.

EMULSIÓ NADAL

80% Oli de bacallà, Hipofosfats, Glicerofosfats

ESCRÓFULA - RAQUITISME

DEBILITAT

ÉS LA MILLOR

Superior a les estrangeres. - 20 anys d'èxit

Concessionari: **Dr. Andreu**

Immens assortit en binocles per a

TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de 35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa

i galalithe, models variadíssims

Carles Tutusaus, Optic-Fabricant

Boqueria, 22. - Raurich, 2

BARCELONA

Midons

(Fàbrica) de absolutament purs

de mat. d'arros, de primers de segona classe, en gra, en pols i torrat, per Apresats, Estampats, Conditos, Perfrumeries, etc. Especialitat en pols impalpable del d'arros per perfrumeries.

PREUS LIMITATS A L'ENGROS I A LA MENUD

D. HERODER, Cortines, 6. - Teléfono S. P. 1205

Joies d'ocasió

Santest serrats, plat, el per. Compro or, plata, diam brillant perles.

Joaquins de J. Nàñez

Rambla de les Flors, 8 A

i Cardenal Casades, 8

Medicaments